

جمهوری اسلامی ایران

وزارت جهاد کشاورزی

معاونت امور تولیدات گیاهی

دفتر امور سبزی گیاهان زینتی و دارویی

کتابخانه تخصصی گیاهان دارویی

برنامه جامع بهبود محصول زعفران ایران

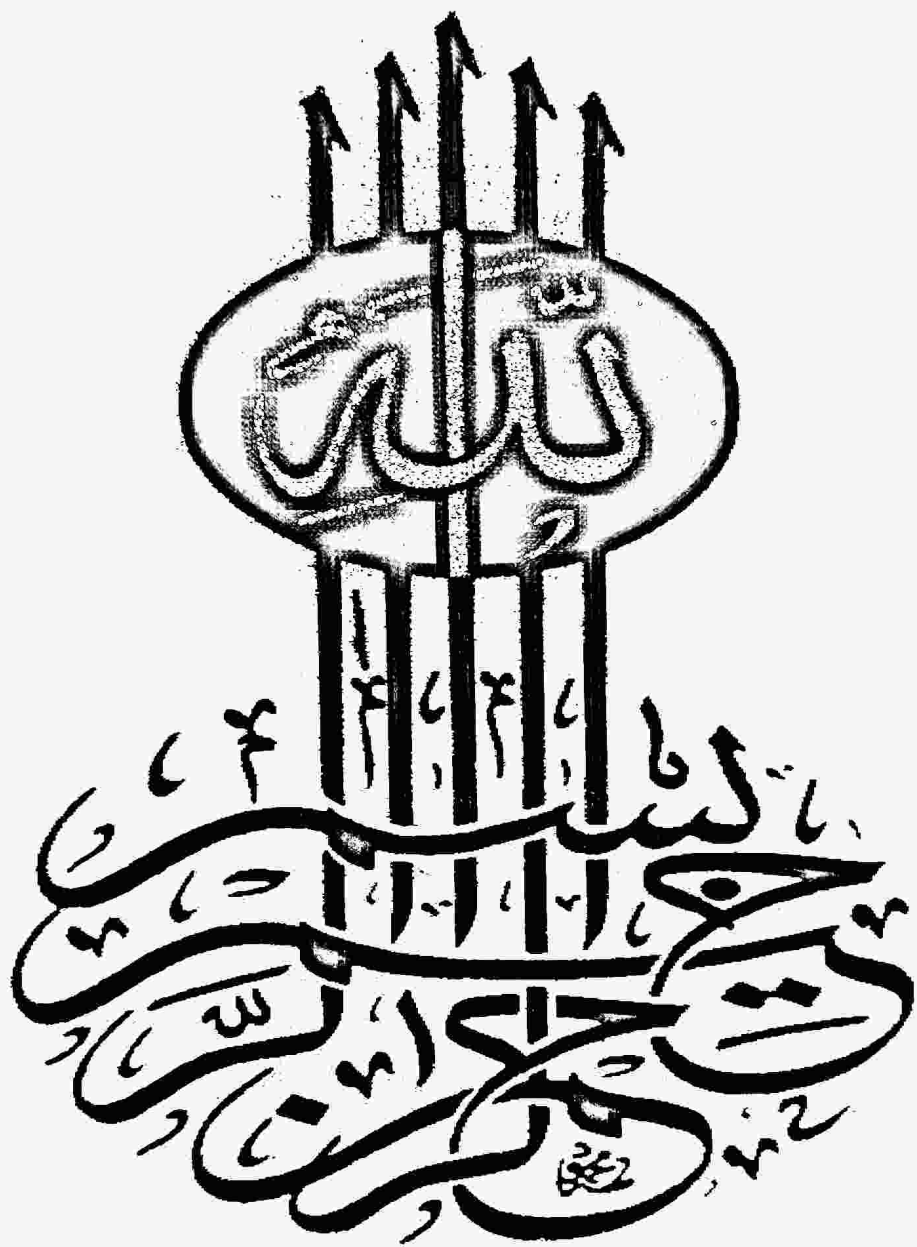
مؤلفین :

محمدناصر یاربی سنگانی

غلامرضا خراشادیزاده

۸۸ صفحه

وزارت جهاد کشاورزی
معاونت امور تولیدات گیاهی
دفتر امور سبزی گیاهان زینتی و دارویی

برنامه جامع بهبود محصول زعفران ایران

مؤلفین:

محمد ناصر یاربی سنگانی

غلامرضا خراشادیزاده

اسفند ماه ۱۳۸۸

شناسنامه کارگروه: برنامه جامع بهبود محصول زعفران ایران

مشاورین برنامه: مهندس میر بهروز غیبی^۱ - دکتر محمد اسماعیل نیا (رئیس سازمان جهاد کشاورزی خراسان رضوی)

مؤلفین: محمد ناصر یاربی سنگانی^۲ - غلامرضا خراشادیزاده^۳

همکاران اصلی:

- ۱- مسعود وجدانی فر^۲ ۲- مرتضی اسدی فر^۵ ۳- سرکارخانم خزاعی^۴ ۴- سرکار خانم سالاری^۶
۵- منوچهر سلطانی^۸ ۶- علی مختاریان^۷ ۷- محمد حسین بیناباجی^۸ ۸- فرشید منوچهری^۹ ۹- سرکار خانم نورزاد^{۱۰} ۱۰- علی اصغر میرزایی^{۱۱} ۱۱- مهدی نوفرستی^{۱۲} ۱۲- کوچک زاده^{۱۵} ۱۳- بهزاد صادقی^{۱۶}

سایر همکاران:

- ۱- علی خدائشناس بیدختی^{۱۷} ۲- غلامرضا هادر بادی^{۱۸} ۳- محمدعلی بهدانی^{۱۹} ۴- سید علی حسینی^{۲۰} ۵- علی شریعتی مقدم^{۲۱} ۶- مهدی جعفری گیو^{۲۲} ۷- محسن صالح آبادی^{۲۳} ۸- حمید رضا کبیریان^{۲۴} ۹- علی میری^{۲۵}
۱۰- رامین سروی^{۲۶} با مشارکت بخشهای دولتی (ادامه شناسنامه در صفحه بعد)

- ۱- مدیر کل دفتر امور سبزی، گیاهان زینتی و دارویی وزارت جهاد کشاورزی
۲- کارشناس ارشد آموزش و ترویج - رئیس ستاد برنامه ریزی و نظارت مدیریت هماهنگی ترویج کشاورزی خراسان رضوی.
۳- مدیر هماهنگی ترویج کشاورزی خراسان رضوی
۴- مدیر باغبانی سازمان جهاد کشاورزی خراسان رضوی
۵- معاون مدیر باغبانی سازمان جهاد کشاورزی خراسان رضوی
۶- نماینده سازمان صنایع و معادن استان خراسان رضوی
۷- نماینده سازمان علوم پزشکی - معاونت غذا، خراسان رضوی
۸- معاون رئیس سازمان بازرگانی خراسان رضوی
۹- عضو هیئت علمی مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی استان خراسان رضوی
۱۰- عضو هیئت علمی مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی استان خراسان رضوی
۱۱- نماینده شورای ملی زعفران ایران
۱۲- نماینده اداره کل استاندارد و تحقیقات صنعتی خراسان رضوی
۱۳- نماینده مدیریت صنایع کشاورزی و مکانیزاسیون سازمان جهاد کشاورزی خراسان رضوی
۱۴- مدیر زراعت سازمان جهاد کشاورزی خراسان جنوبی
۱۵- معاون مدیر صنایع کشاورزی و مکانیزاسیون سازمان جهاد کشاورزی خراسان رضوی
۱۶- کارشناس (همکار بازنشسته) مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی خراسان رضوی
۱۷- کارشناس مدیریت صنایع کشاورزی و مکانیزاسیون سازمان جهاد کشاورزی خراسان رضوی
۱۸- رئیس مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی خراسان جنوبی
۱۹- رئیس دانشکده کشاورزی و عضو هیات علمی دانشگاه بیرجند
۲۰- عضو شورای ملی زعفران ایران
۲۱- رئیس هیات مدیره صندوق توسعه صندوق صادرات ایران
۲۲- مدیر سرمایه گذاری سازمان جهاد کشاورزی خراسان رضوی
۲۳- کارشناس مدیریت صنایع کشاورزی و مکانیزاسیون سازمان جهاد کشاورزی خراسان رضوی
۲۴- کارشناس ارشد ترویج کشاورزی مدیریت هماهنگی ترویج کشاورزی سازمان جهاد کشاورزی خراسان رضوی
۲۵- رئیس اتحادیه صادرکنندگان زعفران خراسان رضوی و رئیس اتحادیه فروشندگان زعفران مشهد
۲۶- کارشناس ارشد شناسایی و مبارزه با علفهای هرز همکار مدیریت هماهنگی ترویج کشاورزی سازمان جهاد کشاورزی خراسان رضوی

با بهره‌گیری از اهداف، سیاستها، وظایف و برنامه‌های:

- ۱- وزارت جهاد کشاورزی
- ۲- وزارت بازرگانی
- ۳- وزارت صنایع و معادن
- ۴- وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی
- ۵- مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی کشور
- ۶- وزارت امور اقتصادی و دارایی
- ۷- وزارت امور خارجه
- ۸- سازمان میراث فرهنگی و گردشگری
- ۹- سازمان محیط زیست کشور
- ۱۰- تشکل‌های تولیدی، صادراتی زعفران (شورای ملی زعفران ایران؛ صندوق توسعه صادرات زعفران)

با مشارکت بخش های دولتی:

۱- وزارت بازرگانی (سازمان توسعه تجارت)

۲- مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی کشور

۳- وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی

۴- وزارت صنایع و معادن

۵- سازمان محیط زیست کشور

ناشر: سازمان جهاد کشاورزی خراسان رضوی - مدیریت هماهنگی ترویج کشاورزی

شمارگان : محدود

تاریخ : اسفند ماه ۱۳۸۸

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱-۲	پیشگفتار
۳-۶	چکیده
۷	مقدمه
۸	اهمیت و ضرورت
۹-۱۱	اهداف
۱-۲۳	طرح بهبود تولید و ارتقاء مهارت زعفران کاران
۲۴-۳۲	طرح بهبود فرآوری و بسته بندی زعفران
۳۳-۳۹	طرح بهبود بازاریابی و تجارت خارجی زعفران
۴۰-۴۷	طرح بهبود تحقیقات زعفران
۴۸-۵۲	طرح بهبود ساختار و قوانین زعفران
۵۳-۶۱	طرح بهبود و تدوین استانداردهای زعفران
۶۲-۶۳	منابع (مستندات)
۶۴-۱۰۳	ضمائم (ضمیمه های ۱-۶)
۱۰۴-۱۴۵	مکاتبات (ضمیمه ۷)

پیشگفتار

در پی برگزاری چهارمین جشنواره ملی زعفران ایران در آبان ماه ۸۸ (شهرستان زاوه-خراسان رضوی) مقاله ای تحت عنوان "برنامه بهبود محصول زعفران" در همایش علمی-تخصصی جشنواره زعفران که همزمان برگزار می گردید ارائه شد. این مقاله به عنوان بیانیه- دستاورد (همایش و جشنواره) از جانب سازمان جهاد کشاورزی خراسان رضوی اعلام گردید.

متعاقباً و با اهتمام مدیر کل محترم دفتر امور سبزی و گیاهان زینتی و دارویی معاونت امور تولیدات گیاهی وزارت جهاد کشاورزی، برنامه مزبور مورد توجه واقع و از آنجا که تدوین و اجرای استاندارد تولید، بسته بندی، توزیع و صادرات زعفران بعنوان مصوبه کمیسیون امور زیربنایی محیط زیست و صنعت هیات محترم دولت، به وزارت جهاد کشاورزی ابلاغ گردیده بود، اقدام تلفیقی (ملی-استانی) بر کار خراسان رضوی مدنظر قرار گرفت؛ که دستور اقدام در این خصوص طی نامه شماره ۲۶۵۸۴/۸۰۰ معاون محترم امور تولیدات گیاهی وزارت جهاد کشاورزی به سازمان جهاد کشاورزی خراسان رضوی اعلام گردید.

در پی آن، نشست مشترکی بین وزارت خانه های جهاد کشاورزی، بازرگانی، بهداشت درمان و آموزش پزشکی، موسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی و تشکل های فعال در امر زعفران در مورخه ۸۸/۰۹/۲۹ برگزار و مقرر گردید، کلیه مراجع دولتی و غیر دولتی زیربست برنامه های عملیاتی، اهداف و مأموریت های خویش را به جهاد کشاورزی خراسان رضوی جهت تدوین برنامه با نگرش ملی و همه جانبه ارسال نمایند.

با ارسال نامه شماره ۳۵۲۷۷/۸۰۰ مورخ ۸۸/۱۱/۰۴ معاون محترم امور تولیدات گیاهی وزارت جهاد کشاورزی، تسریع در انجام این مهم (تدوین برنامه جامع) توسط مدیریت هماهنگی ترویج کشاورزی خراسان رضوی مورد تاکید قرار گرفت؛ که متعاقب آن کارگروه ویژه در مدیریت هماهنگی ترویج کشاورزی جهاد کشاورزی با تلاش افزون تر از گذشته ایفای تعهد نموده و همزمان با اخذ برنامه ها، اهداف سیاست ها، راهبردها و پیشنهادهای از سطوح ملی و استانی اقدام به ویرایش، تلفیق و تدوین نسخه جدید برنامه نمود.

توسط مولفین برنامه (یاربی-خراسادیزاده) تلاش گردید تا حد ممکن نقطه نظرات ارائه شده در قالب پروژه ها و راهبردهای مرتبط با هر طرح احصاء و در برخی موارد نیز با تلفیق پروژه ها، خواسته تمامی همکاران محترم تامین گردد.

در پایان جا دارد از مساعدت های هوشمندانه، توأم با جدیت و نگرش برنامه ریزی استراتژیک جناب آقای مهندس بهروز غیبی مدیر کل محترم دفتر امور سبزی و گیاهان زینتی و دارویی وزارت جهاد کشاورزی که از آغازین روزهای ارائه مقاله تا زمان تدوین نهایی برنامه، به تیم تدوین مبذول داشته کمال تشکر را بنماییم. نقش ایشان در همگرایی و انتقال اطلاعات در سطح ملی (وزارت خانه ها، تشکل ها) و استانی (خراسان جنوبی-رضوی) محوری بوده و در ادامه نیز نقش ایشان در تصویب و تخصیص

اعتبارات طی فرآیند بررسی برنامه در کمیسیون امور زیربنایی هیات دولت به همراه اعضای محترم کمیسیون بسیار کارگشا خواهد بود.

از کلیه همکاران محترمی که در تهیه برنامه یاری رسان ما بوده اند تشکر می شود بویژه از شورای ملی زعفران، نمایندگان محترم وزارت جهاد کشاورزی، بهداشت درمان و آموزش پزشکی، موسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی، وزارت صنایع و معادن، وزارت بازرگانی و سازمانها و واحدهای تابعه استانی کمال امتنان و تقدیر را به عمل می آوریم. همچنین از مساعدت جناب آقای مهندس نوفرستی (نماینده محترم جهاد کشاورزی خراسان جنوبی) تشکر می نمایم.

امید است در پرتو مساعی همه محققان، مدیران، صنعتگران، تجار و صادرکنندگان، کارشناسان و صاحب نظران محصول زعفران، بتوانیم شاهد ارتقاء بهره وری در تولید و فرآوری محصول بوده و جایگاه مناسب شان ایران اسلامی را با بهبود کیفیت در اهدای این ارمغان سرخ ایرانی در بین ملل جهان کسب نمائیم.

امیدواریم در پرتو عنایات باری تعالی بهبود وضعیت اقتصادی ۷۰۰۰۰ خانوار بهره مند از این محصول ارزشمند را به صورت پایدار شاهد باشیم.

ومن الله التوفیق

گروه مولفین: محمد ناصر یاربی سنگانی - غلامرضا خراشادیزاده و همکاران

چکیده: برنامه جامع بهبود محصول زعفران ایران

با هدف ارتقاء بهره وری و کسب جایگاه مناسب در تجارت خارجی زعفران، و بهبود کیفیت تولید و فرآورده های حاصل از آن؛ برنامه جامع بهبود محصول زعفران ایران تدوین گردیده است. این برنامه با مشارکت قابل قبول بخش های مرتبط دولتی، تشکل ها، محققان و صاحب نظران در سطوح ملی و استانی تدوین شده است. همچنین نگرش سیستمی و علمی توأم با در نظر داشتن اصول اقتصادی و مناسبات تجاری-فرهنگی محصول، مدنظر تدوین کنندگان برنامه بوده است. بر این اساس در این برنامه شش طرح تحت عناوین ذیل تهیه؛ که جهت هر طرح تحلیل وضع موجود و چالش ها و در ادامه، راه کارها در دو بخش: پروژه ها و راهبردها ارائه شده است. عناوین طرح ها عبارتند از:

۱- طرح بهبود تولید و ارتقاء مهارت زعفران کاران

۲- طرح بهبود فراوری و بسته بندی زعفران

۳- طرح بهبود بازاریابی و تجارت خارجی زعفران

۴- طرح بهبود تحقیقات زعفران

۵- طرح بهبود ساختار و قوانین زعفران

۶- طرح بهبود و تدوین استانداردهای زعفران

برنامه جامع بهبود زعفران در مجموع مشتمل بر ۱۱۶ عنوان پروژه و ۲۰۹۶/۲۵ میلیارد ریال اعتبار بوده که توزیع فراوانی حجم پروژه و اعتبار به شرح مندرج در جداول ذیل می باشد.

توزیع فراوانی پروژه های برنامه بهبود محصول زعفران ایران

ردیف	عنوان طرح	تعداد پروژه	درصد
۱	طرح بهبود تولید و ارتقاء مهارت زعفران کاران	۳۱	۲۶/۷۳
۲	طرح بهبود فراوری و بسته بندی زعفران	۱۶	۱۳/۷۹
۳	طرح بهبود بازاریابی و تجارت خارجی زعفران	۹	۷/۷۶
۴	طرح بهبود تحقیقات زعفران	۲۹	۲۵
۵	طرح بهبود ساختار و قوانین زعفران	۱۰	۸/۶۲
۶	طرح بهبود و تدوین استانداردهای زعفران	۲۱	۱۸/۱۱
جمع		۱۱۶	۱۰۰

اعتبار مورد نیاز ۱۱۶ پروژه برابر ۳۰۹۶/۲۵ میلیارد ریال بوده که اعتبار هر طرح به تفکیک در ادامه آمده است.

توزیع اعتبار به تفکیک طرح

ردیف	عنوان طرح	اعتبار (میلیارد ریال)	درصد
۱	طرح بهبود تولید و ارتقاء مهارت زعفران کاران	۱۷۸۴/۸۶	۵۷/۶۴
۲	طرح بهبود فراوری و بسته بندی زعفران	۳۹۱/۵۵	۱۲/۶۵
۳	طرح بهبود بازاریابی و تجارت خارجی زعفران	۱۲۱/۴۹	۳/۹۲
۴	طرح بهبود تحقیقات زعفران	۱۳/۸۶	۰/۴۵
۵	طرح بهبود ساختار و قوانین زعفران	۷۱۵/۷۹	۲۳/۱۲
۶	طرح بهبود و تدوین استانداردهای زعفران	۶۸/۷۰	۲/۲۲
جمع		۳۰۹۶/۲۵	۱۰۰

سهم اعتبارات هزینه ای به تفکیک سه ردیف دولتی، تسهیلات ثابت بانکی و سهم آورده متقاضی به شرح ذیل برآورد شده است.

سهم دولت برابر ۱۳۶۲/۱ میلیارد ریال معادل ۴۴ درصد

سهم از ردیف تسهیلات بانکی برابر ۱۱۳۷/۹۵ میلیارد ریال معادل ۳۶/۷۵ درصد

و سهم آورده برابر ۵۹۶/۲ میلیارد ریال معادل ۱۹/۲۵ درصد از کل اعتبار برنامه می باشد.

نسبت سهم هر طرح از کل برنامه و نیز توزیع کل اعتبار طرح به تفکیک منابع در جدول زیر آمده است.

برآورد حجم اعتبار برنامه جامع بهبود محصول زعفران ایران (در طرح های شش گانه) - ارقام اعتبار به میلیارد ریال

ردیف	عنوان پروژه	اعتبار	کل	توزیع اعتبار						جمع ۵ ساله اول	برنامه پنج ساله دوم						جمع ۵ ساله دوم
				دولتی	نسبتات	آزاده	۸۹	۹۰	۹۱	۹۲	۹۳	۹۴	۹۵	۹۶	۹۷	۹۸	
۱	طرح بهبود فرایند تولید و ارتقاء صادرات زعفران کاران	اعتبار	۱۷۸۴٫۶۶	۶۸۵٫۳۶	۷۹۲٫۱۰	۳۰۷٫۵۰	۱۹۳٫۷۱	۱۹۲٫۴۱	۲۰۵٫۲۰	۱۸۹٫۹۵	۱۸۹٫۹۵	۱۶۲٫۴۳	۱۶۲٫۴۳	۱۶۲٫۴۳	۱۶۲٫۴۳	۱۶۲٫۴۳	۸۱۲٫۱۳
۲	طرح بهبود روشهای فرآوری و بسته بندی زعفران	اعتبار	۳۹۱٫۵۵	۴۱٫۵۵	۲۸۳٫۳۰	۶۶٫۸۰	۴۹٫۷۰	۵۶٫۷۰	۸۸٫۷۰	۸۵٫۰۰	۶۹٫۴۵	۱۲٫۰۰	۹٫۰۰	۱۲٫۰۰	۹٫۰۰	۰٫۰۰	۴۲٫۰۰
۳	طرح بهبود بازارهای و تجارت خارجی	اعتبار	۱۳۱٫۴۹	۹۹٫۹۴	۱۲٫۲۵	۹٫۳۰	۱۲٫۲۰	۱۲٫۱۱	۱۲٫۴۱	۱۲٫۱۱	۱۲٫۱۱	۱۲٫۱۱	۱۲٫۱۱	۱۲٫۱۱	۱۲٫۱۱	۱۲٫۱۱	۶۰٫۵۵
۴	طرح بهبود تحقیقات	اعتبار	۱۳٫۸۶	۱۳٫۸۶	۰٫۰۰	۰٫۰۰	۲٫۸۸	۲٫۵۳	۲٫۵۳	۱٫۰۸	۱٫۳۷	۰٫۳۰	۰٫۳۰	۰٫۵۷	۰٫۱۰	۰٫۱۰	۱٫۳۷
۵	طرح بهبود ساختار و قوانین	اعتبار	۷۱۵٫۷۹	۵۱۵٫۷۹	۰٫۰۰	۲۰۰٫۰۰	۰٫۵۹	۷٫۶۰	۷۰۰٫۰۰	۷٫۲۰	۰٫۱۰	۰٫۰۰	۰٫۰۰	۰٫۰۰	۰٫۰۰	۰٫۰۰	۰٫۰۰
۶	طرح بهبود و تدوین استانداردهای محصول زعفران	اعتبار	۶۸۱٫۷۰	۵۰٫۷۰	۵۰٫۴۰	۱۲٫۶۰	۱٫۸۰	۲۹٫۴۰	۳۰٫۲۰	۳۰۰۰	۲۰۰۰	۲۷۰۰۰	۲۷۰۰۰	۲۷۰۰۰	۲۷۰۰۰	۲۷۰۰۰	۲۹۰۰۰
جمع کل		اعتبار	۳۰۹۶٫۲۵	۱۳۶۲٫۱۰	۱۱۳۷٫۹۵	۵۹۶٫۲۰	۲۷۴۰٫۷۸	۲۷۳۰٫۲۵	۱۰۳۸٫۷۴	۲۹۸۰٫۵۴	۲۷۵۰٫۹۸	۲۲۶۰٫۵۴	۲۱۰۰٫۸۴	۱۸۹۰٫۱۱	۱۸۳۰٫۶۴	۱۷۴۰٫۶۴	۹۱۶۰۰۰
سرمایه در گردش مورد نیاز طی هر سال		اعتبار	۲۲۱۷۰٫۰۰۰	۰٫۰۰۰	۲۲۱۷۰٫۰۰۰	۰٫۰۰۰	۲۲۱۷۰٫۰۰۰	۲۲۱۷۰٫۰۰۰	۲۲۱۷۰٫۰۰۰	۲۲۱۷۰٫۰۰۰	۲۲۱۷۰٫۰۰۰	۲۲۱۷۰٫۰۰۰	۲۲۱۷۰٫۰۰۰	۲۲۱۷۰٫۰۰۰	۲۲۱۷۰٫۰۰۰	۲۲۱۷۰٫۰۰۰	۱۱۰۸۵۰٫۰۰۰
جمع نهایی (کل + سرمایه در گردش)		اعتبار	۲۵۲۶۶٫۲۵	۱۳۶۲٫۱۰	۲۳۳۰٫۹۵	۵۹۶٫۲۰	۲۴۱۱٫۷۸	۲۴۹۰٫۲۵	۳۲۵۵٫۷۴	۲۵۱۵٫۵۴	۲۴۲۲٫۹۸	۲۴۴۳٫۵۴	۲۴۲۷٫۸۴	۲۴۰۶٫۱۱	۲۴۰۰٫۶۴	۲۳۹۱٫۶۴	۱۲۰۰۱۰۰۰

در یک تحلیل جامع می توان توجیه اقتصادی ذیل را جهت تخصیص اعتبار به برنامه ارائه داد:
کل اعتبار دولتی مورد نیاز این برنامه برابر ۱۳۶۲/۱ میلیارد ریال، می باشد. چنانچه قیمت هر کیلو زعفران را معادل ۲۵ میلیون ریال و میانگین تولید در دوره ده ساله را (با توجه به هدف کمی ۴۰۰ تن در سالهای آخر) برابر ۲۵۰ تن در نظر بگیریم، کل میزان تولید برابر ۲۵۰۰ تن و کل ارزش زعفران تولید شده معادل ۶۲۵۰۰ میلیارد ریال خواهد بود. که رقم ۱۳۶۲/۱ میلیارد ریال سهم دولت از کل ارزش تجاری زعفران برابر ۲/۱۷ درصد می باشد.

در صورتی که برآورد کل اعتبار برنامه (سهم تسهیلات بانکی - آورده و اعتبار دولت) را منظور نماییم، (رقم ۳۰۹۶/۲۵ میلیارد ریال) کل هزینه برنامه برابر ۴/۹۵ درصد از مجموع ارزش افزوده ایجاد شده (۶۲۵۰۰ میلیارد ریال) می باشد که تقریباً حدود ۵ درصد از کل درآمد تولید زعفران طی ده سال آتی خواهد بود. (هر سال ۰/۵ درصد) چنانچه سهم دولت در تامین کل هزینه (هزینه مستقیم و اختصاص منابع تسهیلات بانکی ثابت) یعنی رقم ۲۵۰۰ میلیارد ریال برنامه را مدنظر قرار دهیم سهم دولت از رقم ۲/۱۷ درصد به ۴ درصد از کل بودجه برآورد شده افزایش می یابد.

در پایان چنین می توان نتیجه گرفت چنانچه دولت معادل ۰/۴ درصد از ارزش افزوده سالانه زعفران را به اجرای پروژه های این برنامه اختصاص دهد اهداف پیش بینی شده در این برنامه با تضمین بالایی تحقق خواهد یافت.

(قابل ذکر است علاوه بر اعتبارات فوق، جهت تأمین تسهیلات سرمایه در گردش واحدهای فرآوری و بسته بندی طی هر سال مبلغ ۲۲۱۷ میلیارد ریال و در مجموع ده سال ۲۲۱۷۰ میلیارد ریال برآورده گردیده است. که با احتساب اعتبارات ثابت و در گردش، کل اعتبار مورد نیاز طرح فوق برابر ۲۲۵۶۱ میلیارد ریال می باشد.)

مقدمه

زعفران گیاه علفی پایا متعلق به خانواده زنبقیان و دارای گونه‌های مختلفی است که گونه خوراکی آن (*Crocus Sativus.L*) بومی کشور یونان و مناطق مدیترانه‌ای می‌باشد. اما در حال حاضر ایران بیشترین سطح زیر کشت آن را دارا می‌باشد. (حدود ۹۵٪)

کلالة این گیاه که مهم‌ترین بخش تجاری آن محسوب می‌شود حاوی املاح معدنی، اسیدهای چرب، و عناصر معطر بوده و علاوه بر آن خاصیت طعم‌دهی و رنگ‌دهی آن زمینه کاربرد آنرا علاوه بر مصارف غذایی در صنایع دارویی، تهیه مواد آرایشی، عطرسازی، رنگرزی و... فراهم آورده است. این گیاه به دلیل پایین بودن نیاز آبی در مناطق خشک و کم‌آب کشور نظیر استان‌های خراسان رضوی و جنوبی در سطح بیش از ۵۰ هزار هکتار کشت گردیده است.

زعفران که معادل انگلیسی آن Saffron می‌باشد، در عرصه تجارت جهانی از جهات مختلفی دسته‌بندی می‌شود، در اسپانیا، معیار منطقه‌ای، طول یا ضخامت کلالة، در هند خلوص و کیفیت آن، در انگلیس طعم، رنگ و بو و در ایران رایج‌ترین دسته‌بندی آن، کلالة خالص یا «سرگل» مشاهده می‌شود.

تجارت این محصول که در حال حاضر در انحصار کشور اسپانیا بوده، بر مبنای استاندارد خاصی انجام می‌شود که معتبرترین آن استاندارد ISO3632 می‌باشد که دسته‌بندی خاص خود را معرفی کرده است. تجارت زعفران مستلزم شناخت کافی از وضعیت تولید، بازاریابی و صادرات این محصول می‌باشد. که با توجه به تولید حدود ۹۵ درصد آن در ایران مدیریت اقتصادی آن از جایگاه بسیار مهم و خطیری (برای دولت مردان و تولیدکنندگان و تجار) برخوردار می‌باشد.

زعفران ارزشمندترین گیاه بومی کشور است. قدمت کشت زعفران در مناطق جنوبی و مرکزی خراسان به ۷۰۰ سال می‌رسد. تولید این گیاه در سایر مناطق کمیت و کیفیت مطلوب را ندارد، و کشت بی رویه آن باعث کاهش عملکرد شده و اثرات منفی بر اقتصاد کلان محصول در پی دارد.

ذکر این نکته قابل توجه است که طی سالهای ۲۰۰۲ تا ۲۰۰۵ میلادی، بیش از ۲۲۲ میلیون دلار زعفران توسط کشورهای اسپانیا، ایتالیا، آمریکا، فرانسه، عربستان سعودی (با حجم ۶۶ درصد) و سایر کشورها (با حجم ۳۴ درصد) خریداری شده است که ۹۶٪ از این گردش تجاری به عنوان ارزآوری محصول زعفران به ایران اختصاص یافته است.

این در حالی است که قیمت زعفران در دوره زمانی فوق از میانگین کمتر از ۳ میلیون ریال برخوردار بوده است.

لذا توسعه سرمایه‌گذاری در این محصول که دارای مزیت نسبی است، توجیه اقتصادی بالایی از نقطه نظر ارزآوری و توسعه پایدار (اقتصادی - کشاورزی) به دنبال دارد.

اهمیت و ضرورت

پس از اتفاقات سالهای ۱۹۳۰ و نیز جنگ جهانی دوم، ایران به تدریج جایگزین اسپانیا در تولید زعفران در سطح جهان شد. اما آن کشور همچنان، رتبه اول را در تجارت جهانی دارا می‌باشد. ظرفیت جهانی تجارت زعفران، سالانه در حدود ۲۸۰-۲۵۰ تن (برابر ۴-۳ درصد کل ظرفیت جهانی تجارت ادویه) می‌باشد.

روند تحولات اخیر نشان می‌دهد که رشد تولید و مصرف زعفران شتاب گرفته، و این پیش‌بینی با توجه به پیشرفت های علمی در فرآوری و تنوع مصرف زعفران از سرعت چشمگیری برخوردار خواهد شد.

سطح زیر کشت زعفران در ایران ۶۱۹۳۶ هکتار (سال زراعی ۸۷-۸۶) و تولید ۱۸۸ تن بوده است. در سطح جهان به ترتیب یونان، اسپانیا و ایتالیا با ۴۵۰ هکتار، ۲۷۵ و ۳۵ هکتار به کشت زعفران پرداخته‌اند. کشور یونان با تولید سالانه ۵/۷ تن مراکش ۳/۳ تن، کشمیر ۲/۳ تن، اسپانیا حدود ۱ تن پس از ایران از تولیدکنندگان عمده زعفران جهان می‌باشند. هر چند که رقبای جدید در این بین نیز سر برآورده‌اند!!

این محصول با کاربری ۲۸۰ نفر روز در هر هکتار، اشتغالی بیش از ۶۰/۰۰۰ نفر در سال ایجاد می‌نماید. هرچند به دلایلی چون خشکسالی و سرمازدگی نسبت تولید و اشتغال به شدت تحت تأثیر قرار می‌گیرد. نسبت ایجاد اشتغال فصلی به ازاء هر هکتار برابر ۲۰۵ نفر روز می‌باشند.

گردش ریالی - ارزی زعفران با احتساب قیمت هر کیلو (سه میلیون تومان) و برای یکصد تن برابر ۳۰۰ میلیون دلار (سیصد میلیارد تومان) و معادل هزینه خرید یک میلیون تن گندم می‌باشد. از سوی دیگر ظرفیت‌های موجود (دستاوردهای تحقیقاتی) و روشهای نوین کشت زعفران، (طلای سرخ ایران) افق تولید سالیانه بیش از ۴۰۰ تن در بازه زمانی ۱۰-۴ سال آینده را روشن نموده است که با در نظر گرفتن محاسبه فوق ارزش اقتصادی حدود ۴ میلیون تن گندم را دارا می‌باشد.

تحلیل اقتصادی این رقم خود نشان‌دهنده آثار اقتصادی مهم در توجه به کشت زعفران می‌باشد. اما دستیابی به این هدف با توجه به مشکلات موجود در: کشت به روش سنتی، روش جمع‌آوری، خشکانیدن، سورتینگ و بسته‌بندی و نیز مسایل مرتبط با بازاریابی و صادرات آن، مستلزم اتخاذ تصمیمات و تخصیص اعتبارات ویژه به همراه اصلاح ساختارها، قوانین و استانداردهای موجود می‌باشد.

اطلاعات تکمیلی مرتبط با مباحث کلان (وضع موجود مسایل و مشکلات بازار؛ تولید؛ با تاکید بر تحقیقات) در ضمیمه شماره ۶ آمده است.

اهداف:

این برنامه در راستای درک این ضرورت مهم و دستیابی به اهداف ذیل تدوین و ارائه شده است

هدف کلی:

حفظ مزیت نسبی و ارتقاء توان رقابت در تجارت خارجی از طریق بهره‌وری در تولید زعفران و حفظ جایگاه برتر در تجارت جهانی (سهم حداقل ۸۰ درصدی در افق ۱۴۰۴)

اهداف اختصاصی:

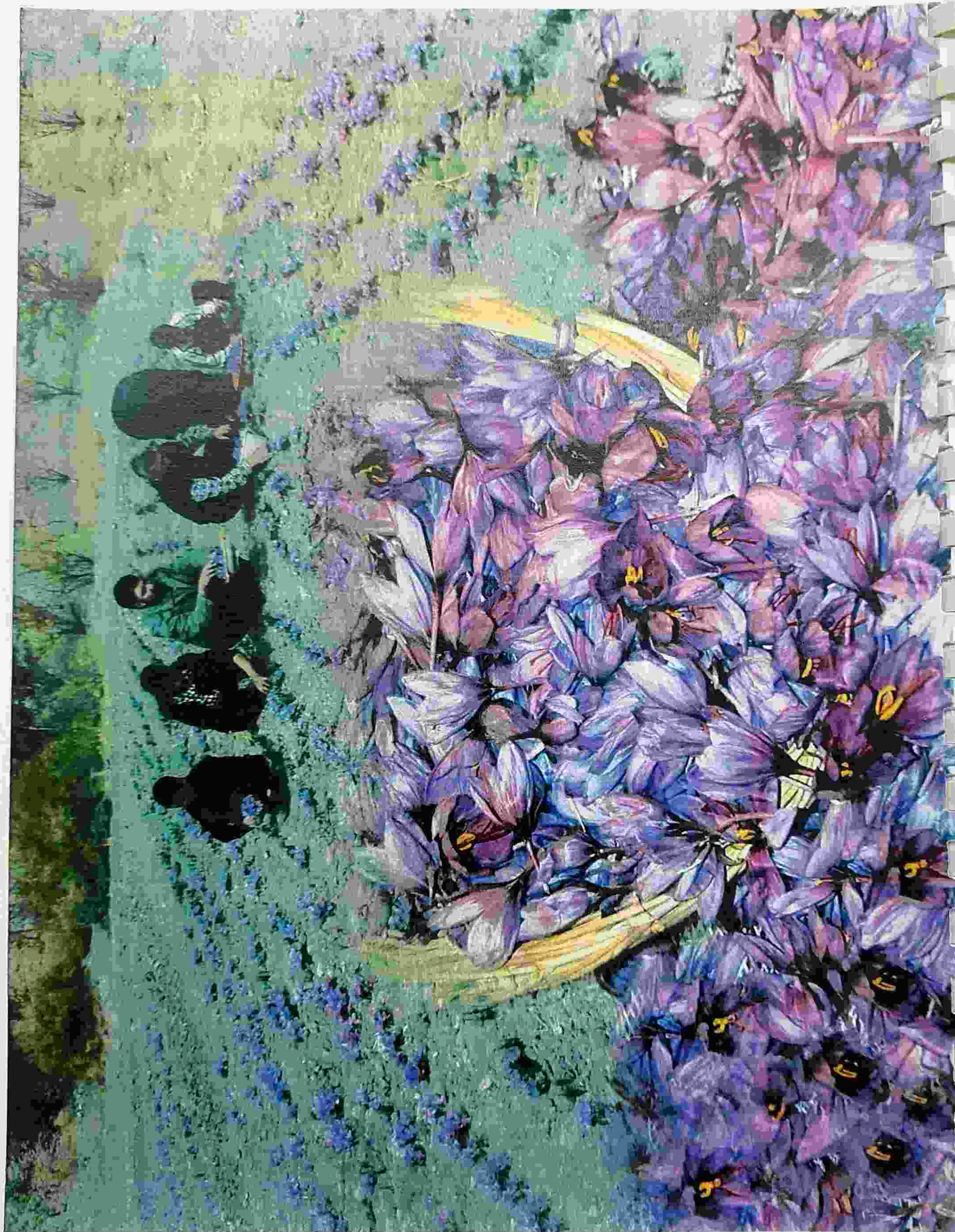
۱. افزایش میانگین عملکرد در واحد سطح از ۳/۵ کیلوگرم به ۸ کیلوگرم در هکتار تا واسط برنامه پنج‌ساله ششم توسعه (سال زراعی ۹۵-۹۶).
۲. ارتقاء کیفیت محصول (از طریق ترویج روشهای ارگانیک، بهره‌گیری اصولی از ماشین‌آلات، و نیز اعمال شاخص‌های بهداشتی، و استانداردهای معتبر در مراحل تولید، جمع‌آوری گل و جداسازی و خشکاندن کلالة)

۳. دستیابی به بازارهای فروش زعفران (جدید) (از طریق گسترش شبکه فروش، مطالعات بازاریابی و فعالیت‌های تبلیغاتی)
۴. کاربرد نتایج طرحهای تحقیقاتی (صنعتی، کشاورزی، بازاریابی) در راستای هدف کلی طرح و تنوع بخشیدن به فرآورده‌ها و مشتقات زعفران در زمینه‌های دارویی، عطرسازی و لوازم آرایشی، رنگرزی و ...
۵. بازگشت هر چه افزونتر ارزش افزوده زعفران به داخل کشور از طریق متعادل ساختن قیمت داخلی و قیمت‌های بین‌المللی و کسب حداکثری سهم تجارت خارجی و ارزآوری.
۶. تعیین و استقرار ساختار غیردولتی مناسب در امر ساماندهی امور تولید، فرآوری بازاریابی و صادرات زعفران.
۷. احتساب زعفران به عنوان یک محصول ملی و استراتژیک و تخصیص اعتبارات و گشایش ردیف‌های تسهیلاتی، سرمایه‌گذاری و سرمایه در گردش خاص جهت حمایت از این صنعت.
۸. اصلاح و بهینه‌سازی استانداردهای موجود و اجرای آن‌ها به ویژه استاندارد های مربوط به روشها و اوزان بسته‌بندی‌های صادراتی زعفران (از طریق کاربرد اصول طراحی و گرافیک، و بسته‌بندی در اوزان کمتر از ۱۰ گرم همراه با کاهش نسبت خامه به کلالة از ۴۰ درصد فعلی به ۲۰ درصد)
۹. تدوین استاندارد های جدید متناسب با تحولات فناوری و تنوع سلیق مصرف کنندگان و ارتقاء جایگاه زعفران ایران در سازمان استاندارد جهانی (ایجاد کمیته مستقل زعفران) به منظور دستیابی به اهداف فوق در این برنامه ضمن ارتباط با بخش‌های دولتی و غیردولتی ذیربط اقدام به تحلیل وضع موجود و مطلوب، چالش‌ها و راهکارها شده است که با توجه به ویژگی‌های مهم در هریک از ابعاد، (تولید، فرآوری، بازاریابی، تجارت خارجی، تحقیقات، ساختار و قوانین و مقررات و استاندارد ها) نکات مهم در قالب طرحی اختصاصی مورد اشاره قرار می‌گیرد.
- به منظور تسهیل و شفاف‌سازی بیشتر، به تفکیک هر یک از طرح‌ها راهکارها در ۲ بخش (الف: پروژه‌ها، ب: راهبردها) ذیل هر طرح مشخص شده است. بدیهی است، پروژه‌ها، مستلزم تخصیص

اعتبار ویژه، و راهبردها مستلزم اعمال اقداماتی نرم‌افزاری خاص برای هر راهبرد اجرایی است، که به شماری از آنها در پانویس اشاره شده است. ۱

۲۷- راهبردهای اجرایی به معنی اعمال: برنامه‌ریزی و سیاستگذاری، هماهنگی بین بخشی (دولتی) با بخش خصوصی، وضع قوانین و مقررات، اصلاح روشها، توقف یا جاری‌شدن اقدام خاص، اعمال نظارت و کنترل، تسهیل امور، هدایت اعتبارات و نهاده‌ها، اعمال استانداردها، اصلاح ساختارها، تفکیک نقش‌ها و یا همکاری وظایف، امور تشویقی و انگیزشی، هدایت فرآیندهای بهینه بر روند بازاریابی، صادرات، فرآوری، و نظایر آن می‌باشد. پدیهی است تحقق راهبردها منوط به ایفای وظایف جاری بخش‌های دولتی و خصوصی مرتبط در زمینه تولید، فرآوری، صادرات، تحقیقات و سیاستگذاری زعفران می‌باشد و نیازمند اعتبار خاصی نبوده، بلکه اجرای امور نرم‌افزاری فوق‌الاشاره را طلب می‌نماید.

۱- طرح بهبود فرایند تولید وارتقاء دانش زعفران کاران

الف: تولید زعفران :

وضع موجود تولید زعفران در کشور:

ایران بزرگترین تولید کننده زعفران جهان است. و به دلیل دارا بودن تنوع آب و هوایی و شرایط اقلیمی زمینه تولید بسیاری از محصولات زراعی- باغی و از جمله زعفران را با بالاترین درجه کیفیت دارا می باشد.

براساس آمار ارائه شده از سوی دفتر امور سبزی گیاهان زینتی و دارویی وزارت جهاد کشاورزی آمار وضعیت تولید به تفکیک استانها و نیز میزان تولید و متوسط عملکرد طی ۱۸ سال گذشته و همچنین بیمه محصول به شرح مندرج در جدول ذیل بوده است.

وضعیت تولید زعفران کشور در ۱۸ سال اخیر

سال	سطح زیر کشت (هکتار)	میزان تولید (کیلوگرم)	میزان عملکرد (کیلوگرم/هکتار)
۱۳۷۰	۱۸۱۲۱	۹۳۱۰۲	۵/۱۴
۱۳۷۱	۱۸۶۴۷	۱۱۰۲۱۰	۵/۹۱
۱۳۷۲	۱۹۲۶۱	۹۸۸۸۰	۵/۱۳
۱۳۷۳	۱۹۸۸۲	۱۲۶۶۹۰	۶/۳۷
۱۳۷۴	۱۹۸۸۲	۸۷۵۵۰	۴/۴
۱۳۷۵	۲۳۶۷۵	۱۱۲۱۲۴	۴/۵
۱۳۷۶	۲۵۵۰۰	۱۲۳۱۶۹	۴/۸۳
۱۳۷۷	۳۰۴۶۳	۱۳۰۸۹۶	۴/۳
۱۳۷۸	۳۶۷۲۴	۱۷۳۴۵۱	۴/۷۵
۱۳۷۹	۴۱۳۲۵/۴۱	۱۲۵۴۵۱/۰۵	۳/۰۳
۱۳۸۰	۴۶۳۲۲/۵۴	۱۵۲۱۶۲/۹۱	۳/۲۸
۱۳۸۱	۵۱۴۱۶/۲۷	۱۸۵۳۹۲/۵۶	۳/۶
۱۳۸۲	۵۴۷۳۱/۲۱	۲۲۹۵۷۱/۱۵	۴/۱۹
۱۳۸۳	۵۶۵۱۲	۲۲۰۷۰۴	۳/۹
۱۳۸۴	۵۷۴۱۶/۶	۲۳۵۷۴۳/۵	۴/۱
۱۳۸۵	۵۸۳۵۸/۵۳	۱۸۶۷۸۰/۵۵	۳/۲
۱۳۸۶	۵۶۶۴۳/۳ بارور	۲۳۰۴۱۳/۵۶	۴
۱۳۸۷	۵۸۴۷۳ بارور	۳۷۹۰۰	۰/۶
	غیربارور جمع کل	۶۱۹۳۶	جمع کل

مأخذ: آمار ارسالی از استانهای زعفران خیز (جمع آوری شده توسط دفتر امور سبزی گیاهان زینتی و دارویی)

مناطق عمده تولید زعفران:

تولید زعفران برحسب شرایط اقلیمی و نیز زیرساخت های اقتصادی تولید (واحد های فرآوری، تشکل های صادراتی و...) از حجم متفاوتی برخوردار می باشد. جدول ذیل تفاوت وضعیت تولید در مناطق مختلف کشور طی سال ۱۳۸۷ را نشان می دهد.

مناطق عمده تولید زعفران در سال ۱۳۸۷

ردیف	نام استان	سطح زیر کشت (هکتار)			میزان تولید (کیلوگرم)	متوسط عملکرد (کیلوگرم در هکتار)
		غیر بارور	بارور	جمع کل		
۱	خراسان رضوی	۲۶۸۸	۴۳۵۷۸	۴۶۲۶۶	۲۱۵۶۸	۰/۵
۲	خراسان جنوبی	۶۰۶	۱۲۸۸۰	۱۳۴۸۶	۱۰۳۸۴	۰/۸
۳	یزد	۴۴/۵	۵۷۶	۶۲۰/۵	۱۲۶۷	۲
۴	فارس	۳	۳۲۰	۳۲۳	۱۵۱۵	۴/۷
۵	اصفهان	۴۳	۳۲۶	۳۶۹	۹۹۲	۳
۶	خراسان شمالی	۲۳	۲۶۰/۵	۲۸۳/۵	۲۶۸	۱
۷	کرمان	۱۵	۲۷۱	۲۸۶	۱۱۳۰	۴/۱
۸	سایر استان ها	۴۰/۳	۲۶۱/۴	۳۰۱/۷	۷۷۶	۲/۹
جمع کل		۳۴۶۳	۵۸۴۷۳	۶۱۹۳۶	۳۷۹۰۰	۰/۶

مأخذ: دفتر امور سبزی گیاهان زینتی و دارویی وزارت جهاد کشاورزی

توضیح: آمار تولید در سال ۸۷ متأثر از سرمازدگی و خشکسالی به شدت کاهش یافته است.

بنا به اعلام شورای ملی زعفران ایران، سطح زیر کشت زعفران در سال ۸۸ برابر ۶۳۰۰۰ هکتار

حجم کلی تولید ۲۰۰ تن و میزان عملکرد ۳/۲ کیلوگرم در هکتار بوده است.

اطلاعات تکمیلی مرتبط با تولید در ضمیمه شماره یک تحت عنوان **اطلاعات مراحل کاشت، داشت،**

برداشت و جداسازی کلالة در دسترس می باشد.

وضعیت بیمه محصول:

بیمه محصول توسط صندوق بیمه محصولات کشاورزی و از سال زراعی ۸۰ در استان خراسان آغاز و به تدریج گسترش یافته است. گسترش پوشش بیمه‌ای ضمن اطمینان بخشی به کشاورز (ناشی از کاهش ریسک سرمایه‌گذاری)، به رشد مطلوب کیفیت و کمیت محصول نیز کمک می‌نماید. علاوه بر استان خراسان، طی سال زراعی ۸۷-۸۸ استان‌های فارس، یزد، کرمان و اصفهان نیز تحت پوشش بیمه قرار گرفته‌اند. روند گسترش پوشش بیمه محصول زعفران در جدول ذیل مشخص می‌باشد.

وضعیت پوشش بیمه محصول زعفران در استان‌های زعفران کار

سال زراعی	استان محل اجرا	سطح زیر پوشش (هکتار)
۸۰-۸۱	استان خراسان	۲۲۹۴
۸۱-۸۲	استان خراسان	۳۸۵۶
۸۲-۸۳	استان خراسان	۹۲۷۳
۸۳-۸۴	استان‌های خراسان جنوبی، رضوی، شمالی، فارس، کرمان، یزد	۱۱۱۰۰
۸۴-۸۵	استان‌های اصفهان، خراسان رضوی و جنوبی، یزد، فارس	۸۹۱۶
۸۵-۸۶	استان‌های اصفهان، خراسان رضوی و جنوبی، یزد، فارس	۱۱۸۷۷
۸۶-۸۷	استان‌های اصفهان، خراسان رضوی و جنوبی، یزد، فارس، کرمان	۴۸۴۸
۸۷-۸۸	استان‌های اصفهان، خراسان رضوی و جنوبی، یزد، فارس، کرمان	۶۸۹۴

در ادامه چالش ها و راه کارهای مرتبط با تولید زعفران ارایه می شود

الف - ۱- مسایل و چالش های مرتبط با تولید زعفران:

عمده ترین مسایل تولید به شرح ذیل می باشد:

۱-۱- روش های کشت سنتی بوده و تولیدکنندگان از دسترسی حداکثر به ظرفیت های علمی، ترویجی و ... محروم می باشند.

۱-۲- متوسط عملکرد محصول ۳/۵ کیلوگرم در هکتار بوده که این میانگین نیز برخی از سال ها متأثر از شرایط خشکسالی، سرمازدگی و ... کاهش می یابد.

۱-۳- کاربرد استانداردهای تولید ارگانیک محدود بوده و از سویی دیگر مزارع الگوی جهت بهره گیری کشاورزان مناطق همجوار کافی نمی باشند.

۱-۴- به دلیل گستردگی بهره برداران، شناسنامه زعفران کاران تهیه نشده و به همین دلیل امکان برنامه ریزی دقیق به منظور آموزش، توزیع نهاده ها، اجرای الگوی کشت، گسترش برنامه های مکانیزاسیون و آموزش کاربران مورد نیاز فراهم نشده است.

۱-۵- از سوی دیگر پوشش مطلوب بیمه زعفران با محدودیت هایی مواجه می باشد. و گسترش بی رویه کشت زعفران آن هم در واحدهای کوچک (زیر ۱ هکتار) اعمال سیاست های حمایتی را با مشکل روبرو کرده است.

همچنین فقدان دسترسی به تجهیزات مرتبط با جمع آوری و خشکانیدن زعفران (سبد، هیترو و ...)، حاصل خیزی کم خاک، عدم بهره گیری از روش های آبیاری نوین، کم آبیاری، انتخاب تراکم نامناسب و ... کیفیت و کمیت مطلوب محصول را تحت الشعاع قرار داده است.

از دیگر مشکلات بخش تولید می توان موارد ذیل را مطرح نمود:

* عدم امکان ردیابی محصول، عدم وجود سیستم تشویق کشاورز، نسبت پایین تولید زعفران ارگانیک، عدم نظارت بر روش های نگهداری گل زعفران، عدم وجود مزارع نمونه، عدم وجود مروج آموزش دیده

* عدم ارتقاء دانش فنی و مهارت های مدیریت مزرعه بین کارشناسان فنی، مدیران واحدهای بسته بندی و ...

* ناکافی بودن منابع مالی و تجهیزات به منظور مدیریت مطلوب بحران (خشکسالی - سرمازدگی) از

جمله تامین منابع آب، تغذیه گیاهی و ...

* نامناسب بودن پیازهای مورد استفاده جهت نوسازی مزارع
 * فقدان استانداردها و عدم آشنایی تولید کنندگان و شاغلین کارگاه های فرآوری با استانداردهای تولید کیفی، بسته بندی، فرآوری و...
 به منظور کاهش اثرات مسایل و چالش های فوق راهکارهای ذیل در قالب طرح بهبود فرایند تولید زعفران و ارتقاء دانش زعفران کاران پیشنهاد می شود:

الف - ۲- طرح بهبود فرآیند تولید و ارتقاء دانش زعفران کاران:

راه کارها

الف - ۱-۲ پروژه ها

۱. جایگزینی روشهای نوین به زراعی و نوسازی مزارع زعفران به جای روشهای کشت سنتی
۲. توسعه مزارع آرمانی زعفران
۳. کاربرد روشهای نوین در مبارزه با علف هرز زعفران (مالچ ...)
۴. افزایش زادآوری پیاز و رشد کلالة زعفران از طریق محلول پاشی
۵. پروژه IPM/FFS آفات و علفهای هرز مزارع زعفران
۶. توسعه و ترویج روشهای بهداشتی خشکانیدن زعفران با استفاده از هیتر و الک
۷. توسعه مکانیزاسیون در مزارع زعفران (ترویج دستگاه پیاز کار)
۸. توسعه مکانیزاسیون در مزارع زعفران (دستگاه الگویی برداشت گل و دستگاه الگویی جداساز کلالة
 ،ارزیابی آزمایشی برنامه تحقیقات)
۹. تهیه شناسنامه و کارت شناسایی ویژه تولیدکنندگان (بانک اطلاعات)
۱۰. تربیت کارگر ماهر (کاربر ماشین آلات) زعفران
۱۱. تربیت مروج زعفران
۱۲. افزایش سطح آبرسانی با تانکر و مقابله با خسارات طبیعی
۱۳. بهبود روش های آبیاری زعفران
۱۴. حمایت از مزارع تکثیری پیاز زعفران
۱۵. پرداخت یارانه به پیاز استاندارد
۱۶. تامین مواد آلی مورد نیاز خاک (با هدف تولید ارگانیک)
۱۷. توزیع مواد ضد عفونی و لوازم بهداشتی (دستکش یکبار مصرف، کلاه، روپوش و...)

۱۸- تجهیز کارگاه‌های ذیل در مرکز تکنولوژی زعفران واقع در مناطق قطب تولید

۱-۱۸ تجهیز مرکز تکنولوژی به دستگاه الکویی پیاز کار زعفران

۲-۱۸ تجهیز مرکز تکنولوژی به دستگاه الکویی پیاز کن زعفران

۳-۱۸ تجهیز مرکز تکنولوژی به دستگاه الکویی سورت و بسته‌بندی پیاز زعفران

۴-۱۸ تجهیز مرکز تکنولوژی به دستگاه الکویی کمباین برداشت زعفران

۵-۱۸ تجهیز مرکز تکنولوژی به دستگاه الکویی گل پرکن زعفران

۶-۱۸ تجهیز مرکز تکنولوژی به دستگاه الکویی جداساز کلاله زعفران

۱۹- مساعدت در توسعه و ترویج مزارع آرمانی (مشارکتی) زعفران

۲۰- اجرای طرح‌های آنفارم On Farm (تحقیقی- ترویجی) و (تحقیقی- تطبیقی)

۲۱- ترویج خشک کن کابینتی

۲۲- اجرای طرح‌های مدیریت بهینه مصرف آب

۲۳- آموزش کارشناسان و مدیران (واحدهای فرآوری)

۲۴- تقویت شاخص‌های مدیریت بهداشت تولید (بهره‌گیری از ابزار و لوازم بهداشتی در مراحل جمع‌آوری

گل و حمل و نقل آن)

۲۵- تامین منابع آب مزارع در فصل تنش خشکی.

۲۶. مبارزه با آفات و جوندگان

۲۷. ارتقاء سطح دانش مکانیزاسیون تولید کنندگان

۲۸. تقدیر از تولید کنندگان برتر نمونه و پیشرو

۲۹. آموزش استانداردهای نوین (تولید ارگانیک، بسته بندی و...)

الف - ۲-۲- راهبردهای طرح بهبود فرایند تولید و ارتقاء دانش زعفران کاران:

۱. تأمین نهاده‌های تولید (ریزمغذی‌ها، پیاز استاندارد، کود و ...) و برآورد هزینه‌ها در برنامه

های معاونت امور تولیدات گیاهی وزارت جهاد کشاورزی)

۲. استمرار بیمه محصول زعفران (با پوشش مطلوب سرمازدگی و آثار خشکسالی) توام با

افزایش سطح پوشش بیمه محصول در ردیف برنامه‌های صندوق بیمه محصولات

کشاورزی قرار گیرد و پوشش بیمه (با هدف کنترل و یا حذف کشت بی‌رویه) از مناطق با

تولید جزء حذف گردد.

۳. ترویج کاربرد پیازهای مناسب و درشت (بالای ۸ گرم)، به همراه اصلاح و تقویت حاصل خیزی خاک مزارع
 ۴. اطلاع رسانی به هنگام (اطلاعات هواشناسی کشاورزی) به منظور پیش بینی و آمادگی تولید کنندگان زعفران برای مواجهه با سرمازدگی، خشکسالی، آفات و ...
 ۵. اجرای پروژه خرید توافقی همراه با (اعطای تسهیلات) و تسهیل مشارکت تولید کنندگان در فرایند مبادله
 ۶. افزایش توان مالی تولید کنندگان زعفران (اعطای تسهیلات به صورت وام های کوتاه مدت (۱۰ ماهه) با کارمزد پایین)
 ۷. تقویت کادر تخصصی و فنی در بدنه واحد های دولتی (مروجین، کارشناسان فنی موضوعی و ...)
 ۸. تشویق زعفران کاران به ایجاد دامداری کوچک (به منظور تولید مواد آلی)
 ۹. گسترش اجرای طرح های الگویی مکانیزاسیون (کاشت، داشت، برداشت و ...) همراه با خرید دستگاه های الگویی (مکانیزاسیون) با هدف کاهش قیمت تمام شده و بالا بردن سطح بهداشت زعفران تولیدی
 ۱۰. ارتقاء فرهنگ تولید کیفی با کاربرد شاخص های بهداشتی و استاندارد های بهبود کیفی تولید.
 ۱۱. گسترش ضریب مشارکت تولید کنندگان در طرح های مکانیزاسیون، نوسازی مزارع، استفاده از پیاز مرغوب، دستگاه های خشک کن و ...
- قابل ذکر است در ضمیمه شماره ۲ طرح ایجاد بانک اطلاعات زعفران شامل پروژه های:
- ۱- صدور کارت شناسایی زعفرانکاران
 - ۲- فرم شناسنامه زعفران کاران
 - ۳- فرم شناسنامه مزارع زعفران
- (برگرفته از طرح دفتر امور سبزی گیاهان زینتی و دارویی وزارت جهاد کشاورزی) قابل دسترسی می باشد

طرح بهبود فرآیند تولید و ارتقاء مهارت زعفران کاران مشتمل بر ۳۱

پروژه می باشد. کل اعتبار این طرح برابر ۱۷۸۴/۸۶ میلیارد ریال بوده و نسبت توزیع اعتبار به تفکیک منابع دولتی، تسهیلات و سهم آورده به ترتیب برابر ۶۸۵/۲۶، ۷۹۲/۱، ۳۰۷/۵ میلیارد ریال می باشد.

سهم اعتبار دولتی برابر ۳۸/۳۹ درصد، تسهیلات برابر ۴۴/۳۸ درصد و سهم آورده برابر ۱۷/۲۳ درصد برآورده شده است.

. براساس تحلیل چالش ها و نیاز مندی های اجرایی برآورد اعتبار مورد نیاز پروژه های طرح بهبود فرآیند تولید و ارتقاء دانش زعفران کاران به شرح مندرج درجداول ذیل آمده است.

برنامه جامع بهبود محصول زعفران ایران

جدول پروژه های طرح بهبود فرآیند تولید و ارتقاء مهارت زعفران کاران

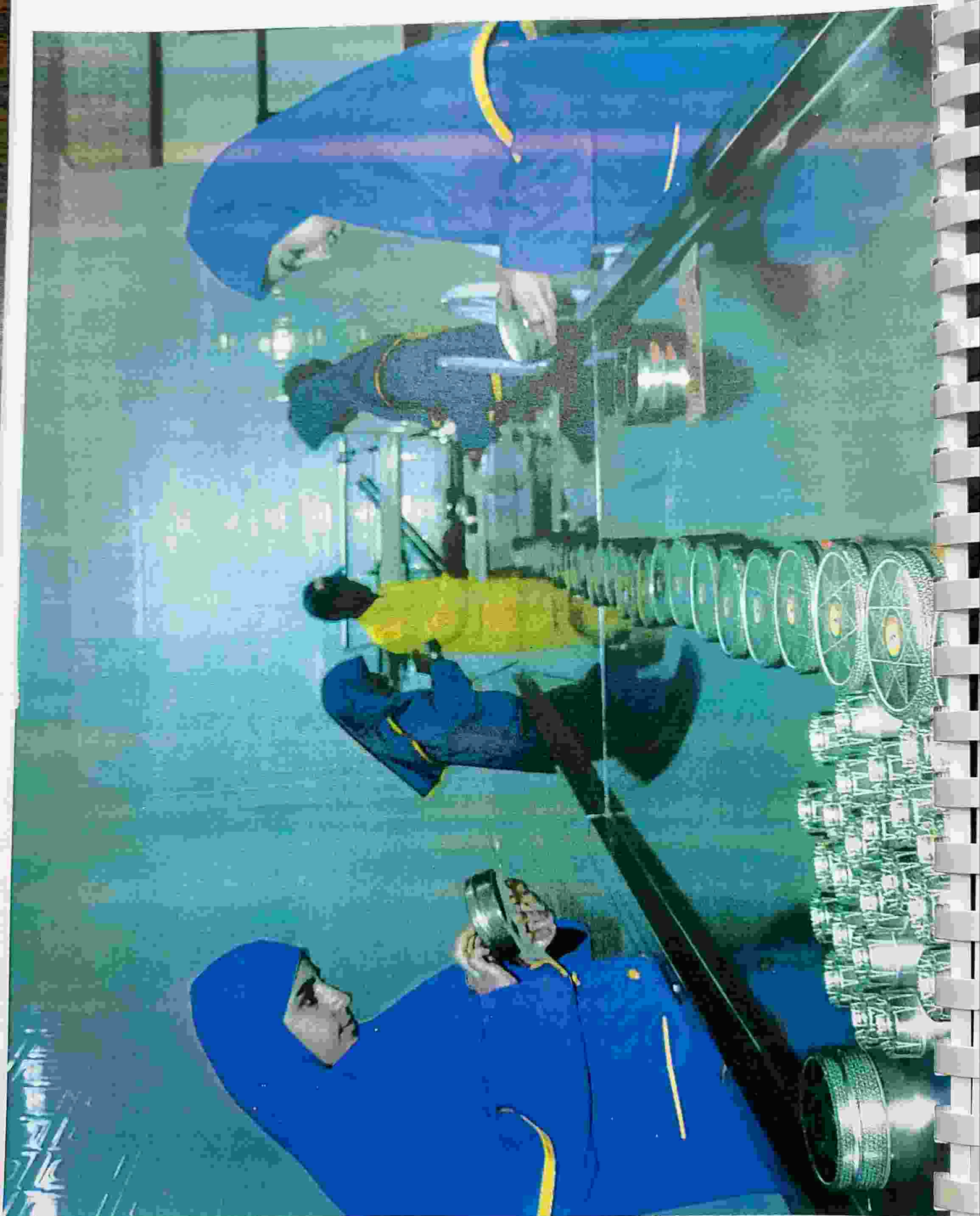
(ارقام اعتبار به میلیارد ریال)

ردیف	عنوان پروژه	حجم کار	کل	واحد کار	نوع اعتبار			برنامه پنج ساله اول					برنامه پنج ساله دوم				جمع ۵ ساله	جمع ۱۰ ساله	جمع ۵ ساله	مجموع
					نوعی	تسهلات	آزوده	۹۳	۹۲	۹۱	۹۰	۸۹	۹۸	۹۷	۹۶	۹۵				
۱۱	فروغ دستگاه نیاز کار در رده در مزارع الگوی	مجموع کار	۵۰	دستگاه	۱,۵	۰	۰	۰	۰	۲۵	۲۵	۰	۰	۰	۵۰	۵۰	۰	۰		
		احداث	۱,۵	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۱,۵	۱,۵	۰	۰		
۱۲	فروغ خشک کن کالیستی (مینی)	مجموع کار	۱۰۰۵۰	دستگاه	۰,۵۲۵	۲,۱	۰	۰	۰	۲۱۰	۲۱۰	۲۱۰	۲۱۰	۱۰۵۰	۲,۶۲۵	۲,۶۲۵	۰	۰		
		احداث	۲,۶۲۵	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۲,۶۲۵	۲,۶۲۵	۰	۰		
۱۳	تجهیز مرکز تکنولوژی و فناوری زعفران به ماشین آلات زعفران	مجموع کار	۱	مرکز	۱۳,۵	۰	۰	۰	۰	۰	۱	۰	۰	۱	۱	۱	۰	۰		
		احداث	۱۳,۵	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۱۳,۵	۱۳,۵	۰	۰		
۱۴	توسعه روش های آبیاری قطره ای	مجموع کار	۹۵۰۰	مختار	۱۴۲,۵	۱۱۴	۲۸,۵	۰	۰	۹۵۰	۹۵۰	۹۵۰	۹۵۰	۴۷۵۰	۴۷۵۰	۹۵۰	۹۵۰	۰		
		احداث	۲۸۵	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۲۸۵	۲۸۵	۰	۰		
۱۵	آموزش کار زعفران کشی	مجموع کار	۱۰۰۰	تفر	۰,۳	۰	۰	۰	۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۵۰۰	۵۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۰		
		احداث	۰,۳	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰,۳	۰,۳	۰	۰		
۱۶	صنوبر کار تناسلی	مجموع کار	۸۵	کار	۰,۴۲۵	۰	۰	۰	۰	۴۲۵۰۰	۴۲۵۰۰	۴۲۵۰۰	۴۲۵۰۰	۸۵۰۰۰	۸۵۰۰۰	۰	۰	۰		
		احداث	۰,۴۲۵	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰,۴۲۵	۰,۴۲۵	۰	۰		
۱۷	آموزش مدیریت بهداشت (HACCP) پس از تولید تا خشتک (همراه با توزیع لوازم بهداشتی)	مجموع کار	۱۰۰۰۰۰	تفر	۲۰	۰	۰	۰	۰	۱۰۰۰۰	۱۰۰۰۰	۱۰۰۰۰	۱۰۰۰۰	۵۰۰۰۰	۵۰۰۰۰	۵۰۰۰۰	۵۰۰۰۰	۰		
		احداث	۲۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۲۰	۲۰	۰	۰		
۱۸	مساعده در تامین مخازن آبیاری تکمیلی	مجموع کار	۲۰۰۰	تاکت	۶۰	۰	۰	۰	۰	۴۰۰	۴۰۰	۴۰۰	۴۰۰	۲۰۰۰	۲۰۰۰	۴۰۰	۴۰۰	۰		
		احداث	۶۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۶۰	۶۰	۰	۰		
۱۹	مساعده در تامین مواد آلی مورد نیاز خاک یا هدف تولید از کالیست	مجموع کار	۵۰۰۰	مختار	۷۵	۰	۷۵	۰	۰	۵۰۰	۵۰۰	۵۰۰	۵۰۰	۲۵۰۰۰	۲۵۰۰۰	۵۰۰	۵۰۰	۰		
		احداث	۱۵۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۷۵	۷۵	۰	۰	۰		
۲۰	مساعده در رونمای نوین سازو کار با جودگان	مجموع کار	۲۰۰۰۰	مختار	۱۰	۰	۱۰	۰	۰	۲۰۰۰	۲۰۰۰	۲۰۰۰	۲۰۰۰	۱۰۰۰۰	۱۰۰۰۰	۲۰۰۰	۲۰۰۰	۰		
		احداث	۲۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۱۰	۱۰	۰	۰	۰		
جمع این صفحه		احداث	۵۵۳,۳۵		۳۳۳,۷۵	۱۱۶,۱۰	۱۱۳,۵۰	۶۰,۲۷	۶۰,۲۷	۶۰,۲۷	۶۰,۲۷	۶۰,۲۷	۶۰,۲۷	۳۱۵,۷۰۰	۴۷,۵۳	۴۷,۵۳	۴۷,۵۳	۴۷,۵۳	۲۳۷,۶۵	۵۵۳,۳۵

جدول پروژه های طرح بهبود فرآیند تولید و ارتقاء مهارت زنجیره کاران
(ارام اعتبار به میلیارد ریال)

ردیف	عنوان پروژه	جمع کل	توزیع اعتبار	برنامه پنج ساله اول					جمع ۵ ساله	برنامه پنج ساله دوم					جمع ۵ ساله دوم	جمع ۱۰ ساله	مجموع
				گروه اول	گروه دوم	گروه سوم	گروه چهارم	گروه پنجم		۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷			
۲۱	مسکنت فر تامین نیاز مرطوب (مزارع تکثیری)	۱۵۰۰	۰	۹	۳۶	۳۰۰	۳۰۰	۳۰۰	۳۰۰	۱۵۰۰	۰	۰	۰	۰	۱۵۰۰	۱۵۰۰	مجموع این ضمیمه
		۶۵	۰	۳۰۰	۳۰۰	۳۰۰	۳۰۰	۳۰۰	۳۰۰	۲۲۵	۳۵	۳۵	۳۵	۳۵	۲۲۵	۴۵	
۲۲	نوسازی مزارع زعفران (اصلاح و امیاد)	۲۵۰۰۰	۰	۱۲۵	۵۰۰	۲۰۰۰	۲۰۰۰	۲۰۰۰	۲۰۰۰	۱۰۰۰۰	۳۰۰۰	۳۰۰۰	۳۰۰۰	۳۰۰۰	۱۵۰۰۰	۲۵۰۰۰	مجموع این ضمیمه
		۶۲۵	۰	۱۲۵	۵۰۰	۲۰۰۰	۲۰۰۰	۲۰۰۰	۲۰۰۰	۲۵۰	۷۵	۷۵	۷۵	۷۵	۳۷۵	۶۲۵	
۲۳	آموزش مدیران واحدی فر آوری	۱۲۰۰	۰	۰	۰	۱۲۰	۱۲۰	۱۲۰	۱۲۰	۶۰۰	۱۲۰	۱۲۰	۱۲۰	۱۲۰	۶۰۰	۱۲۰۰	مجموع این ضمیمه
		۰۳۶	۰	۰	۰	۱۲۰	۱۲۰	۱۲۰	۱۲۰	۰۳۶	۰۳۶	۰۳۶	۰۳۶	۰۳۶	۰۳۶	۰۳۶	
۲۴	آموزش تکثیر و کاربرد ماشین آلات کاشت-حالت-برداشت و خشکاندن زعفران	۵۰۰۰	۰	۰	۰	۵۰۰	۵۰۰	۵۰۰	۵۰۰	۲۵۰۰	۵۰۰	۵۰۰	۵۰۰	۵۰۰	۲۵۰۰	۵۰۰۰	مجموع این ضمیمه
		۱۵۰	۰	۰	۰	۵۰۰	۵۰۰	۵۰۰	۵۰۰	۰۲۵	۱۵۰	۱۵۰	۱۵۰	۱۵۰	۰۲۵	۱۵۰	
۲۵	برگزاری همایش ویژه تولید کنندگان برتر	۵۰	۰	۰	۰	۵	۵	۵	۵	۲۵	۵	۵	۵	۵	۲۵	۵۰	مجموع این ضمیمه
		۲۵	۰	۰	۰	۵	۵	۵	۵	۱۲۵	۲۵	۲۵	۲۵	۲۵	۱۲۵	۲۵	
۲۶	آشنایی تولید کنندگان با استانداردهای تولید	۲۰۰۰۰۰	۰	۰	۰	۲۰۰۰۰	۲۰۰۰۰	۲۰۰۰۰	۲۰۰۰۰	۱۰۰۰۰۰	۲۰۰۰۰	۲۰۰۰۰	۲۰۰۰۰	۲۰۰۰۰	۱۰۰۰۰۰	۲۰۰۰۰۰	مجموع این ضمیمه
		۲۰	۰	۰	۰	۲	۲	۲	۲	۱۰	۲	۲	۲	۲	۱۰	۲۰	
۲۷	نوسده و ترویج مزارع مشترک مدیریت جامع مزارع آرماتی	۲۰۰۰	۲۵	۵	۲۰	۲۰۰	۲۰۰	۲۰۰	۲۰۰	۱۰۰۰	۲۰۰	۲۰۰	۲۰۰	۲۰۰	۱۰۰۰	۲۰۰۰	مجموع این ضمیمه
		۵۰	۲۰	۵	۵	۵	۵	۵	۵	۲۵	۵	۵	۵	۵	۲۵	۵۰	
۲۸	حسابات از مزارع تکثیری نیاز	۵۰۰۰	۰	۳۰	۱۲۰	۱۰۰۰	۱۰۰۰	۱۰۰۰	۱۰۰۰	۵۰۰۰	۱۰۰۰	۱۰۰۰	۱۰۰۰	۱۰۰۰	۵۰۰۰	۵۰۰۰	مجموع این ضمیمه
		۱۵۰	۰	۳۰	۱۲۰	۱۰۰۰	۱۰۰۰	۱۰۰۰	۱۰۰۰	۱۵۰	۳۰	۳۰	۳۰	۳۰	۱۵۰	۱۵۰	
۲۹	برداشت پیرانه نیاز استاندارد به کشاورزان	۲۵۰۰۰	۲۵	۲۵	۰	۵۰۰۰	۵۰۰۰	۵۰۰۰	۵۰۰۰	۲۵۰۰۰	۵۰۰۰	۵۰۰۰	۵۰۰۰	۵۰۰۰	۲۵۰۰۰	۲۵۰۰۰	مجموع این ضمیمه
		۵۰	۰	۲۵	۲۵	۱۰	۱۰	۱۰	۱۰	۵۰	۱۰	۱۰	۱۰	۱۰	۵۰	۵۰	
۳۰	تامین راه اندازی خشک کن ها و مایکرو ویو (الکوی)	۱۰	۳	۰	۰	۵	۵	۵	۵	۱۰	۰	۰	۰	۰	۱۰	۱۰	مجموع این ضمیمه
		۳	۰	۰	۰	۱۵	۱۵	۱۵	۱۵	۳	۰	۰	۰	۰	۳	۳	
۳۱	تامین پرویزال (طرح اجرایی) پرویزه های طرح و توجیه کار نشان	۳۰	۰	۰	۰	۲۰	۲۰	۲۰	۲۰	۳۰	۰	۰	۰	۰	۳۰	۳۰	مجموع این ضمیمه
		۰٫۳	۰	۰	۰	۰٫۳	۰٫۳	۰٫۳	۰٫۳	۰٫۳	۰	۰	۰	۰	۰٫۳	۰٫۳	
۹۴۷٫۶۶		۹۴۷٫۶۶	۷۷٫۶۶	۶۷۶٫۰۰	۱۹۶٫۰۰	۱۰۲٫۲۴	۱۰۲٫۲۴	۱۰۲٫۲۴	۱۰۲٫۲۴	۵۱۲٫۹۸	۸۶٫۱۴	۸۶٫۱۴	۸۶٫۱۴	۸۶٫۱۴	۴۳۶٫۶۸	۱۷۸۴٫۸۶	مجموع کل
۱۷۸۴٫۸۶		۱۷۸۴٫۸۶	۶۸۵٫۲۶	۷۹۲٫۱۰	۳۰۷٫۵۰	۱۹۶٫۷۱	۱۹۶٫۷۱	۱۹۶٫۷۱	۱۹۶٫۷۱	۹۷۲٫۷۳۰	۱۶۲٫۶۳	۱۶۲٫۶۳	۱۶۲٫۶۳	۱۶۲٫۶۳	۸۱۲٫۱۳		

۲- طرح بهبود روش های بسته بندی و فرآوری زعفران

ب - ظرفیت واحدهای فرآوری و بسته‌بندی زعفران

بر اساس گزارش اخذ شده از سازمان صنایع و معادن خراسان رضوی، تعداد واحدهای دارای پروانه بهره‌برداری در زمینه درجه‌بندی و بسته‌بندی زعفران (اخذ شده از وزارت صنایع و معادن) در کل کشور ۶۰ واحد با مجموع ظرفیت ۷۸۴ تن در سال می‌باشد که از این تعداد ۳۴ واحد با مجموع ظرفیت ۱۲۷ تن در سال مربوط به استان خراسان رضوی می‌باشد.

از آنجا که در این برنامه، دستیابی به هدف کمی تولید ۴۰۰ تن در سال طی یک دوره ۱۰ ساله هدف گزاری شده است، برنامه ریزی وزارت صنایع، جذب حداقل ۷۰٪ میزان تولید فوق (۲۸۰ تن) توسط واحدهای صنعتی می‌باشد.

از ۲۸۰ تن ظرفیت فوق، حدود ۸۴ تن (برابر ۳۰٪) با روش‌های نوین نظیر تکنولوژی خشک کردن به روش انجماد، اسپری زعفران و... فرآوری شده و مابقی در سایر واحدها، بسته‌بندی و فرآوری خواهند شد.

سرمایه در گردش مورد نیاز برای کل واحدها، بر مبنای تحلیل فوق (۲۸۰-۳۰۰ تن در سال) افزون بر ۲۲۰۰ میلیارد ریال برآورد و ارایه شده است.

با توجه به مشارکت وزارتخانه‌های جهاد کشاورزی، بهداشت درمان و آموزش پزشکی (معاونت غذا و دارو) و صنایع در امور مرتبط به بهبود فرایندهای تکنولوژی تولید، مدیریت بهداشتی واحدها و توسعه ظرفیت واحدهای درجه‌بندی و بسته‌بندی زعفران این طرح با تحلیل چالش‌های ذیل اقدام به ارائه پروژه‌های مرتبط با بهبود وضعیت امور بهداشتی، تکنولوژی بسته‌بندی و فرآوری و... زعفران نموده است.

ب - ۱- مسایل و چالش‌ها فرآوری و بسته‌بندی زعفران

۱. محدودیت توان سرمایه در گردش واحدهای فرآوری (۶۰ شرکت) با بیش از ۷۸۰ تن ظرفیت بسته‌بندی.

به عنوان مثال می‌توان چنین برآورد نمود که: هر واحد به طور میانگین به سرمایه در گردش جهت خرید ۴ تن زعفران (با توجه به هدف کمی برنامه ده ساله) نیاز دارد. مبلغ ریالی این حجم خرید بر اساس قیمت میانگین در سال ۸۸ برابر ۱۲ میلیارد تومان می‌باشد که اختصاص ۵۰ درصد این مبلغ رقمی بالغ بر ۳۶۰۰ میلیارد ریال سرمایه در گردش را طی هر سال طلب می‌نماید.

۲. ناکافی بودن یافته‌های تحقیقاتی داخلی برای محصول زعفران در زمینه فرآوری مواد غذایی، دارویی، و کاربرد زعفران در صنایع نساجی، آرایشی و...

۳. نا کافی بودن مطالعات مرتبط با شناخت بازار به منظور بازخورد به اشکال و اوزان بسته‌بندی.

۴. فراگیر نبودن کاربرد اصول مطالعات روان‌شناسی اجتماعی و یافته‌های فرهنگی بازارهای هدف، در طراحی نمادهای تصویری بسته‌های صادراتی.

۵. تاخیر در کاربرد تکنولوژی‌های نوین در کارخانجات و کارگاه‌های بسته‌بندی و فرآوری

۶. کمبود کارگاه‌های بهداشتی و انبارهای فنی در مناطق روستایی زعفران‌خیز و ترمینالهای گل پاک‌کنی

۷. محدودیت توان مالی تولیدکنندگان جهت تهیه هیت‌های کابینتی ویژه خشکاندن زعفران و احداث کارگاه‌های بهداشتی

۸. عدم نظارت بر روشهای نگهداری گل

۹. لزوم به کارگیری اصول مدیریت بهداشتی توسط زعفران‌کاران شاغل در کارگاه‌ها بازارهای محلی و ...

۱۰. کمبود خط اختصاصی سورتینگ پیاز زعفران و در نتیجه کاشت پیازهای زیر ۸ گرم و در نتیجه افت تولید

۱۱. فقدان کارگاه‌های ساخت ماشین‌آلات زعفران (با توجه به نوین بودن رویکرد ترویجی برای کاربرد این دستگاه‌ها) لزوم ایجاد کارگاه‌های طراحی و ساخت به منظور اجرای طرح‌های تحقیقاتی و پیاده‌سازی ایده‌های مبتکرین و مخترعین توسط وزارت صنایع و معادن را آشکار می‌سازد.

۱۲. عدم فعالیت مطلوب واحد‌های R&D تحقیق و توسعه شرکت‌های فرآوری و بسته‌بندی به دلیل کاهش مساعدت دولت.

۱۳. عدم آشنایی شاغلین کارگاه‌های فرآوری به استانداردهای تولید کیفی، بسته‌بندی و فرآوری و اجرای سیستم‌های کنترل کیفی ISO22000، HACCP، GMP، GHP

۱۴. عدم تخصیص اعتبار (سرمایه در گردش) جهت خرید توافقی زعفران.

به منظور کاهش اثرات مسایل و چالش‌های فوق راهکارهای ذیل در قالب طرح بهبود روشهای فرآوری و بسته‌بندی زعفران پیشنهاد می‌شود

۳. نا کافی بودن مطالعات مرتبط با شناخت بازار به منظور بازخورد به اشکال و اوزان بسته‌بندی.

۴. فراگیر نبودن کاربرد اصول مطالعات روان‌شناسی اجتماعی و یافته‌های فرهنگی بازارهای هدف، در طراحی نمادهای تصویری بسته‌های صادراتی.

۵. تاخیر در کاربرد تکنولوژی‌های نوین در کارخانجات و کارگاه‌های بسته‌بندی و فرآوری

۶. کمبود کارگاه‌های بهداشتی و انبارهای فنی در مناطق روستایی زعفران‌خیز و ترمینال‌های گل پاک‌کنی

۷. محدودیت توان مالی تولیدکنندگان جهت تهیه هیت‌های کابینتی ویژه خشکاندن زعفران و احداث کارگاه‌های بهداشتی

۸. عدم نظارت بر روشهای نگهداری گل

۹. لزوم به کارگیری اصول مدیریت بهداشتی توسط زعفران‌کاران شاغل در کارگاه‌ها بازارهای محلی و...

۱۰. کمبود خط اختصاصی سورتینگ پیاز زعفران و در نتیجه کاشت پیازهای زیر ۸ گرم و در نتیجه افت تولید

۱۱. فقدان کارگاه‌های ساخت ماشین‌آلات زعفران (با توجه به نوین بودن رویکرد ترویجی برای کاربرد این دستگاه‌ها) لزوم ایجاد کارگاه‌های طراحی و ساخت به منظور اجرای طرح‌های تحقیقاتی و پیاده‌سازی ایده‌های مبتکرین و مخترعین توسط وزارت صنایع و معادن را آشکار می‌سازد.

۱۲. عدم فعالیت مطلوب واحد‌های R&D تحقیق و توسعه شرکت‌های فرآوری و بسته‌بندی به دلیل کاهش مساعدت دولت.

۱۳. عدم آشنایی شاغلین کارگاه‌های فرآوری به استانداردهای تولید کیفی، بسته‌بندی و فرآوری و اجرای سیستم‌های کنترل کیفی ISO22000، HACCP، GMP، GHP

۱۴. عدم تخصیص اعتبار (سرمایه در گردش) جهت خرید توافقی زعفران.

به منظور کاهش اثرات مسایل و چالش‌های فوق راهکارهای ذیل در قالب طرح بهبود روشهای فرآوری و بسته‌بندی زعفران پیشنهاد می‌شود

ب - ۲- طرح بهبود روشهای فرآوری و بسته بندی زعفران

ب - ۲-۱- پروژه های طرح بهبود فرآوری و بسته بندی زعفران

- ۱- تسهیل در تجهیز خطوط درجه بندی و بسته بندی محصول زعفران با ابزار و تجهیزات مدرن (نظیر انجماد تحت خلاء کلاله و...) (اعطای تسهیلات با کارمزد ۴٪)
- ۲- افزایش بارگاه های زعفران و پایانه مجهز خرید با هدف بهبود وضعیت بهداشتی
- ۳- ایجاد سردخانه های مجهز و انبار
- ۴- توجه به نیازهای R&D (تحقیق و توسعه) واحدهای فرآوری و بسته بندی
- ۵- حمایت از سازندگان ماشین آلات و ادوات زعفران (مخترعین و مبتکرین)
- ۶- ایجاد کارگاه های ذیل (توسط وزارت صنایع و معادن) در مرکز تکنولوژی زعفران واقع در منطقه قطب تولید به منظور آشنایی فارغ التحصیلان رشته های ساخت و تولید و مکانیزاسیون
 - ۱-۶- ایجاد کارگاه ساخت دستگاه پیاز کار زعفران
 - ۲-۶- ایجاد کارگاه ساخت دستگاه پیاز کن زعفران
 - ۳-۶- ایجاد کارگاه ساخت دستگاه سورت و دسته بندی پیاز زعفران
 - ۴-۶- ایجاد کارگاه ساخت دستگاه کمباین برداشت زعفران
 - ۵-۶- ایجاد کارگاه ساخت دستگاه گل پرکن زعفران و جداسازی کلاله
 - ۷- ایجاد ترمینال توزیع (بارانداز) گل زعفران
- ۸- توسعه و بهسازی واحد های خانواری فرآوری در مناطق تولید روستا (گل پرکنی و خشک نمودن زعفران)
- ۹- احداث و تجهیز کارگاه های بهداشتی، درجه بندی و خشکاندن زعفران ویژه مناطق روستایی (تسهیلات با کارمزد ۴٪)
- ۱۰- احداث واحدهای سورتینگ پیاز زعفران
- ۱۱- اجرای سیستم های کنترل کیفی ISO22000, HACCP, GMP, GHP
- ۱۲- احداث و یا تجهیز خطوط فرآوری و بسته بندی (ویژه محصولات نوین و جانبی فرآوری شده از زعفران)
- ۱۳- ایجاد خطوط جداسازی و تولید مواد موثره از زعفران
- ۱۴- مساعدت (تامین سرمایه در گردش) جهت خرید توافقی اعتبار

ب ۲-۲- راهبردهای طرح بهبود روشهای فرآوری و بسته‌بندی زعفران

۱. افزایش کیفیت زعفران از طریق به صفررسانیدن میزان ناخالصی در زعفران (پرچم، گنج، خامه، مو، پرز پتو) و نیز آلودگی‌های میکروبی از طریق بهبود تکنولوژی فرآوری، ترویج و آموزش روشهای بهداشتی جمع‌آوری و ...
۲. برخورد با واحدهای فاقد پروانه بسته‌بندی (زیر پله‌ای - غیربهداشتی) فعال در امر جداسازی و بسته‌بندی کلاله
۳. استفاده از هنر گرافیک و طراحی صنعتی در بسته‌بندی‌های زیر ۱۰ گرم
۴. قرار گرفتن طرحهای نوین فرآوری و بسته‌بندی زعفران در فهرست اولویت‌های سرمایه‌گذاری وزارت صنایع و معادن (طرحها مورد تأیید وزارت جهاد کشاورزی باشد)
۵. صدور پروانه تأسیس - بهره‌برداری و ساخت جهت واحدهای متقاضی بسته‌بندی زعفران
۶. صدور شناسه نظارت کارگاهی (ویژه واحدهای بسته‌بندی و سورتینگ)
۷. اجرای استاندارد مشترک وزارت بهداشت و درمان و آموزش پزشکی با سازمان تحقیقات و استاندارد صنعتی ایران به شماره ۶۷۶۲ تحت عنوان HACCP یا همان سیستم تجزیه و تحلیل خطر و نقاط کنترل بحرانی در کارگاه‌های فرآوری و بسته‌بندی (پس از برداشت تا بسته‌بندی)
۸. اجرای استاندارد میکروبیولوژی زعفران به شماره ۵۶۸۹ وزارت بهداشت
۹. صدور گواهی HACCP و نیز اعطای نشان ایمنی و سلامت به واحدهای بسته‌بندی
۱۰. آموزش ضوابط فنی و بهداشتی به واحدهای آماده‌سازی و بسته‌بندی انواع ادویه و چاشنی در دسترس برای صاحبان واحدهای بسته‌بندی (سایت معاونت غذا و دارو وزارت بهداشت به نشانی www.fdo.ir نیز این امکان را فراهم نموده است)
۱۱. اشاعه فرهنگ ممنوعیت استفاده از رنگ‌های مصنوعی خوراکی
۱۲. توسعه فرهنگ استفاده از مواد موثره زعفران در صنایع مختلف (نوشابه‌سازی و ...)
۱۳. حرکت در جهت صادرات محصول نهایی در بسته‌بندی با اوزان کوچک
۱۴. نظارت بر واحدهای عرضه‌کننده فله زعفران
۱۵. کاربرد روشهای نوین در فرآوری، کنترل کیفی و خشکانیدن زعفران

۱۶. افزایش ارزش افزوده صادراتی محصولات تولیدی (فرآورده های جانبی زعفران)
۱۷. تدوین دستورالعمل های زیر با همکاری مشترک وزارت خانه های بهداشت و درمان آموزش پزشکی؛ بازرگانی؛ جهاد کشاورزی؛ صنایع و معادن؛ شورای ملی زعفران؛ صندوق توسعه صادرات زعفران و سازمان استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران:
- ۱۷-۱ دستورالعمل نحوه نظارت بر کیفیت و توزیع زعفران در بازار
- ۱۷-۲ دستورالعمل حداقل ضوابط ترمینال های توزیع (بار انداز) گل زعفران
- ۱۷-۳ دستورالعمل تشویق واحدهای تولیدی به استناد بخشنامه ورود موقت مواد اولیه بسته بندی زعفران جهت صادرات به کشورهای هدف
- ۱۸- تلاش در جهت اخذ گواهینامه های معتبر بین المللی زعفران HACCP، ISO22000
- ۱۹- تخصیص سرمایه در گردش مورد نیاز به واحدهای فرآوری و گشایش خط ویژه کمک های فنی - اعتباری جهت واحدهای صنایع تبدیلی، مکانیزاسیون به میزان ۲۲۱۷ میلیارد ریال طی هر سال به شرح جدول ذیل
- جدول برآورد سرمایه در گردش واحدهای تولیدی و تسهیلات بانکی (سرمایه ثابت)

ردیف	عنوان	میزان (میلیارد ریال)	استان	شرح
۱	سرمایه در گردش شرکت های خدماتی و درجه بندی پیاز	۱۰۰	خراسان جنوبی	
۲	سرمایه در گردش کارگاه های فرآوری	۵۰		
۳	سرمایه در گردش واحدهای صنایع تبدیلی	۲۰۶۷	خراسان رضوی	۳۴ واحد موجود و واحدهای جدید
۴	سرمایه ثابت تسهیلات صنایع تبدیلی	۹۲/۷		
۵	سرمایه ثابت تسهیلات مکانیزاسیون	۴/۷		
جمع	سرمایه در گردش	۲۲۱۷		
	تسهیلات بانکی (ثابت)	۹۷/۴		

جهت آشنایی با اصول فرآوری و بسته بندی زعفران اطلاعات تکمیلی در ضمیمه شماره ۴ آمده است. (مآخذ: برنامه پیشنهادی شورای ملی زعفران ایران)

طرح بهبود فرآیند فرآوری و بسته‌بندی، مشتمل بر ۱۶ پروژه بوده و کل اعتبار این طرح

برابر ۳۹۱/۵۵ میلیارد ریال می‌باشد. نسبت توزیع اعتبار به تفکیک منابع دولتی، تسهیلات و سهم

آورده به ترتیب برابر ۴۱/۵۵، ۲۸۳/۲، ۶۶/۸ میلیارد ریال برآورده شده است.

سهم اعتبار دولتی برابر ۱۰/۶۱ درصد، تسهیلات بانکی (ثابت) برابر ۷۲/۳۳ درصد و سهم آورده

معادل ۱۷/۰۶ درصد می‌باشد.

علاوه بر اعتبارات فوق، جهت تأمین تسهیلات سرمایه در گردش واحدهای فرآوری و بسته‌بندی

طی هر سال مبلغ ۲۲۱۷ میلیارد ریال و در مجموع ده سال ۲۲۱۷۰ میلیارد ریال برآورده گردیده

است.

با احتساب اعتبارات ثابت و در گردش، کل اعتبار مورد نیاز طرح فوق برابر ۲۲۵۶۱ میلیارد ریال

می‌باشد.

بر اساس تحلیل چالش‌ها و نیازمندی‌های اجرایی برآورد اعتبار مورد نیاز پروژه‌های طرح بهبود

روش‌های فرآوری و بسته‌بندی زعفران (۱۰ ساله) به شرح مندرج در جداول ذیل آمده است.

برنامه جامع بهبود محصول زعفران ایران

(ارقام اعتبار به میلیارد ریال)

جدول پروژه های طرح بهبود روشهای فرآوری و بسته بندی زعفران

[illegible]

برنامه جامع بهبود روشهای فرآوری و بسته بندی زعفران
جدول پروژه های طرح بهبود روشهای فرآوری و بسته بندی زعفران

(ارقام اعتبار به میلیارد ریال)

ردیف	عنوان پروژه	حجم کار	کل (۱۰ ساله)	واحد	نوع اعتبار				برنامه پنج ساله اول					جمع ۵ ساله	برنامه پنج ساله دوم				جمع ۵ ساله	جمع ۱۰ ساله	معمری پیشنهاد دهنده
		اعتبار			دولتی	سهولت	آزوده	۹۳	۹۲	۹۱	۹۰	۸۹	۹۸	۹۷	۹۶	۹۵	۹۴	دوم			
۹	احداث و یا تجهیز خطوط فرآوری و بسته بندی مدرن محصولات نوین جانبی زعفران	حجم کار	۲	واحد					۰	۰	۰	۱	۱	۲	۰	۰	۰	۰	۲	۲	خراسان جنوبی
		اعتبار	۱۰	۵		۱۰					۵	۵	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۱۰	۱۰	
۱۰	کمک به واحدهای تحقیق و توسعه R&D (فرآورده های جدید زعفران)	حجم کار	۵۰	مورد					۱۰	۱۰	۱۰	۱۰	۱۰	۵۰	۰	۰	۰	۰	۵۰	۵۰	خرمن روستی - خ جنوبی
		اعتبار	۵	۰٫۱			۵		۱	۱	۱	۱	۱	۵	۰	۰	۰	۰	۵	۵	
۱۱	کمک به واحدهای تحقیق و توسعه R&D برای افزایش سهم بازار زعفران	حجم کار	۱۰	مورد	۱				۲	۲	۲	۲	۲	۱۰	۰	۰	۰	۰	۱۰	۱۰	خرمن روستی - خ جنوبی
		اعتبار	۱	۰٫۱			۱	۰٫۲	۰٫۲	۰٫۲	۰٫۲	۰٫۲	۰٫۲	۱	۰	۰	۰	۰	۱	۱	
۱۲	احداث سردخانه های مجهز	حجم کار	۱۵	واحد		۵۴	۱۳٫۵		۱	۲	۱	۲	۷	۳۱٫۵	۹	۹	۹	۳۶	۶۷٫۵	۶۷٫۵	هرمز استان
		اعتبار	۶۷٫۵	۴			۴٫۵	۹	۴٫۵	۴٫۵	۹	۴٫۵	۴٫۵	۳۱٫۵	۹	۹	۹	۳۶	۶۷٫۵	۶۷٫۵	
۱۳	احداث تریمینال توزیع (بار انداز) کل زعفران	حجم کار	۱	مرکز	۲۰				۰	۰	۰	۰	۱	۲۰	۰	۰	۰	۰	۲۰	۲۰	منابع کشاورزی
		اعتبار	۲۰	۲۰										۲۰	۰	۰	۰	۰	۲۰	۲۰	
۱۴	ایجاد خطوط جداسازی و تولید مواد موثره زعفران	حجم کار	۲	واحد		۱٫۲	۰٫۳		۱	۰	۰	۰	۲	۱٫۵	۰	۰	۰	۰	۲	۲	منابع کشاورزی
		اعتبار	۱٫۵	۰٫۷۵			۰٫۷۵	۰	۰	۰	۰	۰	۰٫۷۵	۱٫۵	۰	۰	۰	۰	۱٫۵	۱٫۵	
۱۵	ایجاد انبار سرد	حجم کار	۱۰	واحد		۱۰	۲٫۵		۲	۲	۲	۲	۱۰	۱۰	۰	۰	۰	۰	۱۰	۱۰	خرمن جنوبی
		اعتبار	۱۲٫۵	۲٫۵			۲٫۵	۲٫۵	۲٫۵	۲٫۵	۲٫۵	۲٫۵	۲٫۵	۱۲٫۵	۰	۰	۰	۰	۱۲٫۵	۱۲٫۵	
۱۶	تدوین پروپوزال (طرح اجرایی) پروژه های طرح و توسعه کارخانجات	حجم کار	۱۵	واحد	۰٫۱۵				۱۵	۰	۰	۰	۱۵	۰٫۱۵	۰	۰	۰	۰	۱۵	۱۵	خرمن جنوبی
		اعتبار	۰٫۱۵	۰٫۱			۰	۰٫۱۵	۰	۰	۰	۰	۰	۰٫۱۵	۰	۰	۰	۰	۰٫۱۵	۰٫۱۵	
	جمع این صفحه	اعتبار	۱۱۷٫۶۵	*	۲۶٫۱۵	۷۵٫۲۰	۱۶٫۳۰	۹۱۰	۱۲٫۷۰	۲۸٫۲۰	۱۷٫۶۰	۱۳٫۹۵	۸۱٫۶۵	۹۰۰	۹۰۰	۹۰۰	۹۰۰	۳۶۰۰	۱۱۷٫۶۵		
	جمع کل	اعتبار	۳۹۱٫۵۵۰	*	۴۱٫۵۵۰	۲۸۳٫۲۰۰	۶۶٫۸۰۰	۴۹۷٫۰۰۰	۵۶٫۷۰۰	۸۸۷٫۰۰۰	۸۵۰٫۰۰۰	۶۹۴٫۵۰۰	۳۴۹٫۵۵۰	۱۲۰۰۰۰	۹۰۰۰۰	۱۲۰۰۰۰	۰۰۰۰۰	۴۲۰۰۰۰	۳۹۱٫۵۵۰		
	سرمایه در گردش مورد نیاز	اعتبار	۲۲۱۷۰٫۰۰۰	*	۰٫۰۰۰	۲۲۱۷۰٫۰۰۰	۰٫۰۰۰	۲۲۱۷۰٫۰۰۰	۲۲۱۷۰٫۰۰۰	۲۲۱۷۰٫۰۰۰	۲۲۱۷۰٫۰۰۰	۲۲۱۷۰٫۰۰۰	۱۱۰۸۵۰٫۰۰۰	۲۲۱۷۰٫۰۰۰	۲۲۱۷۰٫۰۰۰	۲۲۱۷۰٫۰۰۰	۲۲۱۷۰٫۰۰۰	۱۱۰۸۵۰٫۰۰۰	۲۲۱۷۰٫۰۰۰		
	جمع نهایی (جمع کل - سرمایه در گردش)	اعتبار	۲۲۵۶۱۵۵۰	*	۴۱٫۵۵۰	۲۴۲۳۲۰۰۰	۶۶٫۸۰۰	۲۲۶۶۷۰۰۰	۲۲۷۲۰۰۰	۲۳۰۵۷۰۰	۲۳۰۶۲۰۰	۲۲۸۶۲۵۰	۱۱۳۴۴۵۵۰	۲۲۲۹۰۰۰	۲۲۲۹۰۰۰	۲۲۲۹۰۰۰	۲۲۱۷۰٫۰۰۰	۱۱۱۷۲۰۰۰	۲۲۵۶۱۵۵۰		

۳- طرح بهبود بازاریابی و تجارت خارجی زعفران

ج: وضعیت تجارت خارجی (صادرات) زعفران

با نگاهی به جدول آمار صادرات زعفران کشور مشخص می شود که طی ۱۰ سال منتهی به شش ماهه اول ۱۳۸۸ به طور میانگین سالانه بالغ بر ۱۳۰ تن زعفران از کشور صادر شده است. بدیهی است با نگاهی به چالش های ذکر شده مشخص می شود که یکی از دلایل عدم استفاده از پتانسیل تولید زعفران در کشور و در نتیجه پایین بودن حجم تولید و صادرات آن، عدم توجه به شناخت بازار، ناموفق بودن در جلب مشتری ثابت و ناپایدار بودن قیمت های مناسب بازار و همچنین ضعف در تبلیغات و امور مرتبط به بازاریابی محصول بوده است. برآیند تمامی این نقایص و کاستی ها، اثرات ثانویه آن بر تولید کننده به صورت عدم تمایل به افزایش سطح زیر کشت و یا عدم پذیرش ریسک سرمایه گذاری در جهت تولید بیشتر از یک سو و از سوی دیگر از دست دادن بازار و مشتریان در خارج از کشور بوده است. در ادامه وضعیت صادرات زعفران کشور (ده ساله ۷۸ الی ۸۷) در جدول مربوطه آمده است.

وضعیت صادرات زعفران کشور در سالیان اخیر

سال	میزان صادرات (تن)	ارزش دلاری (هزار دلار)
۱۳۷۸	۸۲/۲	۳۴۰۸۰
۱۳۷۹	۱۰۶	۴۳۵۸۰
۱۳۸۰	۱۲۱	۵۱۳۴۶
۱۳۸۱	۱۲۵	۵۶۱۹۲
۱۳۸۲	۱۳۸/۹	۶۶۵۷۰
۱۳۸۳	۱۷۲	۹۴۹۱۰
۱۳۸۴	۲۰۱	۹۶۷۵۸
۱۳۸۵	۱۴۰	۷۵۷۴۴
۱۳۸۶	۱۰۰	۴۵۹۰۰
۱۳۸۷	۱۰۰	۷۷۸۰۰
شش ماهه اول ۱۳۸۸	۲۱/۲	۵۸۷۳۲

مأخذ: دفتر امور سبزی گیاهان زینتی و دارویی وزارت جهاد کشاورزی

ج - ۱- مسایل و چالش های بازاریابی و تجارت خارجی زعفران:

۱. گستردگی شبکه فروش و انحصار تجارت جهانی زعفران برای کشوری خاص همراه با ورود رقبای جدید مشکلات متعددی را در مسیر حفظ بازار و بازگشت نسبت مناسبی از ارزش افزوده ناشی از تجارت خارجی در پیش روی قرار داده است.

۲. فقدان مطالعات گسترده بازاریابی بویژه در کشورهایی چون هند، چین، ژاپن، اندونزی و مالزی و عدم تبلیغات بازاریابی در این کشورها از جمله نقاط ضعف در فرایند مطالعات بازار و بازاررسانی زعفران محسوب می شود.

۳. عدم تبلیغات مرتبط با ترویج الگوی مصرف زعفران در ابعاد، غذایی، دارویی، بهداشتی و صنعتی، در شبکه ها و رسانه های خارج از کشور. گستره وسیع مصرف زعفران را در خیلی از زمینه های صنعتی و نیز افکار عمومی ملل جهان ناشناخته نگه داشته است.

۴. محدود بودن شمار نمایشگاهها، جشنواره ها (گردشگری)، همایش های علمی و اطلاع رسانی (در داخل و خارج) مشکل ذکر شده در بند قبل را مضاعف نموده است. از چالش های دیگری نیز میتوان یاد کرد از جمله :

*- تعدد تشکلهای و شرکتها با برندها و بسته بندی های متفاوت (فقدان برند معتبر ملی ایران برای معرفی در بازار های هدف)

*- عدم معرفی رسمی برندهای موجود (معتبر ایرانی) با هدف ایجاد اعتماد در مصرف کننده خارجی.

*- صدور بخش عمده ای از زعفران به صورت فله و عدم برگشت ارزش افزوده زعفران به داخل کشور به دلیل تفاوت بالای قیمت فروش زعفران (فله ای) صادر شده با زعفران بسته بندی شده و فروخته شده با برند های مشهور در بازارهای جهانی

نامناسب بودن محل عرضه و فروش گل زعفران و عدم ساماندهی مطلوب بازارهای محلی

به منظور کاهش اثرات منفی چالش های فوق، راهکارهای ذیل در قالب طرح بهبود بازاریابی و تجارت خارجی ارایه قابل اجرا می باشد:

ج - ۲- طرح بهبود بازاریابی و تجارت خارجی

راهکاری مرتبط با کاهش چالش‌های بازاریابی زعفران و تسهیل فرایند تجارت خارجی در قالب عناوین طرح، به شرح ذیل ارائه می‌شود:

ج - ۲-۱- پروژه‌ها طرح بهبود بازاریابی و تجارت خارجی

۱. ترویج فرهنگ مصرف و توسعه بازار رسانی محصول زعفران (برپایی نمایشگاه، ایجاد مراکز عرضه محلی)
۲. برگزاری جشنواره‌های توسعه گردشگری زعفران (دهه زعفران)
۳. گسترش تبلیغات در رسانه‌های خارجی از طریق نظارت سازمان توسعه تجارت.
۴. برگزاری همایش‌ها و کنگره‌های ملی (با هدف معرفی دستاوردهای علمی، تجاری و تولیدی)
۵. مطالعه امکان‌سنجی و اثربخشی بازار فروش اینترنتی و بورس کالای زعفران و عنداللزوم راه‌اندازی هر دو مورد.
۶. ایجاد مراکز مستقیم فروش در بازارهای هدف جدید، شرکت در نمایشگاه‌های معتبر بازرگانی
۷. اعزام گروه‌های بازاریابی و نیز هیئت‌های تجاری جهت شرکت در نمایشگاه‌ها و انعقاد تفاهم‌نامه‌های اقتصادی در موضوع زعفران
۸. تنظیم بازار و کنترل هدفمند و متمرکز نوسانات قیمت‌ها از طریق اطلاع‌رسانی به هنگام، ایجاد بورس،
۹. بازاریابی مصرف زعفران (داخل و خارج کشور) و زمینه‌های متنوع مصرف فرآورده‌ها از طریق تبلیغ از رسانه‌ها، برگزاری نمایشگاه‌ها اجرای مطالعات شناخت بازار.

ج - ۲-۲- راهبردها:

۱. تنوع‌بخشیدن در محموله‌های صادراتی بر اساس سلاقی و ذائقه‌های مصرف‌کنندگان (پودر، گرانول، قرص، کلاله و ...) و جایگزین نمودن صدور زعفران در بسته‌بندی‌های زیر ۳۰ گرم
۲. حذف تدریجی صادرات فله‌ای و گسترش رویکردهای خرید توافقی.
۳. گسترش شبکه فروش از طریق ایجاد شرکت‌های مشترک با فعالان بازار توزیع.
۴. اختصاص نیم‌درصد از عوارض اخذ شده وزارت بازرگانی به امور:
بازاریابی (مطالعات)، تبلیغ و اطلاع‌رسانی (الگوی مصرف) و تنوع کاربرد زعفران در خارج از کشور و نیز تحقیقات صنعتی و مکانیزاسیون و ایجاد یک واحد اطلاع‌رسانی به منظور رصد کردن وضعیت تجارت (جهانی - داخلی) زعفران و انتقال به بخش تولید و بازرگانی.

۵. تلاش در جهت اعتمادسازی جهت برند ملی ایران در تجارت زعفران و تضمین صادرات محصول به نام ایران در بازارهای جدید

۶. توجه به برنامه تولید سایر کشورها، و مدیریت بازار رقابتی جدید و ...

۷. با توجه به برنامه ارتقاء تولید (طی ۱۰ سال) و احتمال تولید بیش از ۴۰۰ تن در طی این بازه زمانی، حفظ جایگاه نخست تولید و تلاش در جهت اختصاص حداقل ۵۰٪ از جایگاه بازارهای جهانی به عنوان یک راهبرد در تجارت خارجی (نه فقط صادرات به اسپانیا) مدنظر قرار گیرد. (طی ۱۰ سال آینده)

۸. فعال شدن سفارتخانه‌های ایران و رایزن‌های فرهنگی و بخش‌های اقتصادی وزارت خارجه در خارج از کشور به منظور شناسایی زعفران به شهروندان کشورهای خارجی و تسهیل در امر مبادلات تجاری فی‌مابین

۹. افزایش توان مالی صادرکنندگان و خریداران عمده (سازماندهی شده) با ارائه تسهیلات (سرمایه در گردش) و استمرار خرید توافقی

۱۰. بهره‌گیری از مشاوران و شرکت‌های موفق و اعطای مشوق‌ها به شرکت‌های فعال در تجارت الکترونیک زعفران

۱۲- ایجاد تعرفه ترجیحی زعفران بین ایران و کشورهای هدف با همکاری وزارت بازرگانی

۱۳- اخذ عوارض گمرکی کمتر بر صادرات زعفران در قبال واردات از آن کشور

۱۴- بازنگری اخذ عوارض صادرات (موضوع بخشنامه ۲۰۵۴۴۳ - مورخ ۸۷/۱۲/۱۴ ثبت

وزارت امور اقتصادی و دارایی، از بسته‌های بیش از ۳۰ گرم زعفران با توجه به شرایط جدید کشت و قیمت زعفران .

طرح بهبود بازاریابی و تجارت خارجی مشتمل بر ۹ پروژه و با اعتبار کل ۱۲۱/۴۹ میلیارد ریال تهیه شده است. توزیع اعتبار در ردیف‌های دولتی، تسهیلات و سهم آورده به ترتیب برابر ۹۹/۹۴، ۱۲/۲۵ و ۹/۳ میلیارد ریال می‌باشد.

در این طرح سهم اعتبار دولتی ۸۲/۲۶ درصد، سهم منابع تسهیلات بانکی ۱۰/۰۸ درصد و سهم آورده ۷/۶۵ درصد پیش‌بینی شده است قابل ذکر است، رقم ۶۰ میلیارد ریال جهت مساعدت در جبران هزینه بیمه و حمل زعفران (بسته‌بندی زیر ۱۰ گرم) از محل اعتبارات تشویقی سازمان توسعه تجارت در طی دوره برنامه پرداخت خواهد شد (هر سال ۶ میلیارد ریال).

براساس تحلیل چالش‌های بازار رسانی و صادرات زعفران و نیازمندی‌های اجرایی برآورد اعتبار مورد نیاز پروژه‌های طرح بهبود بازاریابی و تجارت خارجی زعفران (۱۰ ساله) به شرح مندرج در جدول ذیل آمده است.

۴- طرح بهبود تحقیقات زعفران

د- تحقیقات وزعفران :

امروزه در سطح داخل و خارج کشور با زعفران ایران آشنایی ایجاد شده اما کاربرد خواص دارویی، خوراکی و صنعتی آن، عمومیت پیدا نکرده است. انجام تحقیقات مناسب و آشکارسازی این خواص، علاوه بر ایجاد بازارهای جدید، باعث ارزآوری بیشتر و افزایش ارزش افزوده محصول می‌گردد.

د-۱- مسایل و چالش‌های تحقیقات زعفران:

۱. انحصاری بودن فرمولاسیون تحقیقات صنعتی مرتبط با کاربرد زعفران در داروسازی، رنگرزی، صنایع آرایشی و ... به شرکت‌های خارجی سازنده محصولات، و واگذاری تحت لیسانس تولید کالا در ایران.
 ۲. لزوم انجام تحقیقات صنعتی خاص در ایران به دلیل توضیح بند قبلی، کاملاً محسوس است امری که تا بحال اتفاق نیفتاده است. لذا دستیابی به فرمولاسیونهای درونزای ملی کاملاً ضروری است.
 ۳. تحقیقات کشاورزی به دلیل عدم تولیت قانونی و نیز نداشتن نیروی متخصص در امور تحقیقات پزشکی، آرایشی و ... صرفاً انجام تحقیقات به زراعی، به نژادی، مکانیزاسیون، گیاهپزشکی، تغذیه را انجام می‌دهد. لذا وجود مرکزی خاص (که در حال حاضر فاقد آن می‌باشیم) به منظور انجام مطالعات راهبردی ضرورت دارد.
 ۴. به دلیل آنکه ماشین‌آلات مختلف مرتبط با مکانیزاسیون و صنایع فرآوری زعفران هزینه‌بر می‌باشد، و اعتبارات و اولویت‌های سرمایه‌گذاری از آن تابحال پشتیبانی نکرده است، تجارب موجود در این زمینه معدود می‌باشد.
 - ۵- عدم انجام تحقیقات مرتبط با تولید هسته‌های اولیه سالم کورم (پیاز) زعفران جهت تکثیر
 - ۶ به دلیل عدم رعایت تولید زعفران به روش ارگانیک، مصرف‌کنندگان و مشتریان بالقوه این نوع سفارشات در گرده‌ها تجارت زعفران ایران مغفول مانده‌اند.
 - ۷- محدودیت شمار استانداردهای اختصاصی جهت تولید زعفران ارگانیک، تولید فرآورده‌های حاصل از زعفران، ویژگی‌های مصرف (ترکیبات) و ...
- باهداف کاهش چالش‌های فوق طرح بهبود تحقیقات زعفران ارایه می‌شود

د-۲- طرح بهبود تحقیقات زعفران

راهکارهای مرتبط با رفع مسایل و چالش‌های تحقیقاتی زعفران به شرح ذیل می‌باشد:

د-۲-۱- پروژه‌ها

۱- طرح‌های تحقیقاتی:

- ۱- طرح تحقیقاتی، بررسی میزان مصرف داخلی زعفران و عوامل مؤثر بر آن
- ۲- طرح تحقیقاتی، تعیین روش‌های مناسب کشت زعفران در مناطق خشک
- ۳- طرح تحقیقاتی، تعیین روش‌های تولید ارگانیک محصول زعفران
- ۴- طرح تحقیقاتی، بررسی استفاده از سایر اندام‌های گل زعفران
- ۵- مطالعه و ارزیابی ماشین‌های ساخته‌شده (ویژه زعفران) و بهینه‌سازی آن (مطالعه و ارزیابی اثرات مکانیزاسیون بر تولید محصول زعفران)
- ۶- بررسی روش‌های تغذیه گیاهی زعفران (با استفاده از کودهای بیولوژیک و محلول‌پاشی)
- ۷- بررسی اثر استفاده از مالچ‌های گیاهی در عملکرد زعفران
- ۸- بررسی روش‌های نگهداری گل و ارزیابی خشکاندن زعفران (به سه روش)
- ۹- بررسی و مطالعه وضعیت اشتغال و درآمد زعفران‌کاران
- ۱۰- طراحی و ساخت ماشین آلات موردنیاز زعفران
- ۱۰-۱- طراحی و ساخت دستگاه پیاز کن زعفران
- ۱۰-۲- طراحی و ساخت دستگاه سورت و دسته‌بندی پیاز زعفران
- ۱۰-۳- طراحی و ساخت دستگاه کمباین برداشت زعفران
- ۱۰-۴- طراحی و ساخت کل پرکن زعفران و جداسازی کلاله
- ۱۰-۵- طراحی و ساخت دستگاه پیاز کار زعفران
- ۱۱- بررسی سیستم‌های آبیاری مناسب در زراعت زعفران
- ۱۲- پتانسیل یابی و پهنه بندی اکولوژیکی زعفران ایران
- ۱۳- مطالعه شناخت بازار و برنامه ریزی استراتژیک برندسازی
- ۱۴- مطالعه تعیین حداقل نرم تجارت برای واحدهای توزیعی عمده فروش و صادرکنندگان
- ۱۵- مقایسه تطبیقی استانداردها، روش‌های آزمون و کیفیت زعفران تولیدی در جهان

۵. تقویت عناصر انسانی و ردیف‌های اعتباری تحقیقاتی ویژه زعفران در وزارت جهاد کشاورزی با هدف اجرای طرح‌های تحقیقاتی به زراعی به نژادی، تغذیه و آبیاری، گیاهپزشکی، مکانیزاسیون، اقتصاد کشاورزی، صنایع فرآوری و بسته‌بندی و تجهیز و ایجاد ایستگاه‌های تحقیقاتی زعفران

۶. حمایت وزارت بهداشت از انجام تحقیقات مرتبط با خواص دارویی و بررسی خواص دارویی به منظور تولید داروهایی بر پایه زعفران و تولید لوازم بهداشتی و رنگهای خوراکی و صنعتی از زعفران

۷. پیگیری برای به مرحله اجرا و تولید رسانیدن نتایج تحقیقات در خصوص صنایع تبدیلی و تکمیلی و مشتقات حاصل زعفران از جمله ایجاد منابع جدید مصرفی برای زعفران.

طرح بهبود تحقیقات زعفران دربرگیرنده ۲۹ عنوان پروژه و با اعتبار کل ۱۳/۸۶ میلیارد ریال می‌باشد. کل اعتبار طرح از ردیف منابع دولتی تأمین می‌گردد.

پروژه‌های این طرح در برگیرنده تحقیقات مرتبط با تولید، شناخت بازار، طراحی و ساخت ماشین‌آلات و محورهای اقتصادی محصول زعفران می‌باشد که براساس تحلیل چالش‌ها و نیازمندی

های اجرایی، برآورد اعتبار مورد نیاز پروژه‌های طرح بهبود تحقیقات زعفران به

به شرح مندرج درجداول ذیل آمده است

برنامه جامع بهبود محصول زعفران ایران

جدول پروژه های طرح بهبود تحقیقات
(ارقام به میلیارد ریال)

[illegible]

[illegible]

جدول پروژه های طرح بهبود تحقیقات (ارکام به میلیارد ریال)

ردیف	عنوان پروژه	حجم کار	کل (ماه)	واحد کار	برنامه پنج ساله اول					برنامه پنج ساله دوم					برنامه پنج ساله سوم					جمع ۱۰ ساله				
					آغاز	پایان	آغاز	پایان	آغاز	پایان	آغاز	پایان	آغاز	پایان	آغاز	پایان	آغاز	پایان	آغاز	پایان	آغاز	پایان	آغاز	پایان
۲۰	ایجاد پایگاه اطلاعات داده برای جمع بندی طرح های تحقیقاتی انجام شده در داخل و خارج کشور و سایر موارد	حجم کار	۱	پروژه	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
۲۱	انجام تحقیقات تکمیلی در طرح خطوط تولیدات و فرمولاسیون محصولات جانبی زعفران	حجم کار	۱۰	پروژه	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
۲۲	تکمیل تولید پایانه های شده زعفران و تعریف استاندارد ملی آن	حجم کار	۱۰	پروژه	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
۲۳	طراحی، ساخت و ارزیابی دستگاه سورت و بسته بندی	حجم کار	۱	مستگاه	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
۲۴	طراحی، ساخت و ارزیابی دستگاه کمپان برداشت زعفران	حجم کار	۱	مستگاه	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
۲۵	طراحی، ساخت و ارزیابی دستگاه کل بر کن	حجم کار	۱	مستگاه	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
۲۶	پروژه تولید فرآورده های جدید از زعفران	حجم کار	۱	پروژه	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
۲۷	پروژه کارهای دارویی زعفران	حجم کار	۱	پروژه	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
۲۸	مطالعه و بررسی بر خصوص نوع بسته بندی مورد مصرف در بازار های جهانی	حجم کار	۱	پروژه	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
۲۹	تدوین پروپوزال طرح اجرایی پروژه های طرح و توجیه کارشناسان	حجم کار	۲۸	پروژه	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
جمع این صفحه		اعتبار	۶۳۸	*	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
جمع کل		اعتبار	۱۳۸۶	*	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰

۵- طرح بهبود ساختار و قوانین زعفران

هـ: قوانین مقررات و ساختارها

بهبود وضعیت مدیریت جامع پروژه های مختلف تولیدی تجاری صنعتی و... زعفران مستلزم وجود ساختار های قوی برنامه ریزی سیاست گذاری و هماهنگی می باشد. وجود شورا خوشه صندوق اتحادیه ها و تشکل های توزیعی -صادراتی و... مختلف نشان دهنده اهتمام متولیان مربوطه جهت ساماندهی و بهبود فرایند های مورد نیاز می باشد. اما همگرایی و تعامل اثربخش میان این همه تشکل امر مهمی است که نباید مغفول بماند.

در ضمیمه شماره ۵ اساسنامه شورای ملی زعفران ایران آمده است. با توجه به مشارکت ارکان دولتی و غیر دولتی متعدد در مرحله تدوین این برنامه و نیز استمرار آن در اجرای پروژه های مصوب طی سال های آینده؛ به نظر می رسد تحول و تکوین در برخی از نهاد های ملی ضرورتی اجتناب ناپذیر می باشد.

در این راستا طرح بهبود مقررات و ساختارهای محصول زعفران ارایه شده است.

هـ-۱- مسایل و چالش های مرتبط با قوانین مقررات و ساختارها:

۱. تعدد تشکل های فعال در امر صادرات که برخی اوقات به دلیل نگرش های صنعتی و حرفه ای و یا عدم همگرایی و تفکر و اقدام سیستمی، منافع ملی در تجارت خارجی تحت الشعاع قرار می گیرد.
۲. نبود مشوق (تسهیلات و ...) جهت طراحان و سازندگان ماشین آلات و تجهیزات فرآوری، کاشت، برداشت، سورتینگ و... زعفران.
۳. عدم قرارگرفتن طرح های صنعتی (مکانیزاسیون، کاربرد دارویی، رنگرزی، بهداشتی، صنایع غذایی) با استفاده از زعفران در ردیف اولویت های سرمایه گذاری و صندوق حمایت از طرح های نوین وزارت صنایع و معادن.
۴. معلق ماندن و نبود متولی برای انجام تحقیقات صنعتی زعفران (در زمینه های دارویی، عطرسازی، رنگرزی، لوازم آرایشی و ...) و لزوم ایجاد مرکزی خاص در این رابطه.
۵. وجود اراضی خرده مالکی (۸۰ درصد از باغات زعفران دارای مساحتی کمتر از یک هکتار می باشند)
۶. بروز برخی تقلبات در کشورهای خریدار محصول زعفران

هـ- ۲- طرح بهبود قوانین مقررات و ساختارهای محصول زعفران

هـ- ۲- ۱- پروژه ها:

۱. ثبت برند ملی زعفران ایران در بازارهای هدف و تعیین شاخص های اعطای برند.
۲. تعیین شاخص ها و شرایط اعطای برند به گروه های هدف ذیربط
۳. سازماندهی صنوف زعفران
۴. ایجاد دفتر حفاظت از منافع زعفران ایران در سایر کشورها
۵. ایجاد آزمایشگاه های کنترل کیفیت زعفران در دفاتر حفاظت
۶. ایجاد بانک توسعه تجارت زعفران
۷. راه اندازی کتابخانه و بانک اطلاعات زعفران
۸. بررسی و راه اندازی بورس کالای زعفران
۹. ایجاد دفاتر و سایت اطلاع رسانی زعفران (سایت یک مورد و دفاتر در تهران- بیرجند و مشهد)

هـ- ۲- ۲- راهبردها:

۱. اعطای جوایز و مشوق های صادراتی (بر استاندارد بسته بندی به ویژه اوزان زیر ۱۰ گرم)
- ۲، ۱. تسری اعطای جوایز و مشوق های صادراتی ویژه به زعفران ارگانیک (بسته بندی صادراتی استاندارد (محصول ارگانیک) را در بر بگیرد.)
۲. تشویق سازندگان، طراحان و مخترعین ماشین آلات مرتبط با مکانیزاسیون و صنایع فرآوری.
۳. تمرکز در تحقیقات صنعتی از طریق ایجاد مرکز تحقیقات استراتژیک زعفران (مستقر در نهاد ریاست جمهوری)
۴. قرار گرفتن طرحهای توسعه فرآوری، سورتینگ و مکانیزاسیون زعفران (مورد تأیید وزارت جهاد کشاورزی) در فهرست اولویت های سرمایه گذاری و صندوق طرحهای نوین وزارت صنایع و معادن.
۵. تقویت تشکلهای موجود

۶. اجباری کردن استاندارد داخلی زعفران (بسته‌بندی در اوزان کوچک)
۷. لزوم اخذ گواهی‌های لازم از مبدأ برای عرضه زعفران به بازارهای جهانی
۸. ثبت استاندارد زعفران ایران در مجامع بین‌المللی
۹. شناسنامه‌دار کردن محصول داخلی به منظور پیگیری دقیق محصول (کددار نمودن)
۱۰. تلاش در جهت توسعه برند ملی

طرح بهبود ساختار و قوانین زعفران شامل ۱۰ پروژه بوده و اعتبار آن برابر ۷۱۵/۷۹ میلیارد ریال می‌باشد. کل اعتبار طرح به جز پروژه ایجاد بانک کارگشایی زعفران که ۲۰۰ میلیارد از ۷۰۰ میلیارد ریال کل پروژه سهم آورده دارد از محل منابع دولتی تامین می‌شود.

بر اساس تحلیل چالش‌های مقررات و ساختارهای محصول زعفران و نیازمندی‌های اجرایی برآورد اعتبار مورد نیاز پروژه‌های طرح بهبود قوانین مقررات و ساختارهای محصول زعفران (۱۰ ساله) به شرح مندرج در جدول ذیل آمده است.

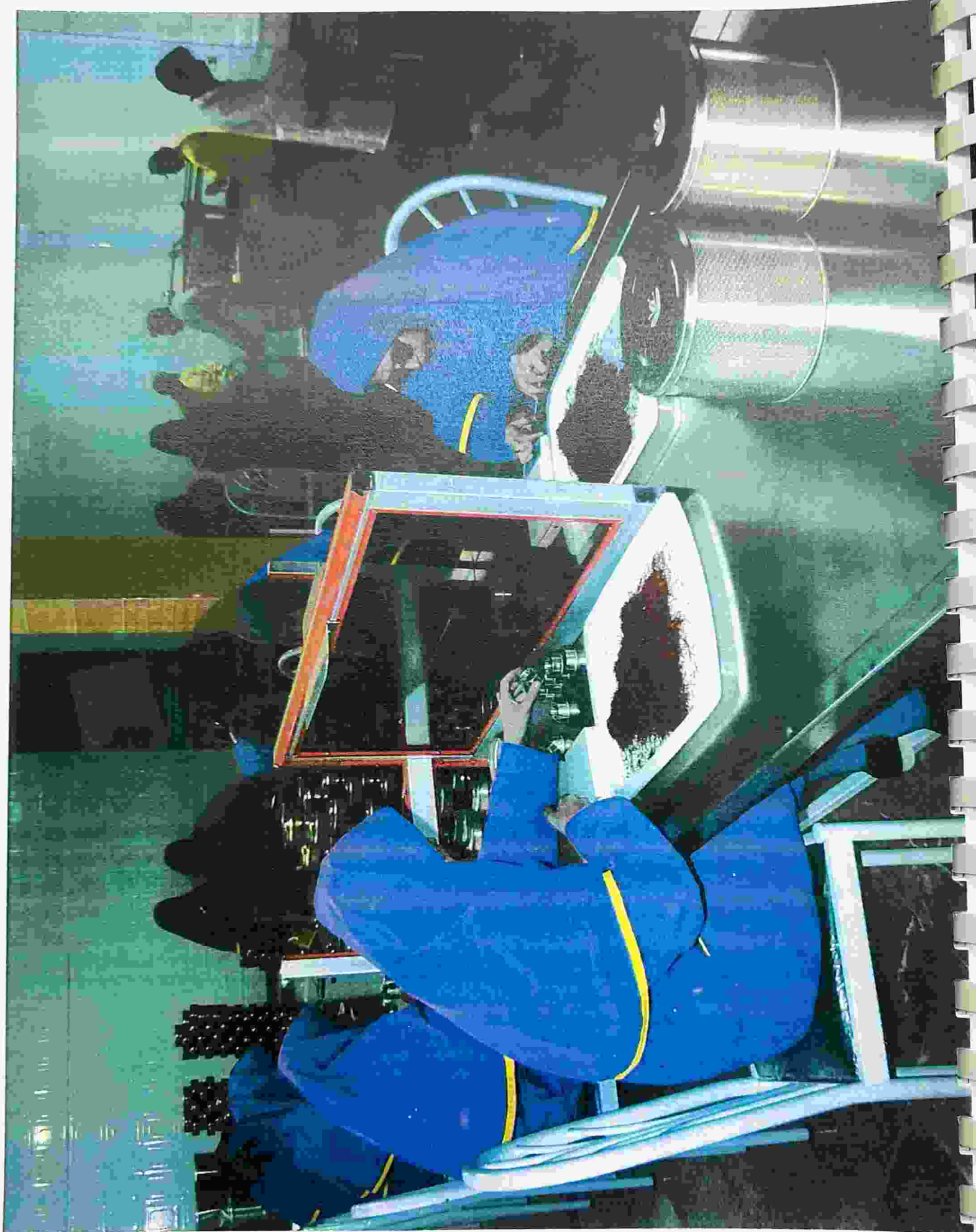
جدول پروژه های طرح بهبود ساختار و قوانین (ارقام به میلیارد ریال)

جدول پروژه های طرح بهبود ساختار و قوانین

(ارقام به میلیارد ریال)

ردیف	عنوان پروژه	حجم کار	کل حجم	واحد کار	توزیع اعتبار		برنامه پنج ساله اول					برنامه پنج ساله دوم					جمع ۵ ساله	جمع ۱۰ ساله	جمع ۵ ساله	جمع ۱۰ ساله
					موتور	تسهيلات	آزوده	۹۱	۹۲	۹۳	اول	۹۴	۹۵	۹۶	۹۷	۹۸				
۱	ایجاد ثبت و معرفی برند زعفران ایران و ایجاد کنسرسیوم صادراتی	حجم کار	۱	نشان	۰.۵	۰	۰	۱	۰	۰	۰	۰	۰	۱	۰	۰	۰	۰		
		اعتبار	ش.۰	ش.۰															۰.۵	۰
۲	ایجاد دفتر حفاظت از منابع زعفران ایران در کشورهای هدف	حجم کار	۲	نظر	۰.۶	۰	۰	۱	۰	۳	۰	۰	۰	۶	۰	۰	۰	۰		
		اعتبار	۶	۳															۰	۰
۳	ایجاد آزمایشگاه های کنترل کیفیت در جوار دفتر حفاظت	حجم کار	۲	واحد	۰.۸	۰	۰	۱	۰	۱	۰	۰	۲	۰	۰	۰	۰	۰		
		اعتبار	۸	۴															۰	۰
۴	ایجاد بانک کار کشایی زعفران	حجم کار	۱	بانک	۰.۵۰۰	۰	۲۰۰	۰	۱	۰	۰	۰	۱	۰	۰	۰	۰	۰		
		اعتبار	۷۰۰	۷۰۰															۰	۷۰۰
۵	ایجاد کتابخانه و بانک اطلاعات زعفران	حجم کار	۱	واحد	۰.۲	۰	۰	۱	۰	۰	۰	۰	۱	۰	۰	۰	۰	۰		
		اعتبار	۰.۲	۰.۲															۰	۰.۲
۶	تعیین شاخص ها و شرایط اعتباری برند به واحد (فنی بهمانشی از گونبسی از دست محلی و...)	حجم کار	۱	پروژه	۰.۲	۰	۰	۱	۰	۰	۰	۰	۱	۰	۰	۰	۰	۰		
		اعتبار	۰.۲	۰.۲															۰	۰.۲
۷	سازماندهی صنوف زعفران (تولیدی)	حجم کار	۱۵	صنف	۰.۳	۰	۰	۵	۵	۰	۰	۰	۱۵	۰	۰	۰	۰	۰		
		اعتبار	۰.۳	۰.۳															۰	۰.۳
۸	پروسی و راه اندازی بورس کالای زعفران	حجم کار	۱	مورد	۰.۱	۰	۰	۱	۰	۰	۰	۰	۱	۰	۰	۰	۰	۰		
		اعتبار	۰.۱	۰.۱															۰	۰.۱
۹	ایجاد دفتر و سایت اطلاع رسانی زعفران (داخل)	حجم کار	۴	واحد	۰.۴	۰	۰	۱	۱	۰	۰	۰	۴	۱	۱	۱	۱	۱		
		اعتبار	۰.۴	۰.۴															۰	۰.۴
۱۰	تدوین پروپوزال (طرح اجرایی) پروژه های طرح و توجیه کارشناسان	حجم کار	۹	واحد	۰.۹	۰	۰	۹	۰	۰	۰	۰	۹	۰	۰	۰	۰	۰		
		اعتبار	۰.۹	۰.۹															۰	۰.۹
جمع کل		اعتبار	۷۱۵.۷۹	*	۵۱۵.۷۹	۰.۰۰	۲۰۰.۰۰	۷۶.۰	۷۰۰.۳۰	۷.۲۰	۷۱۵.۷۹	۰.۱۰	۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰	۷۱۵.۷۹	۷۱۵.۷۹		

طرح بهبود و تدوین استانداردهای محصول زعفران

و- ضرورت اجرای اصول استاندارد کیفیت برای تولید، فرآوری، بسته‌بندی و صادرات زعفران

پایه استاندارد، دانش و فناوری است به همین دلیل اجرای استاندارد، منافع مصرف‌کننده و تولیدکننده را به صورت مشترک در بر می‌گیرد. اجرای استاندارد، باعث تنظیم فرآیند تولید، فرآوری و بسته‌بندی زعفران شده همچنین شرایط نگهداری و انبارداری محصول و ساخت ابزار و ماشین‌آلات مربوطه را کاهش می‌دهد.

اجرای استاندارد همکاری‌های تجاری، بازاریابی، بازاریابی و رضایت‌مندی مشتریان، تجار و مصرف‌کنندگان را افزایش می‌دهد.

استانداردسازی در محصول زعفران می‌تواند حلقه‌های ارتباط و تفاهم بین محققان، کارشناسان، مخترعان، طراحان صنعتی، و دانشمندان علوم پزشکی و ... را مستحکم ساخته و تفاهم آنان در مسایل فنی مرتبط با حیطه‌های تحقیق، توسعه، طراحی و ساخت ماشین‌آلات زعفران را در عرصه عمل نمایان سازد.

اجرای استانداردهای مدیریت کیفیت، در زمینه‌های تولید، خطوط فرآوری و بسته‌بندی و مصرف زعفران هدفمند و پویایی را به عوامل انسانی تولید، فرآوری و بسته‌بندی و مصرف هدیه می‌نماید. در حال حاضر دور بودن از اجرای استانداردهای مورد نیاز در محصول زعفران، ضرر و زیان فراوانی را در عرصه رقابت با رقبای بزرگ جهانی محصول برای تجار و صنعتگران کشور و بازگشت ارزش افزوده محصول به کشور را در پی داشته است.

هم اکنون، محصول زعفران ایران در ذیل کمیته ادویه و چاشنی سازمان استاندارد جهانی قرار دارد، و امید است با اجرای پروژه‌های طرح بهبود و تدوین استانداردها، کمیته مستقل زعفران تشکیل و دبیرخانه آن در کشور مستقر شود.

و-۱- مسایل و چالش‌های مرتبط با تدوین و اجرای استاندارد زعفران

۱- عدم همگرایی و ارتباط مؤثر و سازمان یافته در تدوین استانداردهای مورد نیاز زعفران بین بخش‌های دولتی و غیردولتی.

۲- پایین بودن و ناکافی بودن سطح و شمار استانداردهای موجود جهت زعفران (۱-۲۵۹ و ۲-۲۵۹)

۳- اعمال نظارت بر واحدهای آزمایشگاهی با کاستی‌هایی روبرو بوده و محدود بودن و یا نبود آزمایشگاه در برخی از شهرستانها و گمرکات فرودگاهی، عملاً امکان کنترل مؤثر را به حداقل رسانده است.

۴- عدم آشنایی تولیدکنندگان، مدیران واحدهای فرآوری و بسته‌بندی، تجار و ... با استانداردهای بهبود کیفیت محصول زعفران و لزوم اجرای برنامه‌های آموزشی مورد نیاز برای آنان.

۵- عدم درجه‌بندی و تعیین نرخ کیفیت زعفران و فرآورده‌های آن و لزوم سطح‌بندی تولیدات و

فرآورده‌ها

۶- عدم تعریف قوانین قضایی منطبق بر استانداردها جهت اعمال مجازات بر متخلفین از رعایت استانداردها.

و-۲- طرح بهبود و تدوین استانداردهای زعفران و فرآورده‌های آن

و-۲-۱- پروژه‌ها

- ۱- تدوین و معرفی روشهای آزمایشگاهی جدید (دستگاهی - شیمیایی)
- ۲- احداث و تجهیز آزمایشگاه مرکزی پیشرفته اکروئیت و ویژه شرکت‌های فرآوری با هدف بهبود کیفیت و حذف زعفران تقلبی
- ۳- تجهیز آزمایشگاههای (واحد های فرآوری) مورد تأیید وزارت بهداشت و موسسه استاندارد جهت کاربرد روشهای معرفی شده نوین
- ۴- ارزیابی و معرفی روشهای آزمایشگاهی جدید (دستگاهی - شیمیایی) (شناسایی روشهای تقلب در زعفران)
- ۵- تدوین استانداردهای زیر با همکاری سازمان تحقیقات و استاندارد صنعتی ایران:
 - ۱-۵ استاندارد زعفران ارگانیک
 - ۲-۵ استاندارد ویژگی‌های زعفران مصارف داخلی
 - ۳-۵ استاندارد ویژگی‌های زعفران صادراتی
 - ۴-۵ استاندارد انواع بسته‌بندی برای زعفران در روزان مختلف تا حداکثر ۳۰ گرم (ترجیحاً زیر ۱۰ گرم)
 - ۵-۵ استاندارد ویژگی‌های خامه زعفران
 - ۶-۵ استاندارد عصاره آبی زعفران
 - ۷-۵ استاندارد ویژگی‌های قرص زعفران
 - ۸-۵ استاندارد ویژگی‌های زعفران فریز شده
 - ۹-۵ استاندارد زعفران خشک شده به روش فریز درایر
 - ۱۰-۵ استاندارد روش اندازه‌گیری میزان ازت زعفران
 ۶. اصلاح استانداردهای زیر نیز در دستورکار قرار گیرد
- ۱-۶ گنجانیدن وزن مشخص (حداکثر ۳۰ گرم) در استاندارد ۱-۲۵۹

۲-۶ اصلاح بند نشانه‌گذاری در استاندارد شماره ۲-۲۵۹

۳-۶ گنج‌نیدن دستور مصرف زعفران در استاندارد شماره ۱-۲۵۹ در راستای شناساندن

بیشتر محصول

۴-۶ گنج‌نیدن روش تشخیص رنگ‌های افزودنی غیر از رنگ‌های اسیدی مصنوعی در

استاندارد ۱-۲۵۹

۷- تجدیدنظر در استاندارد ملی آیین کار زعفران تلاش در جهت خروج زعفران از کمیته ادویه و چاشنی سازمان جهانی استاندارد (ISO) و ایجاد کمیته مستقل زعفران و استقرار دبیرخانه آن در ایران.

ارزیابی استانداردهای بین‌المللی ISO 3632-1 و استاندارد روشهای آزمون ISO 3632-2 و بازخورد به فرایند تدوین و اصلاح استانداردهای داخلی، صادراتی

و- ۲-۲- راهبردها

۱- تدوین استانداردهای ملی و تلاش در جهت اجرای استانداردهای اجباری

۲- کنترل کیفی محموله‌های صادراتی زعفران.

۳- همگرایی مؤسسه استاندارد با مراجع ذیربط (جهاد کشاورزی، صنایع و معادن، بازرگانی) به

منظور تدوین استانداردهای پیشنهاد شده در برنامه بهبود و تدوین محصول زعفران ایران.

۴- اعمال نظارت موثر مؤسسه استاندارد بر آزمایشگاه‌ها و خطوط فرآوری و بسته‌بندی و مبادی

صادراتی زعفران (گمرکات)

۵- تلاش در جهت ایجاد و استقرار دبیرخانه کمیته مستقل زعفران وابسته به سازمان استاندارد

جهانی در ایران.

۶- ایجاد ساختار راهبردی تدوین و نظارت بر استانداردهای محصول زعفران (با مشارکت مراجع دولتی و غیردولتی مرتبط) با هدف تدوین اجرا و نظارت بر استانداردهای مورد نیاز تولید، فرآوری، بسته‌بندی، توزیع و صادرات زعفران.

۷- تلاش در جهت تدوین و هماهنگ نمودن استاندارد های تدوین شده زعفران با استانداردهای بین‌المللی (اخذ تأییدیه از سازمان استاندارد جهانی)

۸- استقرار دفتر استاندارد سازی ملی زعفران در وزارت جهاد کشاورزی (تحت نظارت مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران)

۹- تدوین و اجرای طرح ملی آموزشی استاندارد به گروه های هدف فعال در محصول زعفران (تولیدکنندگان، واحدهای فرآوری و...)

۱۰- امضاء تفاهت‌نامه‌های شناسایی متقابل چند جانبه به منظور فراهم نمودن زمینه پذیرش گواهینامه‌های صادره در کشور برای محصول زعفران و فرآورده‌های آن توسط کشورهای هدف (واردکننده محصول زعفران).

۱۱- اختصاص جایزه ملی کیفیت به صادرکنندگان، تولیدکنندگان و واحدهای فرآوری و بسته‌بندی برتر زعفران.

۱۲- برگزاری نمایشگاه‌های تخصصی محصولات و فرآورده های زعفران که منطبق بر استانداردهای ارائه شده می‌باشند

طرح بهبود و تدوین استانداردهای محصول زعفران دارای ۲۱ پروژه بوده و کل اعتبار آن برابر ۶۸/۷ میلیارد ریال می باشد. میزان اعتبار دولتی برابر، ۵/۷ و سهم تسهیلات بانکی ۵۰/۴ و سهم آورده ۱۲/۶ میلیارد ریال می باشد.

در این طرح سهم اعتبارات دولتی برابر ۸/۲۹، تسهیلات بانکی ۷۳/۳۶ و آورده برابر ۱۸/۳ درصد در نظر گرفته شده است.

قابل ذکر است نسبت بالای اعتبارات بانکی، به دلیل پیش بینی پروژه های ایجاد و تجهیز آزمایشگاه های مرکزی کنترل کیفیت و نیز آزمایشگاه های اکرودیتیه بوده است و اعتبارات مربوط به تدوین و اصلاح استاندارد به صورت کامل از ردیف منابع دولتی تأمین خواهد شد.

بر اساس تحلیل چالش های وضعیت استانداردهای مورد نیاز محصول زعفران و نیاز مندی های اجرایی بر آورد اعتبار مورد نیاز پروژه های طرح بهبود قوانین مقررات و ساختارهای محصول زعفران (۱۰ ساله) به شرح مندرج در جدول ذیل آمده است.

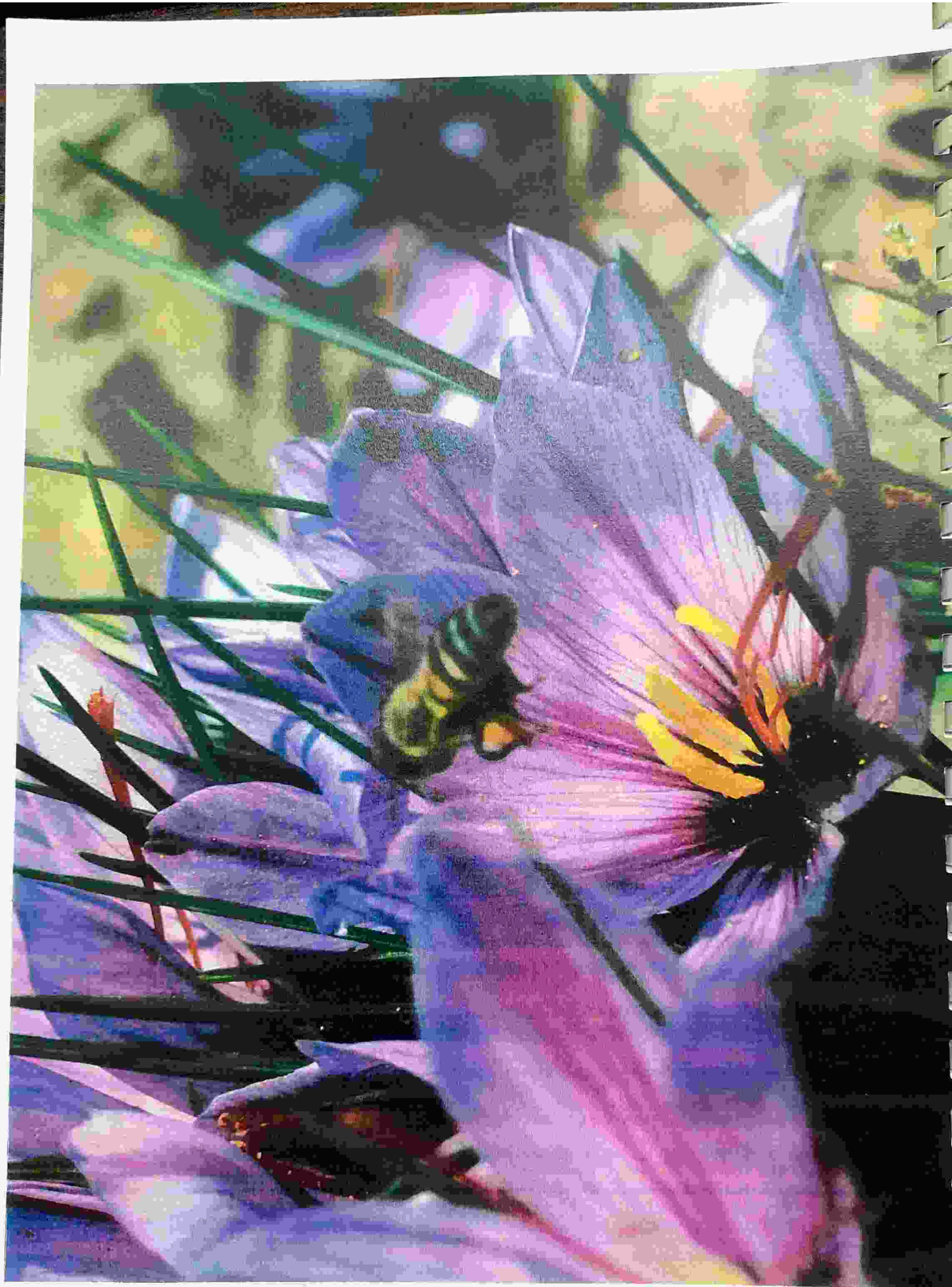
برنامه جامع بهبود محصول زعفران ایران

جدول پروژه های طرح بهبود و تدوین استانداردهای محصول زعفران

(ارقام به میلیارد ریال)

ردیف	عنوان پروژه	حجم کار و اعتبار	کل (۱۰ ساله)	واحد	توزیع اعتبار				جمع ۵ ساله اول	توزیع پنج ساله دوم						جمع ۱۰ ساله	جمع ۱۰ ساله	مجموع			
					موتوری	تسهیلات	آزاده	۹۱		۹۲	۹۳	۹۴	۹۵	۹۶	۹۷				۹۸		
۱	ایجاد و تجهیز آزمایشگاه مرکزی کنترل کیفیت	میدان	۲	واحد	۰	۲۰	۱۰	۰	۱	۰	۰	۰	۰	۰	۱	۲۵	۲۵	۵۰	۵۰	۵۰	۵۰
		میدان	۵۰	۲۵	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
۲	ایجاد و تجهیز آزمایشگاه های آلوده	میدان	۱۳	واحد	۰	۱۰۰	۲۰	۰	۳	۲	۲	۲	۲	۲	۲	۲	۲	۲	۱۳	۱۳	۱۳
		میدان	۱۳	۱	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
۳	استقرار آزمایشگاه کنترل کیفیت شیشه های	میدان	۲	واحد	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۲	۲	۲
		میدان	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
۴	تدوین استاندارد زعفران ارگانیک	میدان	۱	استاندارد	۰	۰	۰	۱	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۱	۱	۱
		میدان	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
۵	تدوین استاندارد ویژگی های زعفران صادراتی	میدان	۱	استاندارد	۰	۰	۰	۱	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۱	۱	۱
		میدان	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
۶	تدوین استاندارد انواع بسته بندی برای زعفران هر اوزان	میدان	۱	استاندارد	۰	۰	۰	۱	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۱	۱	۱
		میدان	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
۷	تدوین استاندارد ویژگی های خامه زعفران	میدان	۱	استاندارد	۰	۰	۰	۱	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۱	۱	۱
		میدان	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
۸	تدوین استاندارد صابون آبی زعفران	میدان	۱	استاندارد	۰	۰	۰	۱	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۱	۱	۱
		میدان	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
۹	تدوین استاندارد ویژگی های قوس زعفران	میدان	۱	استاندارد	۰	۰	۰	۱	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۱	۱	۱
		میدان	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
۱۰	تدوین استاندارد ویژگی های زعفران لیز شده	میدان	۱	استاندارد	۰	۰	۰	۱	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۱	۱	۱
		میدان	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
جمع این صفحه					۶۴۴۵	۱۰۴۵	۵۰۳	۱۲۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰

ردیف	عنوان پروژه	جمع کار اعتبار	کل (میلیون ریال)	واحد	برنامه پنج ساله اول										جمع ده ساله اول	برنامه پنج ساله دوم					جمع ده ساله دوم	جمع ۱۰ ساله	مجموع پیشنهاد جدید																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																					
					نوع اعتبار					برنامه پنج ساله اول						برنامه پنج ساله دوم																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																												
					موسسه	سپهر	آزاده	۸۹	۹۰	۹۱	۹۲	۹۳	۹۴	۹۵		۹۶	۹۷	۹۸																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																										
۱۱	تعمیر استاندارد و تعمیرات ماشین‌های رولرهای	مهر کار	۱	استاندارد	۱۵۰	۰	۰	۱	۰	۰	۰	۰	۱	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	

منابع؛ مستندات و مکاتبات مرتبط با تدوین برنامه جامع بهبود محصول زعفران ایران

۱- برنامه پایداری و بهبود تولید زعفران ایران، سازمان جهاد کشاورزی خراسان رضوی؛ سازمان جهاد کشاورزی خراسان جنوبی؛ شورای ملی زعفران؛ دی ماه ۱۳۸۸ (ارجاع شده از دفتر امور سبزی گیاهان زینتی و دارویی وزارت جهاد کشاورزی به دبیر خانه کارگروه (مدیریت ترویج کشاورزی خراسان رضوی) در اسفند ۱۳۸۸)

۲- برنامه پیشنهادی شورای ملی زعفران ایران؛ دبیرخانه شورا؛ مشهد مقدس بهمن ۱۳۸۸

۳- برنامه راهبردی زعفران؛ کمیته تدوین برنامه راهبردی زعفران؛ سازمان ترویج، آموزش و تحقیقات، وزارت جهاد کشاورزی، تهران. ۱۳۸۵

۴- برنامه پیشنهادی صنایع تبدیلی، مکانیزاسیون زعفران، سازمان جهاد کشاورزی خراسان رضوی - مدیریت صنایع کشاورزی و مکانیزاسیون، مشهد ۱۳۸۸.

۵- سازمان استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران - پیشنهادات تهیه و تدوین طرح جامع تولید فرآورده‌ی توزیع، بسته‌بندی و صادرات، نامه شماره، ۴۲/۲۸۸ مورخ ۸۸/۱۰/۳۰

۶- سازمان بازرگانی خراسان رضوی نامه شماره ۱۴۴۵۹۳ اسفند ماه ۱۳۸۸

۷- سازمان حفاظت محیط زیست کشور نامه شماره ۷۸۶۰۵ اسفند ماه ۱۳۸۸

۸- سازمان صنایع و معادن خراسان رضوی نامه شماره ۳۱۲۳۷ بهمن ماه ۱۳۸۸

۹- سند ملی راهبردی توسعه تولید و تجارت زعفران ایران، صندوق توسعه صادرات زعفران، تهران، ۱۳۸۶.

۱۰- صادقی، بهزاد، مبانی تحکیم در زعفران کاری پایدار، مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی خراسان رضوی، مشهد، ۱۳۸۷

۱۱- صندوق توسعه صادرات، مکاتبات مرتبط با تدوین طرح جامع ساماندهی تولید، توزیع، بسته‌بندی و صادرات زعفران به شماره ۸۸۰۹/۳۰۵۲ مورخ ۸۸/۰۹/۲۸ و ۸۸۰۹/۳۰۸

۱۲- طرح جامع ساماندهی محصول زعفران ایران، دفتر امور سبزی گیاهان زینتی و دارویی وزارت جهاد کشاورزی، تهران، ۱۳۸۸.

۱۳- طرح جامع بهبود تولید زعفران در خراسان جنوبی، سازمان جهاد کشاورزی خراسان جنوبی، مدیریت زراعت، بیرجند ۱۳۸۸

- ۱۴- معاونت آب و خاک و صنایع وزارت جهاد کشاورزی؛ نامه شماره ۱۴۳۵۱ اسفند ماه ۱۳۸۸
- موسسه تحقیقات اصلاح و تهیه نهال و بذر، وزارت جهاد کشاورزی برنامه پنج ساله پنجم تحقیقات (زعفران)؛ پیوست نامه شماره ۱۷۳۷۷ بهمن ماه ۱۳۸۸.
- ۱۵- مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی خراسان رضوی؛ (پیوست) نامه شماره ۱۷۰۳۸ اسفند ماه ۱۳۸۸
- ۱۶- وجدانی فرد، مسعود و همکاران، طرح تولید پیاز استاندارد زعفران. سازمان جهاد کشاورزی خراسان رضوی، مشهد، ۱۳۸۷
- ۱۷- وزارت بهداشت، درمان آموزش پزشکی، معاونت غذا و دارو، شرح اقدامات و انتظارات مرتبط با طرح جامع ساماندهی تولید، توزیع، بسته‌بندی و صادرات، نامه شماره ۱۷۹۷ مورخ ۸۸/۱۱/۳
- ۱۸- هاشمی، مریم و میری، سعید، کتاب جامع زعفران ایران، ناشر، گروه هفت خاوران، مشهد، ۱۳۸۶.

ضمیمه شماره یک

۱- ترکیبات شیمیایی زعفران

۲- اطلاعات مراحل کاشت، داشت، برداشت و جداسازی

(برگرفته از طرح جامع ساماندهی محصول زعفران ایران - دفتر امور سبزی گیاهان زیتنی و دارویی
وزارت جهاد کشاورزی)

ترکیبات شیمیایی زعفران

عطر زعفران:

سافرانال است که یک آلدئید فرار است و در اثر هیدرولیز ترکیبات پیکرو کروسین ایجاد می‌شود.

رنگ زعفران:

۱- رنگدانه های محلول در چربی مانند لیکوپن، آلفا کاروتن، بتا کاروتن و زاگزانتین

۲- گلیکوزیدهای کارتنوئیدی محلول در آب مانند کروسین

۳- رنگدانه آزاد نظیر آنتوسیانین

خواص درمانی زعفران

این گیاه در برخی کتب طبّی سنتی ایران بعنوان تقویت کننده کبد، نشاط آور، شستشو دهنده مثانه، خواب آور، تقویت کننده قلب و طحال، درمان سخت زایی، بی خوابی، خارش چشم، تنگی نفس، نفرس، درد مفاصل، سردرد و گوش درد استفاده می‌شود. امروزه از زعفران در تولید داروهای مختلف نیز استفاده می‌شود.

اطلاعات مرحله کاشت

۱- زمین مناسب کاشت زعفران:

با توجه به اینکه پیاز زعفران دارای غده (corm) می‌باشد و هر ساله نیز زایش دارد زمین مورد نظر باید ترجیحاً دارای خاک لومی، لیمونی رسی و شنی باشد تا امکان تکثیر آنها براحتی وجود داشته باشد. بنابراین در زمین‌هایی با قابلیت نگهداری پایین آب، به دلیل رشد طولی پیاز جهت دسترسی به رطوبت مورد نیاز غده‌ها شروع به رشد طولی نموده و پیاز از حالت گرد و شلغمی به صورت کشیده و هویج مانند تغییر شکل خواهد داد که در این صورت از گلدهی بسیار کمی برخوردار خواهند بود.

۲- زمان کاشت پیاز زعفران:

بهترین زمان کاشت و انتقال پیاز زعفران نیمه اول تیرماه می‌باشد که لازم است پیاز زعفران حداکثر طی مدت دو هفته از زمین قدیمی برداشته و در زمین جدید کاشته شود.

۳- پیاز مناسب کاشت:

قبل از آماده کردن پیاز زعفران برای کاشت لازم است با مشاهده دقیق از عدم وجود کنه در اطراف پیاز اطمینان حاصل نموده و پیازهای آلوده به کنه باید بعد از تمیز کردن و دانه دانه کردن با استفاده از سموم توصیه شده ضد عفونی شوند.

همچنین لازم است از کاربرد پیازهای مشکوک به انواع آلودگی‌های قارچی و پوسیدگی و با وزن کمتر از ۸ گرم جدا خودداری شود.

۴- نحوه کاشت پیاز زعفران:

ابتدا لازم است زمین مورد نظر را تسطیح نموده بطوری که کاملاً یکنواخت باشد زیرا در صورت ناهمواری زمین، بخشی از آن که بلند است از آب کمتری برخوردار و بخشی که گود باشد آب اضافی در آن جمع خواهد شد کم آبی و پرآبی باعث عدم پراکنش یکنواخت تولید در سطح مزرعه می‌گردد. پس از آن زمین به مقدار کم آبیاری شود و قبل از شیارزنی، کود پوسیده حیوانی (ترجیحاً کود گاو) به مقدار ۲۰ تا ۳۰ تن در هکتار در سطح زمین پخش گردیده و سپس زمین را با تراکتور شیار زنی نموده و بعد از این مراحل، دیگر کارها بوسیله نیروی انسانی باید انجام شود.

ابتدا در عرض زمین شیار به عمق حدود ۲۰ سانتی متر و عرض ۲۵ سانتی متر ایجاد نموده، سپس در دو طرف شیار به فاصله ۷ سانتی متر در طول شیار پیازها کاشته شود، دقت شود که ته پیاز روی زمین قرار گیرد و جهت جلوگیری از چرخش، پیاز را کمی در خاک فرو می بریم. بعد از آن که تمام عرض زمین به این شکل کاشته شد مجدداً شیار به موازات شیار قبلی با همان ابعاد ذکر شده و به فاصله ۲۵ سانتی متر از شیار قبلی ایجاد گردد و خاک برداشت شده از این شیار در شیار قبلی ریخته شود و تمامی زمین مورد نظر به همین شکل کاشته شود.

۵- آبیاری زعفران:

زعفران گیاهی است که نیاز آبی کمی داشته و با توجه به اینکه پیاز زعفران در عمق ۲۰ سانتی متری کاشته می شود آنقدر آب داده شود که حداکثر رطوبت آن تا عمق ۴۰ سانتی متری در زمین نفوذ نماید زیرا آبی که در عمق بیشتر نفوذ کند قابل جذب ریشه زعفران نبوده و هدر می رود. به جای آب زیاد می توان تعداد دفعات آبیاری را افزایش داد که بازده بهتری خواهد داشت و با توجه به اینکه زعفران عمدتاً در مناطق خشکی کشت می شود که دارای دوره طولانی گرما و تابش آفتاب می باشد مدیریت آبیاری بسیار ضروری است. آبیاری (هر چند که به مقدار کم) در نیمه دوم مرداد ماه به جهت جلوگیری از هدر رفتن رطوبت پیاز زعفران بسیار مؤثر می باشد. در صورتی که در تابستان آب داده شود لازم است آب اول (آب شیار زعفران) از حدود ۱۵ مهرماه تا ۵ آبان ماه (با توجه به تغییرات جوی هر منطقه) انجام شود و چنانچه در تابستان آبیاری نشود آب اول در نیمه آبانماه انجام می شود و آب دوم بعد از برداشت گل زعفران صورت می گیرد (اواخر آبان یا اوایل آذر) آب سوم در اواخر دیمه و آب چهارم در نیمه اسفند و آب پنجم (زرد آب) قبل از زرد شدن علف زعفران صورت می گیرد. ضمناً شیوه آبیاری فوق در صورتی است که نزولات آسمانی چندان قابل توجه نباشد و اگر بارانهای مناسب و خوبی بیارد از تعداد دفعات آبیاری می توان کاست.

۶- کود دهی زعفران:

بهتر است قبل از اقدام به کوددهی، خاک مزرعه مورد آزمایش قرار گیرد تا نیازهای غذایی آن مشخص گردد. برای کوددهی زمین، در آب اول (آب شیار) استفاده از کودهای ریزمغذی به مقدار ۱۰ کیلوگرم در هکتار توصیه می شود که می توان این کود را در بشکه و یا مخزن دیگری با آب مخلوط و در ابتدای ورودی آب قرار داد و به وسیله شلنگ و ... آب خروجی مخزن را طوری تنظیم نمود که تا آخر آبیاری

دوام داشته باشد و در آذرماه استفاده از کودازته و در اواخر دی و بهمن و اسفند تعداد حداقل سه مرتبه با استفاده از کودهای ریز مغذی به صورت محلول پاشی توصیه می‌شود.

۷- مبارزه با علفهای هرز:

از آنجا که علفهای هرز باعث ایجاد رقابت با گیاه زعفران در دریافت آب و مواد غذایی می‌گردد و همچنین با ایجاد سایه و تداخل ریشه‌ها باعث ضعف گیاه می‌شود، کنترل علفهای هرز از اهمیت به سزایی در مدیریت مزرعه برخوردار می‌باشد.

وجین و کنترل مکانیکی، عدم استفاده از کودهای آلوده به علفهای هرز و در نهایت روش شیمیایی از روش‌های مناسب می‌باشد.

اطلاعات مرحله برداشت

مراحل برداشت زعفران به جهت تأثیر بر کیفیت، عطر و طعم زعفران از مهمترین مراحل تولید به شمار می‌رود لذا باید برداشت زعفران با نهایت دقت صورت گیرد تا آسیبی به این محصول وارد نگردد. همچنین لزوم ساماندهی وضعیت تولید این محصول و بهبود عملیات فرآوری و بسته‌بندی و رعایت اصول بهینه کشاورزی و بهداشتی، ضرورت تام دارد. بدین منظور لازم است وزارت جهاد کشاورزی و وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی با همکاری سازمانهای ذربط و متخصصان و صاحبان نظران در زمینه تولید و بسته‌بندی زعفران و اجرای سیستم‌های تضمین کیفیت و مدیریت ایمنی غذا، آیین کارهای رعایت شرایط مناسب کشاورزی و استقرار سیستم HACCP را از برداشت تا عرضه تدوین و اجرا نمایند.

مرحله گل دادن:

معمولاً گل‌های زعفران ۲ تا ۳ هفته پس از آبیاری اول (بسته به درجه حرارت هوا) ظاهر می‌گردند. گل‌ها در هوای نسبتاً سرد زودتر شکوفا شده و در هوای نسبتاً گرم گل‌ها دیر بیرون می‌آیند. همچنین هر چه آبیاری اول دیرتر صورت گیرد (با توجه به سردی هوا) رویش گل‌ها به تأخیر می‌افتد.

دوره گلدهی حدود ۱۵ تا ۲۰ روز (اواخر مهر تا اواخر آبان) و دوره برداشت ۱۰ تا ۱۵ روز است.

به جهت کم بودن میزان گلها در روزهای اول و آخر دوره گلدهی معمولاً چیدن گل ارزش اقتصادی نداشته و به این دلیل دوره برداشت کوتاهتر از دوره گلدهی می‌باشد. معمولاً حداکثر میزان برداشت در هفته دوم گلدهی می‌باشد.

هر پیاز باتوجه به اندازه پیاز و همچنین مرغوبیت خاک هر منطقه ممکن است از ۱ تا ۳ گل از هر جوانه تولید شود.

عمر متوسط هر گل در صورت چیده نشدن ۳ روز می باشد.

نحوه و زمان برداشت گل:

برداشت گل های زعفران توسط دست انجام می گیرد و بهترین زمان برداشت صبح زود قبل از باز شدن غنچه ها می باشد به همین دلیل باید چیدن گل ها قبل از طلوع آفتاب شروع گردد.

برداشت به موقع گل ها باعث افزایش کیفی محصول می گردد چرا که جمع آوری غنچه های باز نشده موجب می گردد که کلاله گل ها در حین برداشت آسیب کمتری ببینند همچنین غنچه ها در حمل و نقل آسیب کمتری می بینند.

در باز کردن غنچه ها نیز باید مدت زمان لازم رعایت گردد تا غنچه ها به جهت تولید حرارت لهیده و چسبنده نشوند تا از کیفیت محصول کاسته نشود.

با توجه به اینکه این مرحله یکی از نقاط بحرانی (CP) تولید زعفران می باشد براساس اصول طرح HACCP رعایت مراحل صحیح برداشت گل زعفران به شرح زیر ضروری است:

حتی المقدور سعی شود صبح زود و قبل از اینکه آفتاب تمام سطح مزرعه را بپوشاند اقدام به جمع آوری زعفران شود.

گل ها را در سبد یا ظروف تمیزی (دارای سوراخ جهت تهویه هوا) جمع آوری و در اولین فرصت به محل جداسازی منتقل می نمایند.

محلی که برای نگهداری گل ها تا زمان جداسازی در نظر گرفته می شود باید کاملاً پوشیده، سرد، دور از گرد و غبار و شدت تابش نور آفتاب باشد.

اگر مقدار زیادی گل در روزهای پرگلی جمع آوری شده باشد بایستی در نگهداری آنها دقت کافی معمول و از انباشت آنها روی هم و همچنین تماس آنها با زمین جلوگیری شود.

مدت نگهداری گل نباید از ۱۰ ساعت تجاوز نموده و تربیتی اتخاذ شود که بلافاصله پس از برداشت گل اقدام به جداسازی شود. محیط جداسازی نزدیک محل نگهداری و کاملاً باید بهداشتی و تمیز باشد.

کارگران قبل از اقدام به جمع آوری گل دستهای خود را کاملاً شسته و در حین برداشت نیز رعایت موارد بهداشتی را نمایند (C&D).

عدم استفاده از وسایلی مانند گونی و کیسه های پلاستیکی جهت جمع آوری و نگهداری و استفاده از سبدهای مخصوص با امکان تهویه هوا و عدم فشردن گل ها.

به منظور کنترل آلودگی‌های میکروبی که امروز می‌تواند به عنوان یکی از مشکلات اصلی بازاریابی و فروش محصول زعفران مطرح باشد علاوه بر رعایت دقیق موارد ذکر شده فوق باید دقت شود که کودهای طبیعی حداقل ۱ تا ۲ ماه قبل از اولین آبیاری و شروع برداشت گل به زمین داده شود تا گل‌های زعفران که ارتفاع کمی از سطح خاک دارند با بقایای کود تماس نداشته باشند.

اطلاعات مرحله جداسازی

جداسازی زعفران:

روش باز کردن غنچه گل‌ها بدین صورت است که در همان روز غنچه را شکافته و میله سفید مادگی یا خامه را به همراه سه کلاله قرمز رنگ بیرون می‌کشند.

برای جلوگیری از ضایعات همانطور که گفته شد باید قبل از باز شدن گل‌ها اقدام به چیدن آنها نمود در غیر این صورت باز نمودن گل ممکن است بر خی از کلاله‌ها را بشکنند و یا گلبرگ‌ها و پرچم‌ها با کلاله مخلوط گردند و از کیفیت محصول بکاهند.

البته باید توجه داشت به علت حالت شکنندگی غنچه‌ها در ساعات اولیه چیدن، باید به آنها استراحت داد تا از حالت شکنندگی خارج شده و سپس اقدام به بیرون کشیدن خامه و کلاله نمود.

موارد ضروری در مرحله جداسازی زعفران:

قبل از شروع بکار جداسازی بایستی کارگران ناخن‌های خود را کوتاه نموده و دست‌ها را با آب و صابون شسته و خشک نمایند.

افرادی که حساس به گرده گل باشند باید حتماً جلوی دهان و بینی را با دستمال تمیز یا ماسک‌های مخصوص پوشانند.

در حین کار، دست‌ها نباید با نقاط مختلف بدن تماس داشته باشند، در این صورت شستشوی مجدد دست‌ها با آب و صابون ضروری است. همچنین کاربرد دستکش‌های یکبار مصرف در هنگام انجام کار ضروری است.

پس از اینکه ۱۵۰ تا ۲۰۰ گرم زعفران‌تر در ظروف تمیز جمع‌آوری شد باید بلافاصله به خشک کردن زعفران با روش مناسب اقدام گردد.

دسته‌بندی زعفران:

زعفران سرگل:

زعفران سرگل که به عنوان سرقلم و سرریشه معروف است از کلاله‌های قرمز خالص و یک دست و فاقد خامه تشکیل شده است.

زعفران پوشال:

در این روش کلاله‌ها در زمان جداکردن زعفران از زیر محل اتصال سرشاخه کلاله از قسمت سفید جدا می‌شوند. یعنی سه شاخه کلاله به هم وصل می‌باشند.

زعفران دسته:

در این روش کلاله‌ها به همراه خامه‌ها روی هم قرار گرفته و توسط نخ ابریشمی بی‌رنگ بسته می‌شوند. در این نوع دسته‌بندی به علت وجود خامه و چسبیدن رشته‌های زعفران در کنار یکدیگر، رطوبت افزایش یافته احتمال کپک‌زدن و آلودگی میکروبی زعفران وجود داشته و از کیفیت این محصول می‌کاهد. همچنین با توجه به توصیه‌های اداره استاندارد مبنی بر افزایش امکان وجود آلودگی‌های میکروبی در این نوع زعفران، بهتر است سازمانهای جهاد کشاورزی استانهای زعفران خیز به آموزش کشاورزان جهت کاهش تولید این نوع زعفران اقدام نمایند. همچنین لازم به ذکر است که این نوع زعفران دارای قدرت رنگی پایین‌تری بوده و قیمت آن نیز نسبت به سایر انواع زعفران کمتر می‌باشد.

انواع نحوه برش کلاله زعفران (درجه‌بندی)

- همچنین موارد مرتبط با عملیات صحیح خشکاندن در دستورالعمل فنی خشکاندن ذکر گردیده است.
- پس از برداشت زعفران عملیات خشک‌کردن صورت می‌گیرد که معمولاً به سه صورت انجام می‌گیرد.
- ۱- روش سنتی: کلاله جدا شده از گل را در سایه روی یک سطح قرار می‌دهند تا به تدریج خشک شود. در زمانهای قدیم (و بعضاً امروزه) زعفران را در نور آفتاب خشک نموده که این کار غیر بهداشتی بوده و باعث کاهش قدرت رنگدهی می‌شود و ارزش اقتصادی ندارد.
 - ۲- روش تستینگ (الک و هیتر): در این روش خشک کردن، مقدار ۵۰۰ گرم زعفران مرطوب را درون ظرف‌هایی به شکل الک که کف آن از پارچه ابریشمی توری تشکیل شده می‌ریزند و در فاصله

حدود ۵۰ سانتیمتر از منابع حرارتی (برقی یا گازی باشد که فاقد دود و بو می باشد) قرار می دهند و هر ۱۵ دقیقه یکبار آن را زیر و رو می کنند تا خشک شود در این روش چند الک را روی هم قرار می دهند و پس از خشک شدن آن را درون ظروف سربسته قرار می دهند.

۳- دستگاه های مدرن با کنترل رطوبت: بهتر است برای خشک کردن زعفران از دستگاه هایی که رطوبت محفظه را کنترل می کنند استفاده شود. زعفران خشک شده با این نوع دستگاهها، تحت شرایط خاص، بهترین کیفیت را از لحاظ قدرت رنگدهی و طعم دارد. قبل از خشک کردن اگر زعفران به مدت ۲۴ ساعت درون ظرف سربسته و در محیط سرد نگهداری شود و سپس به روشی که گفته شد خشک شود، کلاله های زعفران دارای قرمزی یکدست بوده و از لحاظ قدرت رنگدهی، طعم نیز کیفیت برتری را خواهد داشت.

ضمیمه شماره ۲

**طرح ایجاد بانک اطلاعات زعفران
پروژه های:**

۱- صدور کارت شناسایی زعفرانکاران

۲- تکمیل فرم شناسنامه زعفران کاران

۳- تکمیل فرم شناسنامه مزارع زعفران (به تفکیک روستا - منبع آبی)

(برگرفته از طرح دفتر امور سبزی گیاهان زینتی و دارویی وزارت جهاد کشاورزی)
توضیح: ایجاد بانک با اجرای هر سه پروژه بصورت همزمان و پردازش و ثبت اطلاعات در فضای دیجیتال (بانک اطلاعات MIS) انجام خواهد شد.

کارت شناسایی زعفرانکاران

به منظور سهولت دستیابی به اطلاعات مندرج در شناسنامه زعفران کاران در مراجعات آنها به دستگاههای اجرایی جهت کسب هر گونه خدمات و یا فروش کالا وجود کارت شناسایی برای هر فرد زعفران کار الزامی می باشد لذا در این زیر برنامه صدور کارت شناسایی برای یکایک آنها پیش بینی شده است.

فرم کارت شناسایی

	سازمان جهاد کشاورزی استان مدیریت جهاد کشاورزی شهرستان
	کد شناسایی
نام و نام خانوادگی:	
نام پدر:	
تاریخ صدور:	
شماره شناسنامه:	
مدیر جهاد کشاورزی شهرستان	

- استفاده از این کارت فقط برای صاحب آن مجاز است
- این کارت تا تاریخ اعتبار دارد.
- هرگونه سوء استفاده از این کارت پیگرد قانونی دارد.
- از بابت تقاضا می شود به مدیریت جهاد کشاورزی شهرستان تحویل یا به نزدیکترین صندوق پست بپردازد.

وزارت جهاد کشاورزی
سازمان جهاد کشاورزی استان
مدیریت باغبانی

شناسنامه زعفران کار

کد محصول:
کد استان:
کد شهرستان:
کد بخش:
کد دهستان:
کد روستا:
کد کشاورز:

۱- مشخصات بهره بردار

نام و نام خانوادگی:
نام پدر:
شماره شناسنامه:
تاریخ تولد:
سن:
میزان تحصیلات:
رشته تحصیلی:
تعداد اعضاء خانواده:
تعداد پسر:
تعداد دختر:
دوره‌های آموزشی گذرانده شده توسط بهره بردار و مدت آن:
دوره‌های آموزشی گذرانده شده توسط اعضای خانواده و مدت آن:

- سطح زیر کشت زعفران بهره بردار به هکتار

- آیا شرکت تعاونی زعفرانکار در شهرستان وجود دارد؟ بلی خیر

- آیا عضو شرکت تعاونی زعفرانکاران می‌باشید؟ بلی خیر

نام شرکت تعاونی:

امکانات دریافتی از شرکت تعاونی در طول سال:

توضیح: اطلاعات فوق جهت هر یک از بهره برداران بصورت جداگانه تنظیم و در بانک اطلاعات ثبت شود.

آدرس دقیق محل مزرعه:

نام روستا: سایر مشخصات (آدرس مزرعه)

توضیح: فرم ذیل برای هر روستا و ترجیحاً به تفکیک منبع آبی گردآوری شود (هر روستا - منبع یک پرسشنامه)

شناسنامه مزرعه زعفران

۱- موقعیت جغرافیایی مزرعه

کد محصول:.....
کد استان:.....
کد شهرستان:.....
کد بخش:.....
کد دهستان:.....
کد روستا:.....
کد کشاورز:.....
کد منطقه:.....

۲- اطلاعات (منطقه و مدیریت مزرعه)

۱-۲- اطلاعات عمومی - مشترک:

شهرستان:	بخش:	دهستان:	روستا:
فاصله مزرعه تا مرکز شهرستان:.....			
نوع جاده:	آسفالت	شنی	خاکی
وضعیت توپوگرافی مزرعه	دشت	تپه ماهور	کوهپایه
ارتفاع از سطح دریا:			
میزان بارندگی سالیانه به میلی متر (mm)			

۲-۲- اطلاعات اختصاصی:

نام و نام خانوادگی کشاورز:.....

ابعاد مزرعه به متر

سطح مزرعه متر مربع

بافت خاک: رسی ☐ سی شنی ☐ شنی ☐ لسی رسی ☐ لومی ☐

آیا آزمایش خاکشناسی صورت گرفته است؟ بلی ☐ خیر ☐

PH خاک: EC خاک: OC خاک: آهک

مالکیت مزرعه: ملکی ☐ اجاره‌ای ☐ وقفه ☐ سایر ☐ قید شود.

۲-۳- منابع آب:

..... Li/sec قنات

..... Li/sec چشمه

..... Li/sec چاه

..... Li/sec رودخانه

..... Li/sec بند انحرافی سایر قید شود:.....

نحوه تقسیم آب:

مقدار سهم آب بهره بردار:

نحوه آبیاری: ۱- غرقابی ☐ ۲- نشتی ☐ ۳- قطره‌ای ☐

..... مدار آبیاری:

کیفیت آب: ۱- شیرین ☐ ۲- شور ☐ ۳- لب شور ☐

..... تعداد دفعات آبیاری در طول دوره رشد محصول:

EC آب:

PH آب:

تاریخ اولین گلدهی:

زمان شروع اولین آبیاری:

مدت زمان گلدهی تا پایان برداشت:

زمان شروع آخرین آبیاری:

مدت زمان جمع آوری گل به روز

زمان آبیاری دوم (زاج آب)

سن مزرعه سال

سطح زیر کشت مزرعه هکتار/ متر مربع

۲-۴- مرحله کاشت:

..... تاریخچه کاشت پیاز:

..... روش کاشت:

..... کپه‌ای تعداد پیاز در هر چاله ردیفی فاصله پیاز از هم به سانتی متر...

..... توضیحات:

۲-۵- کوددهی:

الف) نحوه مصرف کود شیمیایی حیوانی - ریز مغذی‌ها (قبل از کاشت):

..... حیوانی تن در هکتار

زمان استفاده
ریز مغذی‌ها
تاریخ استفاده
مقدار کود شیمیایی (N-P-K)
نوع آن
کیلوگرم / لیتر در هکتار

ب) میزان و نوع کود شیمیایی مصرفی بعد از کاشت:

مقدار	نوع	مرحله اول
مقدار	نوع	مرحله دوم
مقدار	نوع	مرحله سوم

- مبارزه با علفهای هرز:

- به صورت وجین علف های هرز (روش مکانیکی) تعداد دفعات مبارزه
تعداد کارگر به کار گرفته شده نفر در هکتار

- مبارزه شیمیایی: نوع علف کش

- تعداد دفعات مبارزه شیمیایی: (متوسط روستا - منبع آبی)

۲-۶ - مرحله برداشت:

میزان برداشت گل در طی دوره برداشت: کیلوگرم (متوسط روستا، منبع آبی)

۱-۲ ادامه شناسنامه زعفران کار

- چه مقدار گل جمع آوری شده (استحصال شده) را به بازار عرضه نموده و چه مقدار خودتان کلالة آن را جداسازی می کنید؟

- بازار کیلوگرم خودتان کیلوگرم
- جداسازی کلالة به صورت: امانی کیلوگرم خانوادگی کیلوگرم
- نحوه خشک کردن زعفران: به روش سنتی الک و هیتتر سایر قید شود.....
- میزان تولید زعفران خشک به کیلوگرم در هکتار
- نحوه عرضه محصول خشک و فروش آن به: صادر کننده واسطه محلی
عمده فروشان منطقه بورس زعفران سایر قید شود.....

- قیمت فروش هر کیلوگرم به ریال زمان فروش

۷-۲ - مسائل اقتصادی مربوط به تولید زعفران

الف) قیمت خرید هر کیلو پیاز زعفران جهت کاشت به ریال در منطقه

ب) هزینه آماده سازی و شخم و کاشت با تراکتور یا نیروی انسانی به ریال در هر هکتار ...

پ) هزینه خرید کود و سم مصرفی به ریال

ت) قیمت اجاره هر هکتار زمین و آب در محل به ریال در یک سال زراعی

ث) دستمزد روزانه کارگران زن.....یا مرد به ریال

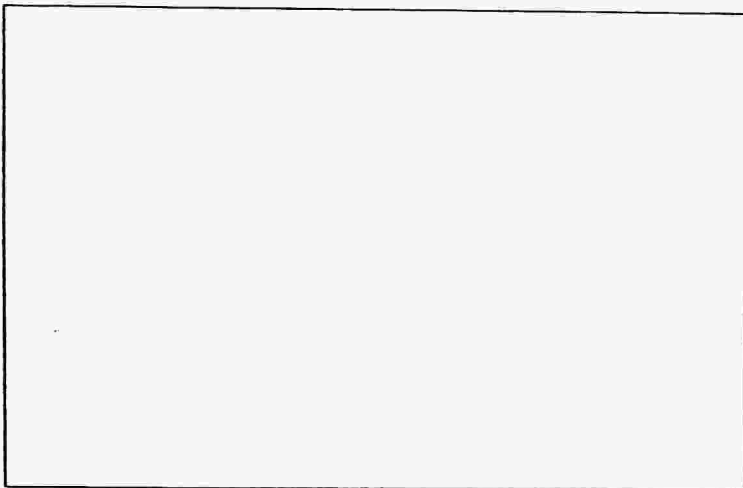
ج) برآورد نیروی کار جذب شده در یک هکتار زعفران از ابتدای کاشت تا مرحله برداشت به نفر (هر

روز ۸ ساعت کار)نفر در هکتار

چ) سود خالص عاید شده از محصول به دست آمده برای بهره بردار به ازای هر هکتار

- نظر کشاورز در مورد موفقیت یا عدم موفقیت در تولید محصول به دست آمده و دلایل مربوطه:

۸-۲ - کروکی مزرعه

نام و نام خانوادگی پرستگر:

آدرس و تلفن:

تاریخ تکمیل فرم

نام و نام خانوادگی تایید کننده:

سمت

امضاء و تاریخ:

امضاء و تاریخ:

تحصیلات و رشته :

ضمیمه شماره ۳

۱- سرفصل‌های آموزشی مرتبط با افزایش عملکرد

۲- سرفصل‌های آموزشی مرتبط با بهبود کیفیت، تولید، جمع‌آوری، فرآوری و.....

(برگرفته از طرح جامع ساماندهی محصول زعفران ایران - دفتر امور سبزی گیاهان زیتنی و دارویی
وزارت جهاد کشاورزی)

جدول برنامه‌های آموزش

- ۱- سرفصلهای آموزشی مربوط به زیر پروژه افزایش عملکرد
 - ۱-۱ بررسی مراحل رشد سالانه پیاز و بوته زعفران و نیازهای زراعی هر مرحله
 - ۲-۱ آشنایی با خاکهای مناسب کشت زعفران و روش مزرعه‌ای تشخیص بافت خاک مناسب
 - ۳-۱ مقایسه آب و هوای مناطق زعفران کاری و میزان موفقیت کشت زعفران در هر منطقه
 - ۴-۱ توانایی تشخیص پیاز مناسب مرغوب
 - ۵-۱ توانایی محاسبه مقدار پیاز مورد نیاز جهت کاشت و نحوه آماده سازی پیاز قبل از مرحله کاشت شدن
 - ۶-۱ توانایی محاسبه مقدار مواد غذایی مورد نیاز مزارع زعفران
 - ۷-۱ آشنایی با اصول صحیح آماده سازی زمین برای کشت
 - ۸-۱ آشنایی با اصول صحیح کشت زعفران
 - ۹-۱ نحوه مبارزه با علفهای هرز زعفران
 - ۱۰-۱ توانایی محاسبه زمان و مقدار و روش دادن کودهای سرک سالیانه
 - ۱۱-۱ آشنایی با زمانهای مهم و حساس آبیاری (آب اول، دوم و آخر)
 - ۱۲-۱ زمان چرا یا درو جهت استفاده دامها از اندامهای هوایی گیاه زعفران
 - ۱۳-۱ روشهای مقابله با خسارت چونندگان
 - ۱۴-۱ عمر مزارع زعفران و زمان مناسب جابجایی پیاز زعفران
 - ۱۵-۱ بررسی هزینه‌های زراعت زعفران
 - ۱۶-۱ روش صحیح پر کردن شناسنامه زعفرانکاران و صدور کارت شناسایی
 - ۲- سرفصلهای آموزشی مربوط به بهبود کیفیت:
 - ۱-۲ نحوه صحیح جمع آوری گل و حمل و نقل آن
 - ۲-۲ نحوه صحیح جداسازی کلالة از گل و طریقه نگهداری آن
 - ۳-۲ نحوه صحیح خشکانیدن و سورت زعفران
 - ۴-۲ نحوه انجام آزمونهای مربوط به زعفران و بسته بندی مناسب آن
 - ۵-۲ صنایع تبدیلی و تکمیلی و محصولات جانبی حاصل از زعفران
 - ۶-۲ خواص دارویی زعفران
 - ۷-۲ راههای تشخیص زعفران تقلبی
 - ۸-۲ آشنایی با تولید زعفران صادراتی متناسب با درخواستهای بازارهای هدف
 - ۹-۲ ترویج کاربرد استفاده از سایر اندامهای گل زعفران نظیر گلبرگ پرچم و...
- ❖ قابل ذکر است جهت هر یک از پروژه های برنامه جامع زعفران، برنامه آموزشی و درس اختصاصی، مصوب، تهیه و تنظیم خواهد شد.

ضمیمه شماره ۴

اصول فرآوری و بسته بندی زعفران

مآخذ: برنامه پیشنهادی شورای ملی زعفران ایران

فرآوری

- فرآوری زعفران شامل کلیه عملیات پس از برداشت گل‌های آن است که مستقیماً توسط تولید کننده یا عوامل تخصصی دیگر انجام می شود تا محصولی بازارپسند با کیفیت مناسب برای مصرف کنندگان تولید گردد.

- فرآوری شامل برداشت، جداسازی کلاله و خشک کردن زعفران می باشد.

- برداشت محصول زعفران شامل چیدمان گل‌ها و جدا کردن کلاله از سایر قسمت های گل میباشد این مرحله بسیار دشوار و مهم است و به محض پیدایش اولین گل در مزرعه برداشت آغاز می گردد. از آنجائیکه عمر گل‌ها حدود ۳-۴ روز است اگر برداشت نشود از بین خواهد رفت و از طرفی اگر مدت زیادی در معرض هوای گرم و باد و خورشید قرار گیرد رنگ و بوی آن از بین رفته و از مرغوبیت آن کاسته می شود. زمان برداشت محصول زعفران از اواخر مهرماه تا اوایل آذرماه نسبت به موقعیت اقلیمی و زمان آبیاری متغیر است. معمولاً دوره گل دهی مزرعه زعفران ۲۵-۱۵ روز است که در روزهای اول مقدار محصول کم و روزهای هفتم تا دهم افزایش می یابد.

میزان گلی که از واحد سطح مزرعه زعفران می توان برداشت نمود بستگی به عوامل متعددی مانند سن مزرعه، مدیریت مزرعه و عوامل جوی دارد. قدرت رنگی و میزان تلخی در گل‌های برداشت شده به صورت غنچه حداکثر و آلودگی میکروبی و درصد رطوبت در حداقل می باشد. علت بیشتر بودن قدرت رنگی در کلاله غنچه، بسته بودن گل و قرار نگرفتن آن در معرض نور می باشد. همچنین هرچه رطوبت محصول کمتر و دمای نگهداری آن پایین تر باشد رنگ زعفران بهتر حفظ می گردد.

پس از برداشت گل در کوتاهترین زمان ممکن باید نسبت به جدا نمودن کلاله از سایر اجزاء گل اقدام شود در غیر این صورت به علت فساد پذیری سریع، گل غیر قابل استفاده می شود.

نحوه جدا کردن کلاله از گل در مناطق مختلف کشت زعفران متفاوت می باشد. کسی که کلاله را جدا می کند باید سالم بوده و به ویژه دست وی بدون آلودگی و بیماری پوستی و عفونی باشد.

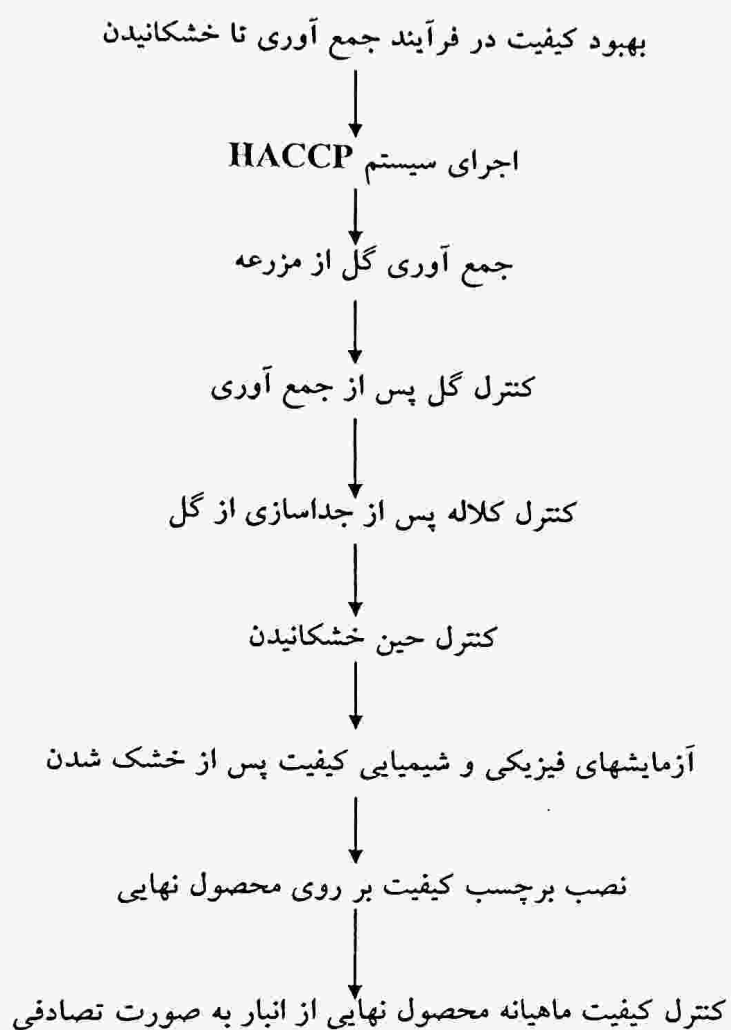
زعفران تازه برای نگهداری طولانی تر باید خشک گردد. روش خشک کردن اثر زیادی بر کیفیت و ارزش محصول نهایی دارد. در این عملیات هرچقدر زمان خشک کردن کوتاهتر باشد بهتر است، زیرا با افزایش زمان، آنزیم ها فرصت فعالیت و تجزیه مواد رنگی را داشته و علاوه بر آن به علت فراهم بودن شرایط مناسب و تکثیر میکرو ارگانیسم ها، میزان آلودگی به شدت افزایش می یابد. در حال حاضر روشهای خشک کردن کلاله به چند صورت انجام میگیرد.

۱- روش طبیعی: که در این روش احتمال آلودگی محصول به حشرات، گرد و غبار و سایر آلودگیها بیشتر است.

۲- روش دیگر استفاده از الک با تور ابریشمی و جریان الکتریسته: در این روش با استفاده از منبع حرارتی زعفران خشک می گردد و در حال حاضر بیشترین کاربرد را در کشور دارا می باشد.

۳- آخرین و جدیدترین روش، استفاده از مایکروویو می باشد.

بین تاثیر روشهای خشک کردن تفاوت معنی داری از نظر رنگ، عطر، طعم، آلودگی میکروبی و آلودگیهای جسم خارجی وجود دارد. تحقیقات نشان داده است خشک کردن زعفران در درجه حرارت های پایین (کمتر از ۳۰ درجه) باعث افزایش زمان خشک کردن (۳۲-۲۷ ساعت) می شود و این مسئله باعث فعالیت آنزیمی و در نتیجه تجزیه کروسین می گردد. فرآوری در درجه حرارت های بالا (بیشتر از ۶۰ درجه) نیز زمان خشک شدن را به میزان قابل ملاحظه ای کاهش می دهد و لیکن موجب تجزیه رنگدانه ها و در نتیجه کاهش کیفیت محصول نهایی می گردد. محققان درجه حرارت ۴۰+۵ درجه سانتیگراد را به عنوان حرارت مناسب برای خشک کردن مصنوعی عنوان کرده اند.

بسته بندی:

بسته بندی به معنی ظرف محافظ یا سیستمی است که سلامت کالای مورد نظر را در فاصله تولید تا مصرف حفظ نموده و از ضربات، صدمات، فشارها و ارتعاشات مصون نگه می دارد. بعلاوه بسته بندی مناسب، کیفیت و ویژگیهای محصول را حفظ نموده و اطلاعات لازم را در مورد روش استفاده و محتویات کالا در اختیار مصرف کننده می گذارد در ضمن حمل و نقل، جابجایی و انبار نمودن محصول را آسانتر می سازد.

الگوی صحیح بسته بندی تجاری زعفران می تواند کیفیت این محصول گران قیمت را که حاصل دسترنج صدها هزار نفر کشاورز می باشد تضمین نماید.

مطالعه سیستمهای تولیدی امروز نشان می دهد که نقطه اتصال فعالیت های مبتنی بر پیش بینی و فعالیت های مبتنی بر فروش به سوی مراحل اولیه فرآیند تولید یعنی نزدیک به مشتری تمایل پیدا کرده است و این بدان معنی است که نظر مشتری از همان آغاز شکل گیری محصول اعمال می شود. اصولاً هیچ سابقه ای در جهان وجود ندارد که کالایی را حتی به صورت تولید انحصاری در بسته نهایی مورد نظر فروشنده صادر نمایند بلکه خریداران بسته بندی را به صادرکنندگان و تولیدکنندگان اعلام مینمایند و این امر بر اساس فرهنگ مصرف، سلائق و... مردم آن کشور صورت می پذیرد که این امر در سالهای اخیر در بحث زعفران در کشور مورد توجه قرار گرفته است، لیکن از آنجایی که یکی از اهداف اصلی در بحث زعفران شناساندن و اعتلای نام زعفران ایران می باشد و این امر تنها از راه ایجاد ارتباط مستقیم با مصرف کنندگان میسر می باشد لذا استفاده از دستگاهها و تجهیزات بسته بندی خرد و هدایت صادرات به این سمت اجتناب ناپذیر می باشد.

ضمیمه شماره ۶

برنامه پنج ساله راهبردی تحقیقات زعفران کشور

(منبع: موسسه تحقیقات اصلاح و تهیه نهال و بذر وزارت جهاد کشاورزی)

بررسی وضعیت موجود زعفران:

سطح زیر کشت محصول زعفران حدود ۵۷ هزار هکتار گزارش شده است که حدود ۷۷/۸ درصد آن در استان خراسان رضوی ۲۱ درصد در خراسان جنوبی و الباقی در سایر استان‌های کشور قرار دارد. در سال ۱۳۵۷ سطح زیر کشت زعفران ۳۵۰۰ هکتار و میزان تولید محصول ۲۲ تن با عملکرد ۶/۱۴ کیلوگرم در هکتار بوده است و علیرغم آن که در سال ۱۳۶۷ سطح زیر کشت به ۹۴۰۲ هکتار می‌رسد تولید محصول ۴۹/۳۶ تن و متوسط عملکرد ۵/۲۵ کیلوگرم در هکتار گزارش شده است، در سال ۱۳۸۶ سطح زیر کشت به ۵۷ هزار هکتار رسید و میزان تولید حدود ۲۳۹ تن بوده است که متوسط عملکرد در واحد سطح حدود ۴/۲ کیلوگرم بوده است.

بررسی روند سی سال گذشته نشان می‌دهد که سطح زیر کشت زعفران حدوداً ۱۶ برابر افزایش یافته است ولی میزان متوسط عملکرد در واحد سطح کاهش داشته است به عبارتی متوسط عملکرد در واحد سطح اکنون حدود ۶۸ درصد سی سال قبل است؟ که این موضوع جای بررسی و کنکاش دارد.

پراکنش جغرافیایی کشت زعفران در سال ۱۳۵۷ منحصرأ در شهرهای بیرجند - قائن - گناباد و فردوس بوده است. که گسترش کشت در سال ۱۳۶۷ در خراسان مرکزی، تربت حیدریه و کاشمر شروع می‌شود و در سال ۱۳۸۶ عمده مناطق کشت در خراسان مرکزی بوده است زعفران در استان‌های دیگر کشور نیز گسترش یافته است. باید اشاره نمود که در استان فارس شهرستان استهبانات بصورت سنتی کشت در سالیان متمادی نیز وجود داشته است و قیمت زعفران در فارس بیشتر از خراسان بوده است که در سال‌های اخیر این تفاوت قیمت از بین رفته و قیمت تقریباً

همسو شده است. تعداد بهره‌برداران زعفران (بامالکیت) بین ۲ تا ۸ هکتار ۵۵۴۰ نفر و (بامالکیت) کمتر از یک هکتار تعداد ۳۹۸۵۸ نفر گزارش شده است.

علاوه بر گسترش سطح زیر کشت زعفران در داخل کشور، در سطح جهانی نیز گسترش کشت زعفران با استقبال مواجه گردیده و بخصوص در افغانستان تحت برنامه‌های کمک سازمان ملل به کشاورزی افغانستان و فعالیت‌های حکام محلی و آشنایی مهاجرین افغان با محصول زعفران ایران، گسترش سطح زیر کشت در حال افزایش می‌باشد.

مشخصه اصلی زارعت زعفران را می‌توان وجود اراضی با سطوح کوچک، کشاورزی سنتی و معیشتی با وجود نیروی کار خانواده و سیستم‌های نگهداری کم هزینه و کم خسارت دانست که این وضعیت منطبق بر نواحی زیادی از کشاورزی جهان می‌باشد و امکان کشت و مزیت نسبی فراوان زعفران در این گونه نظام‌های بهره‌برداری و منطقه‌ای امکان‌پذیر می‌باشد.

استقبال کشاورزان و سیاست‌گذاران کشاورزی افغانستان نشان از روند گسترش جهانی سطح زیر کشت دارد در چین، کشمیر قسمتی از پاکستان و هندوستان نیز بررسی‌هایی برای گسترش سطح زیر کشت انجام شده است که وضعیت موجود زعفران را در حال گسترش سطح زیر کشت می‌نمایند، کشور یونان با تولید سالانه ۵/۷ تن مراکش ۳/۳ تن، کشمیر ۲/۳ تن، اسپانیا حدود ۱ تن پس از ایران از تولیدکنندگان عمده زعفران جهان می‌باشند.

وضعیت موجود تحقیقات زعفران در جهان نیز نشان از توجه به این محصول دارد و یافته‌های اعلام شده محققین نشان از گسترش تحقیق در مورد زعفران دارد کما اینکه طی ۵ سال گذشته دو کنگره گردهمایی جهانی درباره زعفران برگزار شده است و بررسی مقالات متنوع نشان از تولید

علم و دانش جدید و نوین در رابطه با تولید - فرآوری و بخصوص اثرات دارویی و بهداشتی زعفران دارد.

بررسی روند موجود تحقیقات کشور از دیدگاه‌های مختلف قابل بسط و بحث می‌باشد اما نمود عمومی مطالب منتشره و تدوین شده که توسط بیشتر مقاله‌نویسان و گردآوری‌کنندگان نقل شده است تکرار فراوانی دارد که حجیم شدن مطالب منتشره را پدیدار ولی به لحاظ تولید دانش عمومی کمتر از نوآوری اعلام شده است و باید کنکاش شود.

محققان حیط کاری زعفران که عمدتاً دانش‌پژوهان منطقه تولیدی زعفران کشور هستند (که به فراخور انجام تکالیف دانشگاهی از این محصول بعنوان پروژه‌های بحث و بررسی استفاده نموده‌اند) متأسفانه معدود بوده و اندک افرادی به ادامه پژوهش تخصصی در حیطه زعفران پرداخته‌اند و معمولاً زعفران حاشیه کار تحقیقی چندم افراد شده است.

بر مبنای تحقیق در مورد زعفران، قطب دانشگاهی کشور در خراسان شکل گرفته است و مؤسسات تحقیقاتی نیز چون پارک علم و فناوری - مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی، مراکز تحقیقات زعفران وابسته به بخش‌های خصوصی ساختارهای تشکیلاتی مرتبط با زعفران شده‌اند. روند شکل‌گیری و سامان‌یابی و پایداری فعالیت و ادامه آن در هر زیر مجموعه نشان از فعالیت‌های لحظه‌ای و نقطه‌ای و مکانی دارد اما کمتر برنامه مدون و پایدار دیده می‌شود و یا اعلام شده است. حجم انتشارات مربوط به زعفران در دو دهه اخیر به لحاظ نوعی حجیم است اما به لحاظ محتوی غنی نیست؛ که نشان از عدم فعالیت تولید علم زعفران بطور مستقل و مداوم دارد

مسائل و مشکلات موجود زعفران:

- مشکلات موجود زعفران در چند محوری دسته‌بندی گردیده است.

الف: مشکلات تولید

۱- پایین بودن متوسط عملکرد در واحد سطح

۲- عدم آشنایی تولید کنندگان با استانداردهای تولید زعفران و بکارگیری آن

۳- عدم وجود نیروی کافی کارگری ماهر زعفران کار در مزارع جدید.

۴- تحول تولید زعفران از روشهای تولید خانوادگی کشاورزی به تولید بر مبنای تقسیم کار. تولید زعفران در حال عبور از روش سنتی تولید در مزارع کوچک چند صدمتری و محدوده هزار متری به سمت اراضی حدود یک هکتاری و بیشتر می‌باشد لذا تولید با استفاده از نیروی کارگری خانوادگی به طرف نیروی کارگری ماهر و ثابت در دوره بهره‌برداری می‌باشد که نیاز به تربیت کارگر ماهر

در زمینه برداشت، جمع‌آوری، پرکردن گل و فراوری با رعایت نکات لازم دارد

۵- کافی نبودن کارگاه‌های گل پرکنی و خشک نمودن محصول زعفران

۶- کم و نامحسوس بودن تولید دانش فنی مربوط به تولید زعفران

۷- سرعت کم انتقال یافته‌های علمی به تولید کنندگان و تخصصی نبودن مروجین زعفران

در شرایط موجود مشخص شده است که بایستی تولید مطابق استاندارد باشد عمده تولید کنندگان آگاهی کمی از این موضوع دارند با توجه به محدوده زمانی اندک و اهمیت زعفران لازم است که مروجین متخصص برای زعفران فعالیت نمایند.

۸- ضایعات کورم‌ها به هنگام کاشت به علت عدم وجود بازار ثانویه مصرف آن

۹- بالا بودن ضایعات تولید در مراحل برداشت گل، پرکردن و فرآوری مصرف.

۱۰- غیرقابل کنترل و بی‌برنامه و نامشخص بودن گسترش سطح زیر کشت زعفران در ایران ولی

هدفمند شدن آن در بعضی کشورها مثل افغانستان و چین.

۱۱- عدم گسترش روشهای نوین فرآوری و خشک کردن زعفران برابر استانداردهای وضع شده.

۱۲- لزوم معرفی یک رقم زعفران و ثبت آن.

ب: مسائل بازار

۱- عدم شناخت تجار ایرانی از علایق و نحوه مصرف زعفران در بازارهای نهایی هدف.

۲- ناآشنایی با قوانین و مقررات حاکم در بازارهای هدف و استانداردهای زعفران کشورهای مصرف کننده.

۳- کم بودن سرانه مصرف جهانی زعفران (مصرف جهانی زعفران بدلیل، آشنا نبودن مردم بسیاری از کشورها با این محصول و فقدان تبلیغات مناسب در بازارهای جهانی برای معرفی خواص و ارزش غذایی، طعم و مزه و رنگ زعفران در حد قابل توجهی نمی‌باشد. چنانچه تبلیغات مناسب در این زمینه صورت گیرد و کشورهای تولیدکننده اصلی به ویژه ایران که بیش از ۶۰٪ بازار جهانی و بیش از ۹۰٪ تولید جهانی زعفران را در اختیار دارد، سرمایه‌گذاری مناسبی انجام دهد. میزان مصرف جهانی زعفران و تجارت آن در کوتاه‌مدت دست کم سه برابر خواهد شد و ایران می‌تواند عرضه کننده اصلی باشد).

- ۴- عدم توجه به صادرات فرآورده‌های جانبی زعفران که در صنایع تبدیلی می‌تواند کارایی داشته باشد (کورم، گلبرگ، پرچم و خامه کلاله).
 - ۵- معضل صادرات فله‌ای و چمدانی زعفران
 - ۶- عدم توجه به زنجیره کاری (تولیدکننده، تاجر و مصرف کننده) توسط صادرکنندگانی که تولید کننده را در نظر ندارد.
 - ۷- عمده زعفران ایرانی به صورت فله به یک یا دو کشور اروپایی صادر می‌شده است، که بایستی تنوع و تعداد کشورهای دریافت کننده زعفران را مورد توجه قرار داد.
 - ۸- بی‌توجهی به ثبت محصول زعفران به نام ایران در سطح بین‌الملل با توجه به قوانین جدید تجارت که در حال شکل‌گیری است.
 - ۹- عدم توجه به بازار و تجارت در صنعت زعفران برای استخراج محصولات جدید در صنایع، داروسازی و یا فرآورده‌های چون گرانول، اسپری، پودر، عطر...
 - ۱۰- عدم داشتن اطلاعات تولیدی و تجاری از کشورهای که در حال شکل‌دهی و گسترش کشت زعفران می‌باشند (از جمله اسپانیا، افغانستان، چین و هندوستان).
 - ۱۱- معضل تقلب و قاچاق زعفران و فعالیت برخی افراد تازه کار و ناوارد به عنوان صادرکننده زعفران ضربه جبران ناپذیری به صادرات این محصول خواهد زد.
- اهداف پیش‌بینی شده در برنامه (پیشنهادهای تحقیقات):
- ۱- بهبود کمیت و کیفیت محصول با رعایت استانداردهای تعریف شده برای زعفران در تمامی مراحل تولید، فرآوری و صادرات.

- ۲- بهبود کمیت و کیفیت زعفران با استفاده از دانش و ابزار تکنولوژی مرسوم.
- ۳- بهبود وضعیت معیشتی بهره‌برداران و افزایش درآمد ارزی کشور و سودآوری تجارت زعفران بر مبنای تولید بهینه و انتقال دانش و تجارب روز به گروه‌های هدف.
- ۴- مشخص و معلوم شدن متولی زعفران و نیز حیطه مسئولیت و اختیارات.
- ۵- توسعه فرهنگ مصرف زعفران، ایجاد صنعت زعفران بر محور مصارف خانگی - دارویی - صنعتی با انجام تحقیقات و پژوهش‌های نوین در زعفران با هدف صادرات.
- ۶- ایجاد درآمد ارزی بیشتر و پایداری آن با ایجاد بازار انحصاری زعفران در جهان با (BRAND) ایرانی.

فعالیتها و طرحهای محوری پیش‌بینی شده در بخش‌های اجرایی:

- ۱- بالا بردن مهارت تولیدکنندگان از طریق ایجاد مزارع الگویی و آموزش در خصوص مراحل مختلف تولید، فرآوری، صنایع تبدیلی و تکمیلی با انتقال یافته‌های علمی موجود.
- ۲- همیاری برای بازاریابی و تبلیغات به منظور شناساندن زعفران ایران در بازارهای هدف با بکارگیری روشهای جامع استفاده از رشته‌های تخصصی مختلف (روانشناسی مصرف و جامعه‌شناسی...)
- ۳- اجرای طرحهای تولیدی زراعی به منظور افزایش عملکرد محصول (بستر مناسب، کاشت کورم، بذر مناسب، نحوه کشت، آبیاری، تغذیه، برداشت، نحوه فرآوری و خشک کردن، کنترل آفات و بیماریها، مبارزه با علف‌های هرز، نحوه جمع‌آوری، جداسازی و خشکاندن، سورت و بسته‌بندی محصول و...)

- ۴- پیگیری برای به مرحله اجرا و تولید رسانیدن نتایج تحقیقات در خصوص صنایع تبدیلی و تکمیلی و مشتقات حاصل زعفران از جمله ایجاد منابع جدید مصرفی برای زعفران و بررسی خواص دارویی به منظور تولید داروهایی بر پایه زعفران و تولید لوازم بهداشتی و رنگهای خوراکی و صنعتی از زعفران.
- ۵- پیگیری تدوین استانداردهای زعفران ایران (بازبینی) و مشارکت فعال در کار گروه‌های بین‌المللی زعفران در جهان و شرکت در تدوین پروتکل‌های مربوط به زعفران به منظور محور قرار گرفتن تولیدات استاندارد زعفران ایرانی.
- ۶- فعالیت در جهت محور قرار گرفتن ایران بعنوان قطب اصلی و منبع تولید زعفران و دانش و فرآوری آن در سطح جهان.
- ۷- برگزاری نمایشگاه‌هایی مختلف، فیلم‌های مرتبط با موضوع تولید فرآوری و بازار رسانی محصول زعفران جهت انتقال یافته‌های مربوط به زعفران به گروه‌های هدف.
- ۸- تهیه شناسنامه جهت تولیدکنندگان و عرضه کنندگان زعفران، منسجم کردن تولیدکنندگان از طریق تشکلهای مختلف تولیدی.
- ۹- تقویت شرکتهای تعاونی تولید، بهبود وضعیت مکانیزاسیون و کاهش هزینه‌ای تولی محصول به منظور رقابت در بازارهای جهانی.
- ۱۰- ایجاد مزارع الگوی مبتنی بر نتایج طرحهای تحقیقاتی و تجربیات کارشناسی و دانش بومی.
- ۱۱- پیگیری تولید محصول ارگانیک زعفران، بهبود کیفیت در فرآیند جمع‌آوری و خشکاندن (جمع‌آوری - جداسازی و خشک کردن) محصول در طول دوره نگهداری تا مصرف.

۱۲- پیگیری برای ایجاد برند (BRAND) برای برجسته نمودن نام زعفران ایران با روشهای خاص بازاریابی، صادرات و توسعه حوزه عرضه محصول در اقصی نقاط دنیا از طریق برگزاری نمایشگاه و سایر روشهای مرسوم

۱۳- پیگیری برای ساماندهی و ایجاد بازار فروش اینترنتی زعفران با برند ایران بطریق ممکن.

۱۴- پیگیری وضع قوانین و ساختارهای لازم برای جلوگیری از تقلب زعفران ایران از مجاری قانونی و اعتبارات لازم برای انجام فعالیتها.

(توضیح: تعداد ۱۳ پروژه پیشنهاد شده در این برنامه و نیز پروژه های پیشنهاد شده از طرف مراکز تحقیقات سازمان های جهاد کشاورزی استان های خراسان (رضوی و جنوبی) و سایر مراجع (در مجموع ۲۸ پروژه)؛ در برنامه جامع بهبود محصول زعفران ایران طرح "بهبود تحقیقات زعفران" پیش بینی شده است.)

(مؤلفین برنامه: محمد ناصر یاربی سنگانی - غلامرضا خراشادیزاده - اسفند ماه ۱۳۸۸)

ضمیمه شماره ۷

مکاتبات

شماره: ۲۶۵۸۳/۸۰۰
تاریخ: ۸۸/۰۸/۲۳
پست: تلوی

دورنگار فوری

جناب آقای دکتر اسماعیل نیا
رئیس محترم سازمان جهاد کشاورزی استان خراسان رضوی

سلام علیکم

احتراما به پیوست تصویر نامه شماره ۶۰۰/۸۸/۱۰۶۲۷ مورخ ۸۸/۸/۵ سرپرست محترم معاونت آب و خاک و صنایع وزارت متبوع در خصوص ارائه طرح جامع زعفران ارسال می گردد. با عنایت به اینکه در همایش علمی اخیر زعفران که در شهرستان زاوه برگزار گردید و برنامه پیشنهادی بهبود زعفران که توسط مدیریت ترویج کشاورزی آن استان ارائه و به تصویب قاطع همایش رسید، خواهشمند است دستور فرمایید با بهره مندی از برنامه راهبردی زعفران و به صورت ملی و با مساعدت از سازمان جهاد کشاورزی استان خراسان جنوبی نسبت به ارائه طرح جامع زعفران اقدام و با قید فوریت به معاونت آب و خاک و صنایع تقدیم تا به موقع به کمیسیون امور زیربنایی، صنعت و محیط زیست هیئت محترم دولت ارسال نمایند.

محمد رضا جهانپور
معاون وزیر

لجونی
سید احمدی
جناب آقای دکتر اسماعیل نیا
رئیس محترم سازمان جهاد کشاورزی استان خراسان رضوی

سازمان جهاد کشاورزی خراسان رضوی
تیم اداری دبیرخانه
شماره: ۱۱۶۱۱۲۷۳۴
تاریخ: ۸۸/۸/۲۳

۱۵۸۲۴

تاریخ: ۸۸/۸/۲۳
موضوع: ارسال تصویر نامه شماره ۶۰۰/۸۸/۱۰۶۲۷ مورخ ۸۸/۸/۵ سرپرست محترم معاونت آب و خاک و صنایع وزارت متبوع در خصوص ارائه طرح جامع زعفران

ردیف: ۸۸۹۲۳۴۹

No. 13 2009 11:36PM P1

FAX NO. : 88943873

FROM : E.K.M.SARD-SIRI

شماره
تاریخ
پست
۳

جمهوری اسلامی ایران
ریاست جمهوری

دفتر هیئت دولت

بسمه تعالی

کد کامپیوتری: ۶۱۴۰۸۳۰

گزارش کمیسیون

تاریخ پیشنهاد: ۱۳۸۷/۰۶/۲۴

پیشنهاد دهنده: وزارت صنایع و معادن

وصول به دفتر دولت: ۱۳۸۷/۰۶/۲۴

کمیسیون مربوطه: کمیسیون امور زیربنایی، صنعت و محیط زیست

تاریخ طرح در کمیسیون: ۱۱

انوع پیشنهاد: تعدادی

عنوان پیشنهاد:

اجرای اجباری استاندارد زعفران جهت تولید داخل و صادرات

خلاصه پیشنهاد و دلایل توجیهی:

در حال حاضر فقط کنترل رنگ زعفران مشمول استاندارد اجباری برای صادرات می باشد، لیکن تقلباتی که از نظر سلامتی حائز اهمیت است با کنترل رنگ مشخص نمی گردد. عدم کنترل وجود فلزات سنگین، کروم، پیکروگروسین، ساfranال و... در زعفران موجب گردیده که جایگاه ایران در بازار جهانی این محصول تضعیف شود.

در مواردی نیز صادرات دسته زعفران و برخی از گیاهان رنگی سبب از دست رفتن بازارهای زعفران با کیفیت ایران گردیده لذا لازم است استاندارد زعفران برای تولید داخلی، صادرات و واردات به دلایل ذیل مشمول مقررات استاندارد اجباری گردد.

۱- به لحاظ ایمنی و جلوگیری از تقلبات

۲- به جهت اقتصادی (۹۶٪ از زعفران جهان در ایران تولید می شود که ۲۲۰ تن برآورد می گردد ارزش ریالی این محصول ۳۰۰۰ میلیارد ریال می باشد).

۳- ۶۰۰ هزار نفر اشتغال ایجاد کرده است.

شماره	عنوان استاندارد ملی
۲۵۹-۱	زعفران - ویژگی ها

شماره
تاریخ
پست
.....

جمهوری اسلامی ایران
رأست جمهوری

شهرت دولت

توضیح ۱:
موضوع در جلسات مورخ ۸۷/۱۰/۱۵ و ۸۸/۴/۸ کمیسیون تخصصی و ۸۸/۷/۱۵ کمیسیون اصلی مطرح و مجدداً به کمیسیون تخصصی ارجاع گردید.

توضیح ۲:
موضوع در جلسه مورخ ۸۸/۷/۱۹ کمیسیون تخصصی مطرح و با توجه به توضیحات نمایندگان مؤسسه استاندارد و وزارت بازرگانی، اجرای اجباری استاندارد زمین تولید داخل علاوه بر صادرات (که موجود است) به تصویب رسید.

خلاصه نظرات واصل شده:

وزارت بازرگانی (۸۷/۸/۷)

با عنایت به اهمیت و جایگاه ایران در تولید زعفران و با توجه به ارزشهای دلروبی و درآمدزایی این محصول برای کشور، توجه به اجرای استانداردهای تولید، نگهداری و بسته بندی این محصول بسیار حایز اهمیت می باشد. ضمن اینکه حضور پر قدرت و مداوم در بازارهای بین المللی این محصول و همچنین دستیابی به استفاده مؤثر از ویژگیهای دلروبی این محصول نیازمند رعایت برخی استانداردها می باشد.

در این راستا توجه به این نکته ضروری است که در بحث اجباری نمودن اجرای استاندارد برای محصول زعفران باید به آموزشهای ترویجی، زمینه سازی فرهنگی و همچنین فراهم آوردن امکانات مناسب به منظور عملیاتی نمودن استانداردهای مورد نظر توسط واحدهای تولیدی و بسته بندی توجه ویژه ای شده و رعایت استانداردها باید در مراحل مختلف تولید، حفظ نگهداری و بسته بندی به صورت زنجیره ای رعایت گردد. در غیر اینصورت رعایت استاندارد در یک مرحله (مثلاً در مرحله تولید) بدون توجه به استانداردهای مراحل دیگر اثربخشی نخواهد بود. همچنین به منظور ارتقاء و بهبود (کمی و کیفی) وضعیت موجود جهت حضور در بازارهای بین المللی توجه به استانداردهای هدف باید در اولویت قرار گیرد.

جمهوری اسلامی ایران
ریاست جمهوری

شهريت دولت

شماره
تاریخ
پست

وزارت جهاد کشاورزی (۸۷/۸/۲۰)

کشور ما با توجه به ویژگیهای خاص اقلیمی، دارای شرایط و امکانات مناسب جهت تولید محصولات مختلف از جمله زعفران می باشد که ضمن تأمین مایحتاج داخلی با صدور آن به بازارهای خارجی از نظر کسب درآمد ارزی حائز اهمیت است.

اگرچه برای تأمین زعفران مورد نیاز داخلی و همچنین حضور در بازارهای جهانی و تحقق امر صادرات افزایش تولید ضروری است لیکن برای دستیابی به بازارهای هدف تنها وجود این شرط کافی نمی باشد در این زمینه توجه به کیفیت و سلائق مصرف کنندگان داخلی و خارجی نیز از اهمیت بسیار بالایی برخوردار است. امروزه اغلب کشورها به سلامت جامعه خود توجه خاصی داشته و محصولات را که با استانداردهای الزامی حمایت از بهداشت و ایمنی مردم خود تطابق دارند وارد می نمایند. بنابراین سلامت تولید و عرضه محصول باید به طور جدید مدنظر قرار گیرد. هدف از استاندارد اجباری زعفران تدوین و رعایت اصولی است که بایستی در فرآیند کشت، آماده سازی و بسته بندی محصول بکار گرفته شود تا محصولی سالم و کاملاً بهداشتی و مطابق با استانداردهای بین المللی در اختیار مصرف کنندگان قرار گیرد.

وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات (۸۷/۷/۱۷)

این وزارت به جهت اقتصادی، همچنین به منظور ایمنی و جلوگیری از تقلبات با اجرای اجباری استاندارد این فرآورده نظر موافق دارد.

معاونت حقوقی و امور مجلس ریاست جمهوری (۸۷/۶/۱۷)

- ۱- در ماهیت موضوع با عنایت به بند (۵) ماده (۲۰) قانون اصلاح قوانین و مقررات مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی که "تصویب اجرای اجباری استانداردها در سراسر کشور" را پیش بینی و تجویز نموده تصویب پیشنهاد بلااشکال می باشد.
- ۲- با توجه به احیاء شورای عالی استاندارد به موجب ماده واحده قانون تعیین وضعیت شوراهای عالی مصوب ۱۳۸۷ ضرورت دارد در صورت تصویب موضوع مراتب در قالب مصوبه شورای عالی استاندارد ابلاغ گردد.

سازمان انرژی اتمی ایران (۸۷/۷/۱۶)

این سازمان با موضوع مذکور موافق است.

شماره
تاریخ
پست
.....

تشریف دولت

مستندات قانونی مرتبط:

ماده (۲۰) قانون اصلاح قوانین و مقررات مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران

- مصوب ۱۳۷۱ -

- ۱- ماده ۲۰ - وظایف و اختیارات شورای عالی استاندارد به شرح زیر است:
۱- رسیدگی به گزارش رییس مؤسسه در مورد اقدامات و برنامه‌های انجام شده و تعیین خط مشی و سیاست آتی مؤسسه در امور استاندارد کشور.
- ۲- تعیین خط مشی کلی در زمینه تدوین استاندارد.
- ۳- تصویب آیین‌نامه‌های مالی - اداری و استخدامی مؤسسه با رعایت قوانین و مقررات.
- ۴- تصویب و اصلاح بودجه سالانه مؤسسه.
- ۵- تصویب اجرای اجباری استانداردها در سراسر کشور.
- ۶- تصویب تعرفه کارمزد ارائه خدمات مالی و خدمات آزمایشگاهی، تحقیقاتی و آموزشی و سایر تعرفه‌های مورد نیاز مؤسسه همراه با برنامه‌زمانی اعلام نتایج آزمون.
- ۷- تصویب ضوابط اجرای استانداردهای اجباری و تشویقی، کنترل ادواری اوزان و مقیاسها.
- ۸- اتخاذ تصمیم درباره تفویض قسمتی از اختیارات اجرایی مؤسسه به سایر سازمانها.
- ۹- نظارت بر حسن جریان امور در مؤسسه.
- ۱۰- رسیدگی به گزارشها و ارزیابی کارهای انجام شده و تجدید نظر در سیاستهای کلی مؤسسه در صورت لزوم.
- ۱۱- تصویب حساب درآمد و هزینه سالانه مؤسسه که به منزله تفریح بودجه و مقاصد حساب مؤسسه در هر سال می‌باشد.
- ۱۲- تصویب حدود وظایف - روش کار و نحوه انتخاب اعضای کمیته‌های ملی استاندارد به پیشنهاد مؤسسه.
- ۱۳- اتخاذ تصمیم در مورد روابط همکاری در زمینه استاندارد با سازمانهای علمی و مؤسسات مشابه خارجی در چهارچوب مقررات مملکتی.
- ۱۴- تصویب ضوابط مربوط به ارائه خدمات بازرسی مؤسسه به بخشهای دولتی و غیردولتی.
- ۱۵- تصویب چارت سازمانی مؤسسه و تعیین پستهای سازمانی مورد نیاز به پیشنهاد رییس مؤسسه.
- ۱۶- تصویب طرح علائم استاندارد به عنوان علائم رسمی دولتی.

شماره : ۸۸/۱۲۷۳۴۶

باسمه تعالی

مکاتبات داخلی تاریخ : ۸۸/۰۹/۲۳

جناب آقای مهندس وجدانی فر-مدیر محترم باغبانی
جناب آقای مهندس صانعی-مدیر محترم صنایع کشاورزی و مکانیزاسیون
موضوع : برنامه جامع و ملی زعفران
سلام علیکم

بااحترام، بدینوسیله به استحضار می رساند به منظور اجماع
نظر در خصوص برنامه مصوب در همایش علمی جشنواره
زعفران(زاوه ۸۸/۸/۵)جلسه ای در روز پنجشنبه مورخ ۸۸/۹/۲۶
ساعت ۱۰ صبح در محل این مدیریت برگزار میگردد.خواهشمند
است به منظور اتخاذ تصمیمات لازم با هدف ارائه به کمیسیون
امور زیربنایی،صنعت و محیط زیست هیئت محترم دولت حضور
بهم رسانید.

غلامرضا خراشادیزاده

مدیر هماهنگی ترویج کشاورزی

ازطرف

۸۸/۰۹/۲۳

رونوشت:

- جناب آقای یاربی برای شرکت در جلسه

اقدام: دفتر مدیریت

به حافظه خود اعتماد نکنید یادداشت کنید

باسمه تعالی

شماره: ۸۸/۱۲۹۹۸۵

تاریخ: ۸۸/۰۹/۲۸

مکاتبات داخلی

جناب آقای دکتر اسماعیل نیا

رئیس محترم سازمان

سلام علیکم.

با احترام ، به استحضار می رساند در مورخ ۸۸/۹/۲۱ به اتفاق فرماندار محترم شهرستان زاوه جهت ارائه گزارش جشنواره ملی زعفران در دفتر استاندار محترم حضور یافته و ضمن شرح اقدامات انجام شده ، برنامه طراحی شده بهبود محصول زعفران به عنوان دستاورد جشنواره توضیح داده شده و به ایشان ارائه گردید. مقرر گردید برنامه مذکور جهت تصویب و تعیین تکلیف تامین اعتبارات و مراحل اجرایی در دستور کار کارگروه امور تولیدی و اقتصادی استان قرار گیرد. مراتب جهت اطلاع و ارائه رهنمود به استحضار می رسد.

غلامرضا خراشادیزادم
مدیر هماهنگی ترویج کشاورزی

رونوشت :

- معاون محترم بهبود تولیدات گیاهی برای استحضار

- معاون محترم برنامه ریزی و امور اقتصادی برای استحضار

اقدام کننده : مدیریت هماهنگی ترویج کشاورزی

به حافظه خود اعتماد نکنید یادداشت کنید

جناب آقای مهندس مزاری
مدیر کل محترم دفتر هماهنگی امور اقتصادی استانداری

سلام علیکم.

با احترام ، پیرو برگزاری چهارمین جشنواره ملی زعفران ایران در شهرستان زاوه، برنامه بهبود محصول زعفران کشور که در پانل تخصصی همایش علمی به تصویب رسید به عنوان دستاورد جشنواره درنشتی به استاندار محترم ارائه گردید. حسب الامرایشان مقرر گردید برنامه مذکور در دستور کار کارگروه امور تولیدی و اقتصادی جهت بررسی و تصویب قرار گیرد. لطفاً اقدام لازم را معمول و از نتیجه این سازمان را مطلع فرمایند.

محمد اسماعیل نیا
رئیس سازمان

رونوشت :

- معاون محترم برنامه ریزی و امور اقتصادی برای پیگیری
اقدام دفتر مدیریت هماهنگی و ویج کشاورزی

صندوق توسعه صادرات زعفران

تشکیل صادراتی نمونه کشور

" طرح جامع ساماندهی تولید، توزیع، بسته بندی و صادرات زعفران "

شماره: ۸۸۰۹/۳۰۵۲

تاریخ: ۱۳۸۸/۰۹/۲۸

جناب آقای مهندس غیبی

مدیر کل محترم دفتر گل و گیاهان زینتی وزارت محترم جهاد کشاورزی

بدینوسیله کلیات طرح جامع ساماندهی تولید، توزیع، بسته بندی و صادرات زعفران که مشتمل به بخشهای زیر می باشد، به پیوست به حضور پیشنهاد می گردد.

خواهشمند است ضمن موافقت اولیه، حمایت های قابل ارائه را اعلام بفرمایید.

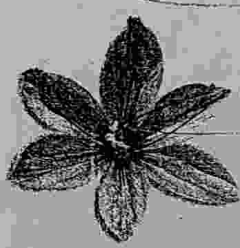
با احترام شایسته

علی شریعی مقدم

رئیس هیئت مدیره

(Handwritten signature of Ali Shari'ei Moghaddam)

(Handwritten notes and signatures in the left margin, including dates like 1388/10/19 and 1388/11/18, and names like 'مهندس غیبی' and 'دکتر...')

شماره: ۳۲۰۱۱/۸۵۰
تاریخ: ۸۸/۱۰/۰۹
پیوست: دارد

دورنگار

جناب آقای مهندس خراشادیزاده
مدیر محترم هماهنگی ترویج کشاورزی سازمان جهاد کشاورزی خراسان رضوی

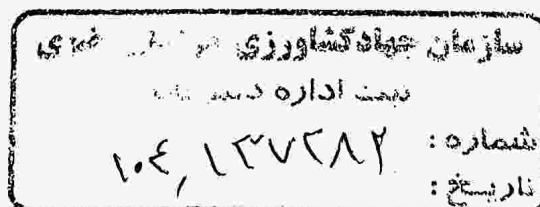
سلام علیکم

احتراما پیرو نامه شماره ۳۱۵۱۲/۸۰۰ مورخ ۸۸/۱۰/۷ و در اجرای مصوبات جلسه مورخ ۸۸/۹/۲۹ و در راستای ضرورت هماهنگی های لازم برای بررسی و تهیه و تدوین طرح جامع تولید، فرآوری، توزیع، بسته بندی و صادرات زعفران، به پیوست سه جلد به شرح:

۱. طرح جامع ساماندهی محصول زعفران ایران ارائه شده از طرف این دفتر
۲. سند ملی راهبری توسعه تولید و تجارت زعفران ایران
۳. طرح جامع سازمان دهی تولید، توزیع، بسته بندی و صادرات زعفران ایران

پیشنهادی صندوق توسعه صادرات زعفران جهت جمع بندی و اقدام مقتضی ایفاد می گردد.

میر بهروز غیبی
مدیر کل دفتر امور سبزی
گیاهان ریشه ای و دارویی

ملاطحه
۸۸/۱۱/۱۵
ری

۳۸۸ / ۱۰ / ۱۳

وزارت معاش و کھاد و زراعت

سیدہ عائشہ

سازمان جہاد کشاورزی خراسان جنوبی

$K_{\mu} \in IV_0$

تاریخ: ۱۰/۱/۸۸

ندارد

12

ديبرخانه الكترونيك

دورنگار

معاونت محترم تولیدات گیاهی
جناب آقای دکتر جهانسوز

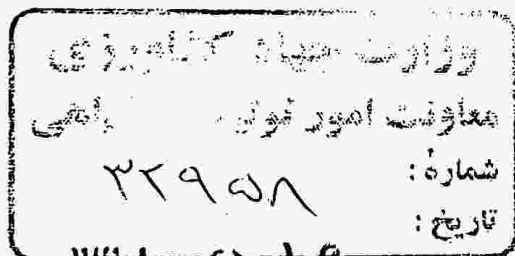
سلام علیکم

با تقدیم احترام، بازگشت به نامه شماره ۳۱۵۱۲/۸۰۰ مورخ ۸۸/۱۰/۰۷ به پیوست یک نسخه طرح جامع بهبود تولید زعفران در خراسان جنوبی تقدیم حضور می گردد امید است با توجه به اهمیت و نقش زعفران در توسعه صادرات غیر نفتی و از طرفی مزیت نسبی بالای آن در خراسان جنوبی و با توجه به مساعدت و پی گیری در آن معاونت بتوان در طی یک برنامه پنج ساله ضمن بهبود وضعیت تولید در ارتقاء جایگاه زعفران ایران در بازارهای جهان قدمهای موثری برداشته شود. انشاء...

محمد زاری
رئیس سازمان

رونوشت :

مدیر کل محترم دفتر گل و گیاه جناب آقای مهندس غیبی جهت استحضار به پیوست یک نسخه طرح جامع بهبود تولیدزعفران در خراسان جنوبی

میرجند: ہلوار کشاورز - سازمان جہاد کشاورزی خراسان جنوبی - تلفن ۲۲۷۱۰۱ - نورنگر ۲۲۶۱۰۲
WWW.Kj-agrijahad.ir - آدرس پست الکترونیک info@kj-agrijahad.ir

شماره: ۳۳۶۳۶/۸۵۰

تاریخ: ۸۸/۱۰/۲۱

پوست: دارد

جمهوری اسلامی ایران

بسمه تعالی

وزارت جهاد کشاورزی
سازمان امور تولیدات گیاهی

جناب آقای مهندس خراشادیزاده
مدیر محترم هماهنگی ترویج کشاورزی سازمان جهاد کشاورزی
خراسان رضوی

سلام علیکم

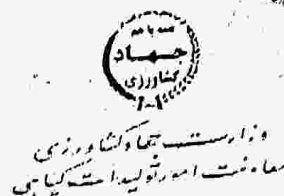
احتراما پیرو نامه شماره ۳۱۵۱۲/۸۰۰ مورخ ۸۸/۱۰/۷ و در
اجرای مصوبات جلسه مورخ ۸۸/۹/۲۹ و در راستای ضرورت
هماهنگی های لازم برای بررسی و تهیه و تدوین طرح جامع تولید،
فرآوری، توزیع، بسته بندی و صادرات زعفران، به پیوست یک جلد
طرح جامع بهبود تولید زعفران در خراسان جنوبی، پیشنهادی
سازمان جهاد کشاورزی استان خراسان جنوبی جهت جمع بندی و
اقدام مقتضی ایفاد می گردد.

میر بهروز غیبی
مدیر کل دفتر امور سبزی
گیاهان زینگی و دارویی
از طرف حضور

سازمان جهاد کشاورزی خراسان رضوی
ثبت اداره دبیرخانه
شماره: ۱۰۴۱۴۷۴۰۶
تاریخ: ۸۸/۱۱/۲

نشانی: تهران - خیابان طالقانی - تقاطع ولی عصر - وزارت جهاد کشاورزی - طبقه یازدهم
معاونت امور تولیدات گیاهی. نمابر: ۸۸۹۲۳۸۴۹

شماره: ۳۴۶۴۲/۸۵۰
تاریخ: ۸۸/۱۰/۲۸
پیوست: ندارد

دورنگار

جناب آقای مهندس شافعی
ریاست محترم شورای ملی زعفران

سلام علیکم

پیرو مذاکرات جلسه مورخ ۸۸/۱۰/۲۷ متشکله در کمیسیون کشاورزی و صنایع معادن اتاق بازرگانی ایران به استحضار می رساند که بر اساس تصمیمات متخذه در کمیسیون امور زیربنایی، هیئت محترم دولت طرح جامع زعفران در حال تدوین می باشد و مسئولیت جمع بندی نکته نظرات وزارتخانه ها، تشکل های بخش خصوصی با سازمان جهاد کشاورزی استان خراسان رضوی می باشد. لذا خواهشمند است دستور فرمائید برنامه کاری، عملیاتی، تحقیقاتی، اعتبار پیش بینی شده، نیاز و تکالیف در زمینه تولید، فرآوری، توزیع، بسته بندی و صادرات زعفران را با قید فوریت به سازمان جهاد کشاورزی استان خراسان رضوی ارائه و با برگزاری جلسه و نشست های مشترک برای رسیدن به اهداف مشترک و عالیه زعفران ایران همکاری لازم و شایسته به عمل آید. ص/ ۱۰/۲۷/۱۰

میر بهروز غیبی
مدیر کل دفتر امور سبزی
کیهان زینگی و دارویی

سازمان جهاد کشاورزی خراسان رضوی
تبعیت اداره دبیرخانه
شماره: ۱۰۴, ۱۴۵۳۵۶
تاریخ: ۱۳۸۸/۱۰/۲۹

رونوشت به

جناب آقا مهندس خورشیدی زاده - مدیر محترم ترویج استان خراسان رضوی - برای استحضار و دستور همکاری لازم

ل. بنید
تاریخ: ۱۳۸۸/۱۰/۲۹
معاونت امور تولیدات گیاهی

۰۹۱۵۱۱۰۲۹۸۱
مهندس مسعود

جمهوری اسلامی ایران

رأرت جهاد کشاورزی
مان جهاد کشاورزی خراسان رضوی

شماره: ۱۰۴/۱۴۶۴۵۷

تاریخ: ۸۸/۱۰/۳۰

پوست:

جناب آقای دکتر جهانسوز

معاون محترم وزیر در امور تولیدات گیاهی

موضوع: ارسال طرح زعفران

سلام علیکم،

با احترام، بازگشت به نامه شماره ۳۱۵۱۲/۸۰۰ مورخه ۸۸/۱۰/۷ به پیوست یک نسخه طرح جامع زعفران مشتمل بر، برنامه کاری عملیاتی، تحقیقاتی و اعتبار پیش بینی شده که با اشتراک مساعی کارشناسان و صاحب نظران شورای ملی زعفران و دوسازمان جهاد کشاورزی خراسان رضوی و جنوبی تهیه شده جهت استحضار و دستور اقدام مقتضی ارسال میگردد.

رضا خوشنزار

معاون بهبود تولیدات گیاهی

رونوشت:

- مدیر کل محترم دفتر سبزی، گیاهان زینتی و داروئی جهت استحضار بانضمام یک نسخه طرح جامع زعفران
- معاونت محترم بهبود تولیدات گیاهی خراسان جنوبی به انضمام یک نسخه طرح جامع زعفران جهت استحضار
- شورای ملی زعفران برای استحضار
- مدیریت محترم امور باغبانی به انضمام یک نسخه از طرح جامع زعفران جهت پیگیری

در تاریخ ۱۲/۱۱/۸۸ از طرف جناب آقای
عینی مدیر کل محترم دفتر امور سبزی
رئیس رداری و مدیر دفتر مستقیم خود را
به استحضار می‌رساند.

پست الکترونیکی: Info @ Koaj . ir

بیت اینترنتی: www.Koaj.ir

شماره پیام کوتاه: ۳۰۰۷۶۵۵۵۵

Koaj @ Koaj . ir

آدرس: تقاطع بلوار خیام و فردوسی، صندوق پستی ۴۸۴-۱۱۷۲۵
۱۳۸۸ / ۱۱ / ۳۰

تلفن گویا ۷۶۲۸۲۳۰-۲۱، دورنگار ۷۶۲۸۲۳۰-۲۱

۲۲۲۰۸۳۰/۲۱۴۹۱۵

جمهوری اسلامی ایران
ریاست جمهوری

دفتر هیئت دولت

شماره
تاریخ
پست ۱۳۸۸/۱۱/۰۲

بسمه تعالی

"با صلوات بر محمد و آل محمد"

پیگیری دوم

جناب آقای خلیلیان
وزیر محترم جهاد کشاورزی

با سلام و دعای خیر،
پیرو نامه‌های شماره ۶/۴۰۸۳۰/۱۵۶۰۴۷ مورخ ۱۳۸۸/۸/۵ و شماره ۶/۴۰۸۳۰/۱۷۰۱۴۳ مورخ ۱۳۸۸/۸/۲۶ در خصوص ابلاغ تصمیم جلسه مورخ ۱۳۸۸/۸/۲۴ کمیسیون امور زیربنایی، صنعت و محیط زیست موضوع «اجرای اجباری استاندارد زعفران جهت تولید داخل و صادرات»، با توجه به گذشت بیش از سه ماه از تاریخ جلسه کمیسیون، خواهشمند است دستور فرمایید در ارسال متن نهایی قابل ابلاغ جهت اتمام سیر مراحل تصویب تسریع نمایند.

سید عباس جزایری
دبیر کمیسیون امور زیربنایی، صنعت و محیط زیست

دبیر ریاست

رونوشت:
جناب آقای دوستعلی دبیر محترم هیئت دولت، برای استحضار.
دفتر کمیسیون امور زیربنایی، صنعت و محیط زیست هیئت دولت.

تسلیات
بسمه تعالی
جناب آقای وزیر جهاد کشاورزی
باسلام
پیرو نامه شماره ۶/۴۰۸۳۰/۱۵۶۰۴۷ مورخ ۱۳۸۸/۸/۵ و شماره ۶/۴۰۸۳۰/۱۷۰۱۴۳ مورخ ۱۳۸۸/۸/۲۶ در خصوص ابلاغ تصمیم جلسه مورخ ۱۳۸۸/۸/۲۴ کمیسیون امور زیربنایی، صنعت و محیط زیست موضوع «اجرای اجباری استاندارد زعفران جهت تولید داخل و صادرات»، با توجه به گذشت بیش از سه ماه از تاریخ جلسه کمیسیون، خواهشمند است دستور فرمایید در ارسال متن نهایی قابل ابلاغ جهت اتمام سیر مراحل تصویب تسریع نمایند.

وزارت جهاد کشاورزی
دبیرخانه دفتر وزارتی
۱۳۸۸/۱۱/۰۲
شماره: ۳۸۴۷۷

ورود به دفتر انجمن امور اداری
شماره: ۲۵۸۹۸
۱۳۸۸/۱۱/۰۲

۱۳۸۸/۱۱/۰۲
دبیر ریاست

۳۵۲۷۷/۸۰۰

۸۸/۲۹/۰۴

نقدار

پست:

جمهوری اسلامی ایران

بسمه تعالی

وزارت کشاورزی و دامپروری
معاونت امور تولیدات گیاهیدورنگار فوری

مدیر محترم هماهنگی ترویج استان خراسان رضوی

سلام علیکم

احتراما پیرو تصمیمات جلسه مورخ ۸۸/۹/۲۹ در راستای ضرورت هماهنگی های لازم جهت تهیه و تدوین طرح جامع تولید، فرآوری، توزیع، بسته بندی و صادرات زعفران جهت ارائه به کمیسیون امور زیربنایی، صنعت و محیط زیست هیئت محترم دولت و همچنین پیرو نامه شماره ۲۱۵۱۲/۸۰۰ مورخ ۸۸/۱۰/۷ با عنایت به اینکه موعد مقرر جهت ارسال پروژه های مرتبط به اتمام رسیده است خواهشمند است دستور فرمایید در ارسال پاسخ تسریع فرمایند.

محمد رضا جهانگیر
معاون وزیر

سازمان جهاد کشاورزی خراسان رضوی
تیم اداره دبیرخانه
شماره: ۱۰۴, ۱۴۸۲۹۷

۱۳۸۸ / ۱۱ / ۴

این سند به استحضار
رسانده شد
۱۶

۱۰۴/۱۴۹۰۵۳

۱۳۸۸/۱۱/۰۵

جناب آقای مهندس جهانسوز
معاون محترم امور تولیدات گیاهی
موضوع: طرح جامع زعفران

سلام علیکم

با احترام و بازگشت به نامه شماره ۳۱۵۱۲/۸۰۰ مورخ ۸۸/۱۰/۰۷ در خصوص طرح جامع زعفران، بدینوسیله نقطه نظرات این مدیریت پس از برگزاری جلسات متعدد با بخش خصوصی و ارگان های دولتی ذیربط به پیوست ارائه می گردد.

علیرضا صانعی

مدیر صنایع کشاورزی و مکانیزاسیون

رونوشت:

- رئیس محترم سازمان صنایع و معادن استان جهت استحضار
- رئیس محترم سازمان جهت استحضار
- رئیس محترم سازمان جهاد کشاورزی استان خراسان جنوبی برای استحضار
- مدیر کل محترم گمرکات استان جهت استحضار
- مدیر کل محترم استاندارد و تحقیقات صنعتی استان برای استحضار
- معاونت محترم امور غذا و داروی استان جهت استحضار
- مدیر کل محترم صنایع تبدیلی و تکمیلی بخش کشاورزی برای استحضار
- رئیس محترم مرکز توسعه مکانیزاسیون کشاورزی جهت استحضار
- معاونت محترم بهبود تولیدات گیاهی سازمان جهت استحضار
- مدیر محترم امور باغبانی سازمان جهت استحضار
- رئیس محترم اداره بررسی و نظارت بر طرح ها جهت اطلاع
- رئیس محترم اداره امور فن آوریهای مکانیزه جهت اطلاع

۳۶۳۱۳/۸۵۰

۸۸/۱۱/۱۱

ندارد

تاریخ:
پوست:

جمهوری اسلامی ایران

بسمه تعالی

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
معاونت امور تولیدات گیاهی

دورنگار فوری

جناب آقای مهندس خراشادیزاده
مدیر محترم هماهنگی ترویج کشاورزی سازمان جهاد کشاورزی
استان خراسان رضوی

سلام علیکم

احتراما پیرو نامه شماره ۳۱۵۱۲/۸۰۰ مورخ ۸۸/۱۰/۷ و در
راستای اجرای مصوبات جلسه مورخ ۸۸/۹/۲۹، درخصوص تهیه
و تدوین طرح جامع زعفران، به پیوست تصویر نامه شماره ۴۲۲۸۸
مورخ ۸۸/۱۰/۳۰ سازمان استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران و
همچنین تصویر نامه شماره ۱۷۹۷/۱/۲/۸۸ مورخ ۸۸/۱۱/۳
معاونت غذا و دارو و وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی
جهت جمع بندی نهایی ارسال می گردد.

میر بهروز غیبی

مدیر کل دفتر امور سمپزی

گیاهان زینتی و دارویی

سازمان جهاد کشاورزی خراسان رضوی

تبعات اداره دبیرخانه

شماره: ۱۵۲۳۴۴
تاریخ: ۱۳۸۸/۱۱/۱۱

بفرستید به آقای مهندس خراشادیزاده
۱۳

جمهوری اسلامی ایران

سازمان استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران

جناب آقای دکتر جهانسون
معاون محترم وزارت جهاد کشاورزی

با سلام.

احتراماً بازگشت به نامه شماره ۲۱۵۱۲/۸۰۰ مورخ ۸۸/۱۰/۷ بدینوسیله پیشنهادات
مربوط به تهیه و تدوین طرح جامع تولید، فرآوری، توزیع، بسته بندی، و صادرات زعفران به
پیوست ارسال میگردد.

هشتمین تولید و فرآوری زعفران

- ۱- سنتی بودن روشهای کشت فرآوری زعفران
- ۲- پائین بودن میانگین عماد در واحد سطح
- ۳- عدم تولید محصول اره نیک
- ۴- عدم وجود دانش کافی کشاورزان
- ۵- عدم آموزش سازمان های شده کشاورزان
- ۶- عدم امکان ردیابی و ردیابی
- ۷- کمبود خط اختصاصی سوریتنگ پیمان زعفران
- ۸- عدم به کارگیری روش های مکانیزه تولید و فرآوری زعفران
- ۹- عدم وجود سیستم نش ریزی کشاورزان در صورت تولید محصول مرغوب
- ۱۰- عدم نظارت بر روش های نگهداری گل زعفران
- ۱۱- عدم نظارت بر وضعیته اشتغال زعفران کاران
- ۱۲- عدم وجود مزارع نه به
- ۱۳- عدم وجود مروج آم زدن دیده در تمامی مراحل تولید
- ۱۴- عدم وجود مراکز و کارگاههای بهداشتی درمحل تولید جهت فرآوری

ورود به دفتر اتوماسیون اداری

شماره ۳۶۱۵۶

تاریخ ۸۸/۱۱/۱۱

پیوست نامه شماره ۳۶۱۵۶/۸۵۰

۸۸/۱۱/۱۱

مستند شده

وزارت جهاد کشاورزی

مستند شده

بسته به تولید و فرآوری زعفران
طرح تولید - چالش در زیرگزارش اس ۱-۸
طرح بهر در زیرگزارش اس ۱-۸
طرح بهر در زیرگزارش اس ۱-۸
طرح بهر در زیرگزارش اس ۱-۸

جمهوری اسلامی ایران

مازنان استاندار و تحقیقات صنعتی ایران

۴۳/۲۸۸
۸۹/۳۰
پست

پیشنهادهای جهت بهبود

- ۱- مکانیزاسیون تولید و لزوری زعفران
- ۲- ایجاد مراکز متمرکز مطالعاتی زعفران
- ۳- تربیت کشاورزان آموزگار دیده و کارآمد با دانش کافی در خصوص تولید و فرآوری
- ۴- اشاعه فرهنگ مسئولیت استفاده از رنگ های مصنوعی خوراکی در صنایع غذایی و توسعه فرهنگ کاربرد زعفران در صنایع مختلف (نوشابه سازی و...) به منظور عطر و طعم و رنگ دهی
- ۵- حرکت در جهت صادرات محصول نهایی بسته بندی شده در اوزان کوچک (ارزش افزوده بسته بندی نصیب کشور را دارد شد)
- ۶- لزوم نظارت بر نوع بسته بندی زعفران با اجرای استانداردهای تدوین شده در این راستا
- ۷- اعمال سیاستهای تشویقی کشاورزان در ازاء تولید محصول با کیفیت
- ۸- حرکت به سوی تولید محصول سالم ارگانیک
- ۹- نظارت بر واحدهای عرضه کننده فله محصول
- ۱۰- به روز نمودن روشهای کنترل کیفی
- ۱۱- بهبود روشهای خشک کردن زعفران
- ۱۲- کاربرد روشهای نوین در تولید و فرآوری
- ۱۳- شناسنامه دار کردن محصول زعفران پیشنهاد می شود

وحید مرندی مقدم

مدیر کل نظارت بر اجرای استانداردها

باسمه تعالی

جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
معاونت غذا و دارو

۱۳۸۹/۱/۲۸

۲ - ۱۳۸۹/۱/۲۸

جناب آقای میر بهروز غیبی
مدیرکل محترم دفتر امور سبزی و گیاهان زینتی و دارویی وزارت جهاد کشاورزی

سلام علیکم

بازگشت به نامه شماره ۳۱۵۱۲/۸۰۰ مورخ ۸۸/۱۰/۷ درخصوص طرح جامع ساماندهی تولید، توزیع و بسته بندی و صادرات زعفران به استحضار می رساند با توجه به اینکه زعفران پس از بسته مهمترین محصول کشاورزی صادراتی ایران بوده و پتانسیل بالایی در امر تولید و صادرات این محصول وجود دارد لذا وزارت بهداشت در راستای وظایف خود و حمایت از تولید و صادرات این محصول ملی اقدامات زیر را انجام داده که بطور خلاصه شامل موارد زیر می باشد.

۱- صدور پروانه های تاسیس، بهره برداری و ساخت جهت واحدهای متقاضی فعالیت در زمینه تولید و بسته بندی زعفران.

۲- بمنظور ساماندهی وضعیت تولید و بسته بندی مواد غذایی بومی و سنتی که بطور وسیع در مناطق خاصی از کشور تهیه، توزیع و عرضه می گردد. علاوه بر پروانه ساخت شناسه نظارت کارگاهی صادر می گردد تا ضمن شناسایی واحدهای موصوف و لرامم آوردن شرایط بهداشتی برای تولید مواد غذایی سالم و بهداشتی شبکه کنترل و نظارت مستمر و دقیق تری را بر فعالیت این بسته از واحدهای تولید و بسته بندی ایجاد نماید.

۳- وزارت بهداشت با همکاری موسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران در سال ۱۳۸۱ اقدام به تدوین استاندارد ملی ایران بنامه ۶۷۱۲ با عنوان سیستم تجزیه و تحلیل خطر و نقاط کنترل بحرانی پس از برداشت تا بسته بندی زعفران نموده که در سال ۱۳۸۶ تجدید نظر گردیده است همچنین در سال ۱۳۸۷ استاندارد میکروبیولوژی زعفران بنامه ۵۶۸۹ با همکاری این وزارتخانه تجدید نظر گردیده است.

۴- ضوابط فنی و بهداشتی واحدهای تولید کننده زعفران از نظر شرایط و تجهیزات تولید و بسته بندی تحت عنوان حداقل ضوابط فنی و بهداشتی واحدهای آماده سازی و بسته بندی انواع ادویه و چاشنی توسط این وزارتخانه در سال ۱۳۸۷ تدوین گردیده است که در سایت معاونت غذا و دارو به نشانی www.fdo.ir قابل رویت می باشد و می تواند مورد استفاده و بهره مندی تولید کنندگان و کارشناسان قرار گیرد.

تسلیت نامه

۳۹۵۱۳/۱۸۵

۸۸/۱۱/۱۱

مدیرکل دفتر امور سبزی و گیاهان زینتی و دارویی

۵ اس ۱۱ - دستورالعمل
۲ - ۲ - ۲ - ۲ - ۲ - ۲

باسم تعالی

جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت و درمان
معاونت غذا و دارو

۵- صدور گواهی HACCP برای ۱۷ واحد فعال در زمینه آماده سازی و بسته بندی زعفران
مهمترین اعطای نشان ایمنی و سلامت به سه واحد فعال در این زمینه
با توجه به اینکه از مشکلات تولید و صادرات زعفران علاوه بر تقلبات کمی، آلودگی های شیمیایی
و فیزیکی از قبیل رنگهای مصنوعی، خاروخاشاک، مواد خارجی و... می باشد که عمدتاً توسط
واحدهای زیرزمینی و فاقد پروانه ساخت یا شناسه نظارت بهداشتی تولید می گردد لذا پیشنهاد و
تاکید این وزارتخانه بر برخورد با واحدهای فاقد مجوزهای بهداشتی و تشویق و یا اجبار آنها جهت
اخذ مجوزهای بهداشتی می باشد چرا که بسته بندی زعفران بصورت غیر بهداشتی و تقلبی علاوه بر
ایجاد مشکلات در داخل کشور، انتقال آن به خارج از کشور بصورت قانونی یا غیر قانونی منجر به
لطمه جبران ناپذیر به بازار زعفران ایران در جهان می گردد. ت/۱۰/۲۶

دکتر هدایت حسینی
مدیر کل نظارت بر مواد غذایی، آشفامیدنی، آرایشی و بهداشتی

۳۲۲۵۳/۸۰۰

۸۸/۱۱/۱۲

دارد

پیوست:

بسمه تعالی

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

دورنگار فوری

مدیر محترم هماهنگی ترویج استان خراسان رضوی

سلام علیکم

پیرو نامه شماره ۳۵۲۷۷/۸۰۰ مورخ ۸۸/۱۱/۴ در خصوص تسریع و تاکید بر ارسال پروژه های مرتبط آن سازمان/اداره کل/موسسه/دفتر/شورا در ارتباط با تهیه و تدوین طرح جامع تولید، فرآوری، توزیع و بسته بندی و صادرات زعفران به پیوست تصویر نامه شماره ۲۴/۴۰۸۳۰/۲۱۴۹۱۵ مورخ ۸۸/۱۱/۲ دبیر محترم کمیسیون امور زیر بنایی، صنعت و محیط زیست هیئت محترم دولت ارسال می گردد. خواهشمند است با قید فوریت و حداکثر تا تاریخ ۸۸/۱۱/۲۵ نسبت به ارسال پروژه های مورد نظر اقدام فرمایند. بدیهی است عدم وصول تا مهلت مقرر به منزله عدم وجود برنامه و پروژه تلقی و نسبت به جمع بندی نهایی اقدام خواهد شد.

محمد رضا جهانسون

معاون وزیر

سازمان بهداشت کشاورزی خراسان رضوی
تخت اداره دبیرخانه
شماره: ۱۰۴/۱۵۳۸۷۳
تاریخ: ۱۳۸۸/۱۱/۱۳

رئیس هیئت مدیره تعاون روستایی

ملحوظات
تذکره

سپارو

سارخ

وہمیت

سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی
موسسه تحقیقات اصلاح و تهیه نهال و بذر
جمهوری اسلامی ایران
باصلاحه

معاون محترم وزیر در امور تولیدات گیاهی

موضوع: طرح جامع زعفران

یا سلام

مصطفیٰ آقایی

رئیس موسسه تحقیقات اصلاح و تهیه نهال و بذر

1944 / 1945 / 1946

به دفتر اتوماسیون اداری

٤٠٤٥٢

93A 197 15

۵۶۳/۲/۱۵۵۸۴۰

۸۸/۱۱/۱۷

بسمه تعالی

سازمان بازرگانی خراسان رضوی، عضو محترم کارگروه جناب آقای مهندس سلطانی
اداره کل کمرکات خراسان رضوی، نماینده محترم جناب آقای مهندس منظمی
سازمان صنایع و معادن خراسان رضوی، عضو محترم کارگروه سرکار خانم مهندس خراعی
اداره کل استاندارد و تحقیقات صنعتی خراسان رضوی، عضو محترم کارگروه سرکار خانم مهندس نورزاد
دانشگاه علوم پزشکی خراسان رضوی - معاونت محترم غذا و دارو عضو محترم کارگروه سرکار خانم مهندس سلیمانی
شورای ملی زعفران ایران عضو محترم کارگروه جناب آقای مهندس منوچهری
شورای ملی زعفران ایران عضو محترم کارگروه جناب آقای مهندس سید علی حسینی
رئیس محترم صندوق توسعه صادرات زعفران، عضو محترم کارگروه جناب آقای مهندس شریعتی مقدم
سازمان جهاد کشاورزی خراسان جنوبی مدیر محترم امور زراعت، عضو محترم کارگروه جناب آقای مهندس نوفرستی
موضوع: بررسی نهایی برنامه ملی بهبود محصول زعفران ایران
سلام علیکم.

با احترام، با عنایت به مصوبه کمیسیون امور زیربنایی، صنعت و محیط زیست هیات محترم دولت و همچنین در پی
نشست مورخ ۸۸/۹/۲۹، با حضور نمایندگان کلیه بخش های دولتی و غیردولتی ذیربط در دفتر امور گیاهان زینتی
و دارویی وزارت جهاد کشاورزی، مقرر گردید برنامه ملی بهبود محصول زعفران ایران، پس از اخذ نقطه نظرات
ارگانهای دولتی و بخش غیردولتی، توسط سازمان جهاد کشاورزی خراسان رضوی تدوین گردد.
بدین منظور ضمن تشکر از همکاری های به عمل آمده قبلی، خواهشمند است در جلسه ای که به منظور بررسی و
تصویب نهایی برنامه در تاریخ سه شنبه ۸۸/۱۱/۲۰ رأس ساعت ۱۲ در محل دفتر مدیریت هماهنگی ترویج کشاورزی
(واقع در میدان راهنمایی - ساختمان شماره ۲ - جهاد کشاورزی طبقه دوم) برگزار می گردد، حضور به هم رسانید.
شایان ذکر است نقطه نظرات کلیه مراجع ملی و استانی که تا تاریخ تنظیم نامه دریافت شده، در جمع بندی اولیه
لحاظ گردیده است لذا آخرین مهلت ارائه برنامه ها و نقطه نظرات تکمیلی جهت تلفیق در پیش نویس برنامه، تا
تاریخ دوشنبه ۸۸/۱۱/۱۹ می باشد.
لطفاً CD اطلاعات ارسال شده را در جلسه ارایه فرمایید.

محمد اسماعیل نیا

رئیس سازمان

از طرف علی اکبر عرفانی

رونوشت:

- جناب آقای جهانسوز معاون محترم بهبود تولیدات گیاهی وزارت برای استحضار
 - جناب آقای مهندس غیبی مدیر کل محترم سبزی، صیفی و گیاهان زینتی و دارویی وزارت برای استحضار
 - رئیس محترم سازمان جهاد کشاورزی خراسان جنوبی برای استحضار
 - مدیر محترم امور باغبانی برای اطلاع و شوکت در جلسه
 - مدیر محترم صنایع کشاورزی و مکانیزاسیون برای اطلاع و شرکت در جلسه
 - مدیر محترم هماهنگی ترویج کشاورزی برای اقدام و ارایه برنامه مصوب به مراجع ذیربط
- انعام کننده: مدیریت هماهنگی ترویج کشاورزی - ستاد برنامه ریزی و نظارت

شماره: ۱۰۴/۸/۱۵۸۵۶۴

تاریخ: ۸۸/۱۱/۲۱

پوست:

دورنگار آئی

جمهوری اسلامی ایران

وزارت جهاد کشاورزی
سازمان جهاد کشاورزی خراسان رضوی

جناب آقای مهندس غیبی

مدیر کل محترم دفتر امور سبزی گیاهان زینتی و دارویی وزارت جهاد کشاورزی
موضوع: گزارش دبیرخانه کارگروه برنامه ملی بهبود محصول زعفران ایران

سلام علیکم،

با احترام، با عنایت به مصوبه کمیسیون امور زیربنایی محیط زیست و صنعت هیأت دولت مبنی بر تدوین طرح جامع زعفران و مصوبه جلسه مورخ ۸۸/۰۹/۲۹ در آن دفتر محترم در خصوص مشارکت استان خراسان رضوی در جمع بندی طرح مزبور، و در بازگشت به نامه شماره ۳۶۳۱۳/۸۵۰ مورخ ۸۸/۱۱/۱۱ و نیز مکاتبات قبلی مبنی بر لحاظ نمودن انتظارات، اهداف و مأموریت های ارگان های دولتی و بخش های غیردولتی ملی و استانی در برنامه بهبود محصول زعفران ایران، بدین وسیله گزارش دبیرخانه کارگروه برنامه به تفکیک محورهای ذیل به استحضار می رساند.

- ۱- شرح عناوین طرحها، مکاتبات رسیده از طرف مراجع ملی و استانی
 - ۲- تغییرات ناشی از نتایج تحلیل محتوی طرحها، پیشنهادات و سیاستهای اعلام شده در برنامه ملی بهبود محصول زعفران ایران
 - ۳- نتایج برگزاری نشست کارگروه (موضوع نامه شماره ۵۶۳۲/۱۵۵۸۴۰ مورخ ۸۸/۱۱/۱۷ ریاست محترم سازمان جهاد کشاورزی خراسان رضوی در خصوص بررسی نهایی برنامه) و اقدامات و پیگیریهای در جریان
- در ادامه اهم نکات مرتبط با هر یک از بندهای مزبور آمده است.

۱- شرح عناوین طرحها، مکاتبات رسیده از طرف مراجع ملی و استانی

- ۱-۱ طرح جامع ساماندهی محصول زعفران ایران- دفتر امور سبزی گیاهان زینتی و دارویی
- ۲-۱ طرح جامع بهبود تولید زعفران در خراسان جنوبی (سازمان جهاد کشاورزی خراسان جنوبی)
- ۳-۱ برنامه پیشنهادی مرتبط با صنایع تبدیلی، مکانیزاسیون زعفران، سازمان جهاد کشاورزی خراسان رضوی مدیریت صنایع کشاورزی و مکانیزاسیون

۴-۱ وزارت بهداشت درمان آموزش پزشکی مفاد مندرج در نامه شماره ۱۷۹۷- ۸۸/۱۱/۳

۵-۱ سازمان استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران، مفاد مندرج در نامه شماره ۴۲/۲۸۸ مورخ ۸۸/۱۰/۳۰

۶-۱ صندوق توسعه صادرات مکاتبات مرتبط با تدوین طرح جامع ساماندهی تولید، توزیع، بسته بندی

۷-۱ صندوق توسعه صادرات، سند ملی راهبردی توسعه تولید و تجارت زعفران ایران

قابل ذکر است برنامه نهایی شورای ملی زعفران کشور، مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی و مدیریت باغبانی استان در مرحله تدوین نهایی بوده است و تاکنون جهت تحلیل محتوی و تلفیق در جمع بندی برنامه واصل نشده است.

پست الکترونیکی: Info @ Koaj . ir

سایت اینترنتی: www.Koaj.ir

آدرس: تقاطع بلوار خیام و فردوسی، صندوق پستی ۴۸۴-۱۱۷۳۵

Koaj @ Koaj . ir

شماره سام کدنگاه: ۳۰۰۷۶۵۵۵۵۵

تلفن کدنگاه: ۷۶۲۸۳۳۰-۳۱، دورنگار: ۷۶۲۸۳۳۰-۳۱

شماره: ۱۰۴/۸/۱۵۸۵۶۴

تاریخ: ۸۸/۱۱/۲۱

پوست:

جمهوری اسلامی ایران

وزارت جهاد و امور اجتماعی
سازمان جهاد و امور اجتماعی

۲- تغییرات ناشی از تحلیل محتوی طرحها و پیشنهادات و سیاستهای اعلام شده از مراجع فوق در ۵ عنوان طرح: به تفکیک به شرح ذیل بوده است.

۲-۱ طرح بهبود تولید

۲-۱-۱ تعداد پروژه از ۱۷ عنوان به ۲۱ عنوان افزایش یافته است.

عناوین کلی پروژه های جدید شامل، پیاز استاندارد زعفران، اطلاع رسانی کشاورزی، آموزش مدیران، توزیع لوازم بهداشتی، مبارزه با جوندگان توسعه روشهای آبیاری قطره ای، نوسازی مزارع، ماشین آلات، همایش کشاورزان بر ترو آموزش استانداردها بوده است.

۲-۱-۲ تبیین و افزایش چالشها از ۵ مورد به ۹ مورد

۲-۱-۳ تعداد راهبردهای تولید از ۲ مورد به ۸ مورد افزایش پیدا کرده است.

ضمناً در این بخش آمار مرتبط به تولید، بیمه محصول، سطح زیر کشت به صورت ملی آمده است.

۲-۲ تغییرات حاصل در طرح بهبود استانداردها و روشهای فرآوری و بسته بندی

۲-۲-۱ تعداد پروژه از ۴ عنوان به ۱۴ عنوان افزایش یافته است.

۲-۲-۲ تبیین و افزایش چالش از ۷ مورد به ۱۰ مورد

۲-۲-۳ تعداد راهبردها از ۴ مورد به ۳۳ مورد افزایش یافته است.

رقم سرمایه در گردش از ۱۰۵ میلیارد تومان به ۲۰۶ میلیارد تومان رسیده است.

۲-۳ تغییرات حاصل در طرح بازاریابی و تجارت خارجی

۲-۳-۱ تعداد پروژه از ۷ عنوان به ۱۲ عنوان افزایش یافته است.

۲-۳-۲ تبیین چالشها و افزایش آن از ۸ مورد به ۱۱ مورد

۲-۳-۳ تعداد راهبردها از ۷ عنوان به ۱۱ عنوان افزایش یافته است.

در این بخش آمار مرتبط با صادرات زعفران و جدول سرمایه در گردش و ثابت نیز آمده است.

۲-۴ تغییرات حاصل در طرح تحقیقات

۲-۴-۱ تبیین چالشها از ۶ مورد به ۷ مورد

۲-۴-۲ تعداد راهبردها از ۴ مورد به ۶ مورد افزایش یافته است.

۲-۴-۳ تعداد پروژه از ۱۳ عنوان به ۴۰ عنوان افزایش یافته است.

عناوین کلی پروژه های جدید مشتمل بر:

الف) ده عنوان تدوین استاندارد شامل: تدوین استاندارد ویژگیهای زعفران مصرف داخلی، پیاز زعفران، تولید ارگانیک، زعفران صادراتی، بسته بندی زیر ۳۰ گرم، خامه زعفرانی، عصاره آبی، زعفران فریز درایر

پست الکترونیکی: Info@Koaj.ir

سایت اینترنتی: www.Koaj.ir

آدرس: قلع بلوار خیام و فردوسی، صندوق پستی ۴۸۴-۱۱۷۳۵

Koaj@Koaj.ir

شماره سام کد: ۳۰۰۷۶۵۵۵۵

تلفن کد ۷۱۶۸۸۱، درنگار ۳۱-۷۶۲۸۳۳۰

جمهوری اسلامی ایران

وزارت جهاد و کثورتوری
سازمان جهاد و کثورتوری خراسان رضوی

شماره: ۱۵۸۵۶۴/۸/۱۰۴

تاریخ: ۸۸/۱۱/۲۱

پوست:

ب) اصلاح سه عنوان استاندارد موجود شامل: گنجانیدن وزن مشخص در استاندارد ۱-۲۵۹، اصلاح بند نشانه گذاری، تعیین دستور مصرف زعفران در استاندارد ۱-۲۵۹

ج) افزودن عناوین طرحهای تحقیقاتی خراسان جنوبی (مشمول بر ۱۳ عنوان برگرفته از طرح ارسالی از آن دفتر محترم
د) ۱۰ عنوان سایر طرحها شامل: استقرار مرکز کورم زعفران؛ مکان یابی مناطق مستعد، کمک به واحدهای تحقیق و توسعه، شناخت بازار، نرم تجارت برای عوامل بازار، و نرم مصرف برای گروههای هدف، مقایسه تطبیقی تولید در جهان، و بررسی مشکلات صادرات زعفران بوده است.

۲-۵ تغییرات در طرح قوانین، مقررات و ساختار:

۲-۵-۱ تعداد پروژه از ۳ عنوان به ۵ عنوان افزایش یافته موارد جدید شامل ایجاد کمیته مستقل زعفران در سازمان استاندارد جهانی ISO و ایجاد بانک توسعه زعفران بوده است. همچنین چالشها از ۵ مورد به ۷ و راهبردها از ۵ به ۱۱ عنوان افزایش یافته است.

۳- نتایج برگزاری نشست کارگروه:

در پی نشست مورخ ۸۸/۱۱/۲۰ که با حضور اکثریت مدعوین برگزار شد؛ تمام تغییرات مندرج در بند ۲ این نامه که بر روی نسخه اولیه برنامه بهبود محصول زعفران انتقال یافته بود مورد بررسی اولیه قرار گرفت.

در ادامه پس از اصلاح برخی موارد مقرر گردید حداکثر تا ۸۸/۱۱/۲۸ اقدامات زیر که مستلزم برگزاری نشست اخذ اطلاعات و... می باشد انجام و نتایج به دبیرخانه کارگروه ارسال گردد.

۳-۱ مقرر شد کلیه اعضای محترم ضمن به روز نمودن هزینه واحد کار پروژه ها، توزیع حجم عملیات و اعتبارات ده ساله رادر ۲ برنامه پنج ساله (۹۳-۸۹) و ۹۸-۹۴ به شرح جدول ذیل تنظیم و به دبیرخانه کارگروه ارسال نمایند.

ردیف	عنوان پروژه	واحد کار	کل حجم عملیات	پنج ساله اول					پنج ساله دوم				
				۸۹	۹۰	۹۱	۹۲	۹۳	۹۴	۹۵	۹۶	۹۷	۹۸
		اعتبار واحد کار (هزار ریال)	کل حجم اعتبار	۵۰۰۰	۵۰۰۰	۵۰۰۰	۵۰۰۰	۵۰۰۰	۵۰۰۰	۵۰۰۰	۵۰۰۰	۵۰۰۰	۵۰۰۰
	آموزش مدیران	نفر روز	۱۰۰	۵۰۰۰۰	۵۰۰۰۰	۵۰۰۰۰	۵۰۰۰۰	۵۰۰۰۰	۵۰۰۰۰	۵۰۰۰۰	۵۰۰۰۰	۵۰۰۰۰	۵۰۰۰۰

۳-۲ نمایندگان محترم سازمان صنایع و مدیریت صنایع کشاورزی و مکانیزاسیون به طور مشترک آمار دقیق واحدهای فرآوری ... و نیز برآورد ملی ۵۰٪ سرمایه در گردش مورد نیاز کلیه واحدهای صنایع تبدیلی بسته بندی (دربازه زمانی ۱۰ ساله) ارائه دهند.

۳-۳ نماینده محترم اداره کل استاندارد و تحقیقات صنعتی استان اطلاعات جدول فوق را جهت ۱۰ عنوان استاندارد جدید، ۳ عنوان استاندارد اصلاحی و نیز پروژه های مطالعاتی (مقایسه تطبیقی تولید در جهان؛ مشکلات صادرات زعفران و استاندارد پیاز زعفران) با همکاری مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی خراسان رضوی ارائه خواهند داد.

پست الکترونیکی: Info @ Koaj . ir

بایت اینترنتی: www.Koaj.ir

آدرس: تالار بلوار خیام و فروسی، صندوق پستی ۴۸۲-۱۱۷۲۵

Koaj @ Koaj . ir

شماره سام کوتاه: ۳۰۰۷۶۵۵۵۵

تلفن گوا: ۷۱۶۸۸۱، دورنگار ۳۱-۷۶۲۸۳۳۰

۴- اعضای محترم کارگروه با بررسی دقیق تریبش نویس ارائه شده در جلسه ، نظرات تکمیلی و اصلاحی خود را تا تاریخ مقرر (۸۸/۱۱/۲۸) ارائه خواهند داد.

۵- دبیرخانه کارگروه آمادگی خود را برای تلفیق برنامه مدیریت محترم باغبانی خراسان رضوی ، دبیرخانه محترم شورای ملی زعفران ایران اعلام می دارد.

خواهشمند است با توجه به روندها هماهنگی های انجام شده ضمن موافقت با زمان بندی فوق و تمديد مهلت برای جمع بندی تا ۸۸/۱۲/۵ اقدام مقتضی جهت تاکید بر ارائه به موقع اطلاعات مبذول تا دبیرخانه کارگروه هر چه سریعتر جمع بندی برنامه ملی بهبود محصول زعفران ایران (مشمول بر طرحهای تولید ، فرآوری و بسته بندی ، بازاریابی و خارجی ، تحقیقات و قوانین و ساختار) را ارائه نماید.

غلامرضا خراشادیزاده
مدیر هماهنگی ترویج کشاورزی

رونوشت :

- جناب آقای دکتر جهانسوز معاون محترم بهبود تولیدات گیاهی برای استحضار
 - جناب آقای دکتر قریشی ابهری معاون محترم ترویج و آموزش سازمان تحقیقات و آموزش و ترویج کشور برای استحضار
 - جناب آقای دکتر اسماعیل نیا ریاست محترم سازمان جهاد کشاورزی خراسان رضوی برای استحضار
 - جناب آقای مهندس زاری رئیس محترم سازمان جهاد کشاورزی خراسان جنوبی برای استحضار
 - سازمان بازرگانی خراسان رضوی عضو محترم کارگروه جناب آقای مهندس سلطانی برای استحضار و اقدام لازم
 - سازمان صنایع خراسان رضوی عضو محترم کارگروه سرکار خانم مهندس خزاعی برای اقدام لازم
 - سازمان علوم پزشکی خراسان رضوی معاونت غذا و دارو عضو محترم کارگروه سرکار خانم مهندس نورزاد برای اقدام لازم
 - اداره کل استاندارد تحقیقات صنعتی خراسان رضوی عضو محترم کارگروه سرکار خانم مهندس نورزاد برای اقدام لازم
 - دبیرخانه شورای ملی زعفران ایران جناب آقای مهندس منوچهری جهت اقدام مقتضی
 - عضو محترم شورای ملی زعفران ایران جناب آقای مهندس سید علی حسینی برای استحضار و اقدام مقتضی
 - صندوق توسعه صادرات زعفران کشور جناب آقای مهندس شریعتی مقدم برای اقدام مقتضی
 - مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی خراسان رضوی برای اقدام مقتضی
 - سازمان جهاد کشاورزی خراسان جنوبی مدیریت محترم زراعت جناب آقای مهندس نوفرستی برای اقدام مقتضی
 - اداره کل گمرکات خراسان رضوی - نماینده محترم جناب آقای مهندس مظلومی برای استحضار
 - مدیر محترم صنایع کشاورزی و مکانیزاسیون برای اقدام لازم
 - مدیر محترم امور باغبانی برای اقدام مقتضی
 - مدیر محترم امور سرمایه گذاری برای استحضار
- (اقدام کننده ، ستاد برنامه ریزی و نظارت)

۱۳۸۸ ۲۱ شهریور

تاریخ

۴۵۴۳

شماره

۸۵

پیوست

جمهوری اسلامی ایران

اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران
شعبه مشهد

بسمه تعالی

جناب آقای دکتر اسماعیل نیا
ریاست محترم سازمان جهاد کشاورزی استان خراسان رضوی

با سلام

احتراما پیرو درخواست معاونت محترم امور تولیدات گیاهی وزارت جهاد کشاورزی مبنی بر تدوین طرح جامع تولید، فرآوری، بسته بندی و صادرات زعفران ایران پیشنهادات شورای ملی زعفران ایران بشرح مجلد پیوست تهیه و تقدیم میگردد. ضمنا به استحضار میرساند که در این پیشنهاد از اطلاعات و طرح تهیه شده توسط همکاران محترم جنابعالی در آن سازمان نیز استفاده و نقطه نظرات کارشناسی ارائه شده در پیشنهادات مطرح گردیده است. /ص

با احترام

غلامحسین شافعی

رئیس شورای ملی زعفران ایران

رونوشت:

- جناب آقای مهندس یاربی بانضمام یک نسخه از طرح جهت استحضار

مشهد: خیابان امام خمینی، جنب باغ ملی تلفن: ۲۲۵۲۰۹۱-۲ - ۲۲۱۶۰۰۰

www.mccim.com

Email: info@mccim.com

۳۸۱۵۴/۸۵۰

۸۸/۱۱/۲۷

ندارد

بسمه تعالی

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
معاونت امور بهداشتی

دورنگار

جناب آقای مهندس خراشادیزاده
مدیر محترم هماهنگی ترویج کشاورزی سازمان جهاد کشاورزی خراسان رضوی

سلام علیکم

احتراما عطف به دورنگار شماره ۱۰۴/۸/۱۵۸۵۶۴ مورخ ۸۸/۱۱/۲۱ متضمن گزارش عملکرد کارگروه تدوین طرح جامع زعفران در آن استان، ضمن قدر دانی و تشکر از تلاشهای بی شائبه و همت عالی آن جناب و سایر مدیران و همکاران آن سازمان در ارتباط با همکاری با جنابعالی برای پیشبرد تدوین طرح جامع مذکور، خواهشمند است حتی الامکان تا تاریخ ۸۸/۱۲/۱۵ نسبت به جمع بندی و ارائه طرح اقدام فرمایند.
مجددا از پی گیری و هماهنگی های جنابعالی سپاسگزاری می نماید.

میر بهروز غیبی
مدیر کل دفتر امور سبزی
گیاهان زینتی و دارویی

سازمان جهاد کشاورزی خراسان رضوی	
تبعات اداره دبیرخانه	
شماره:	۱۰۴/۸/۱۵۹۸۵۵
تاریخ:	۱۳۸۸/۱۱/۲۷

جناب آقای مهندس خراشادیزاده
مدیر محترم هماهنگی ترویج کشاورزی خراسان رضوی

رونوشت به

- جناب آقای دکتر اسماعیل نیا - رئیس محترم - سازمان جهاد کشاورزی استان خراسان رضوی - برای استحضار و تقدیر و تشکر از دستور هماهنگی و مساعدت حضرت عالی برای تدوین طرح ملی و جامع زعفران در آن سازمان
- جناب آقای مهندس وجدانی در - مدیر محترم باغبانی - سازمان جهاد کشاورزی استان خراسان رضوی - برای استحضار و همکاری لازم برای پیشبرد امور و ارائه به موقع برنامه های آن مدیریت به جناب آقای خراشادیزاده مدیر محترم هماهنگی ترویج کشاورزی استان
- جناب آقای شافعی - رئیس محترم - شورای ملی زعفران - برای استحضار و همکاری لازم برای پیشبرد امور و ارائه به موقع برنامه های آن شورا به جناب آقای خراشادیزاده مدیر محترم هماهنگی ترویج کشاورزی استان

بسمه تعالی

جمهوری اسلامی ایران
وزارت صنایع و معادن
سازمان صنایع و معادن خراسان رضوی

شماره: ۴/۳۱۲۳۷
تاریخ: ۱۳۸۸/۱۱/۲۸
پیوست:

سازمان محترم جهاد کشاورزی خراسان رضوی
دفترخانه کارگروه برنامه ملی بهبود محصول زعفران ایران
موضوع: ارسال اطلاعات

باسلام،

احتراماً عطف به رونوشت نامه شماره ۱۰۳/۸/۱۵۸۵۴۲ مورخ ۸۸/۱۱/۲۱. اطلاعات درخواستی به شرح ذیل
و جدول پیوست اعلام میگردد.

۱- تعداد واحدهای دارای پروانه بهره برداری در زمینه درجه بندی و بسته بندی زعفران از وزارت صنایع و
معادن در کل کشور ۶۰ واحد یا مجموع ظرفیت ۷۸۲ تن در سال میباشد که از این تعداد ۳۴ واحد یا مجموع
ظرفیت ۱۲۷ تن در سال مربوط به استان خراسان رضوی است.

۲- باتوجه به اینکه در طرح ملی فراآوری زعفران افزایش تولید تا سلف ۴۰۰ تن در سال در یک دوره ۱۰ ساله
پیش بینی شده است برنامه ریزی این سازمان جهت جذب حداقل ۷۰٪ میزان تولید توسط واحدهای صنعتی
است (حدود ۲۸۰ تن) که ۳۰٪ (حدود ۸۲ تن) آن توسط واحدهایی با تکنولوژی نوین (بخشک کردن به روش
انجماد - اسپری زعفران و ...) و باقیمانده (حدود ۱۹۶ تن) در سایر واحدها بسته بندی و فراآوری خواهد شد.

۳- سرمایه در گردش براساس ۵۰ درصد سرمایه در گردش مورد نیاز واحدهای موجود و سرمایه در گردش
طرحهای جدید برآورد شده است.

ج/ (۶۱۸۰۱)

سید حسین احمدی
رئیس سازمان

از طرف عبداله شهبازی

سازمان جهاد کشاورزی خراسان رضوی
تیمت اداره دبیرخانه
شماره: ۵۰۹/۱۵/۱۸۰۸۱۴
تاریخ: ۱۳۸۸/۱۱/۲۸

بن - محمد نورمحمدی
رئیس

دارنده گواهینامه ۲۰۰۰: ISO 9001

مشهد، بهار خیام، تلفن: ۷۶۸۸۰۹۱-۵، فکس: ۷۶۸۷۰۸۱، صندوق پستی شماره: ۹۱۷۳۵-۵۸۷
E-Mail: Info@Khindmine.ir http: www.Khindmine.ir

Feb. 17 2010 11:35AM PT

FAX NO.: 7683049

FROM: ZIHES981

[illegible]

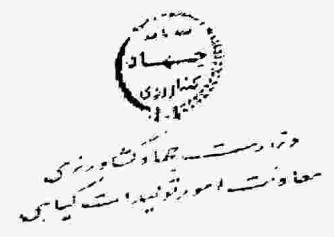
۲۹۷/۱۸ میلیون ریال	نسبتات سرمایه ثابت و احمادی فراوری زعفران (با احتساب ۳۰٪ متقاضی ۱۵٪ مشارکت دولت)
۱۳۲۲۰ میلیون ریال	تسهیلات سرمایه در گردش و احمادی فراوری زعفران (با احتساب ۵۰٪ سرمایه در گردش مورد نیاز)
۱۳۰۶۷/۱۸ میلیون ریال	جمع ۱۰ ساله اعتبارات دولتی مورد نیاز

Feb. 20 2010 01:22AM P1

FAX NO. : 88943873

FROM : E.K.M.SARD-SIRI

شماره: ۳۸۵۱۲/۸۵۰
تاریخ: ۸۸/۱۲/۰۱
موضوع: ندارد

دورنگار فوری

جناب آقای مهندس مهندس خراشادیزاده
مدیر محترم هماهنگی ترویج کشاورزی سازمان جهاد کشاورزی
خراسان رضوی

سلام علیکم

پیرو مذاکرات تلفنی با شورای ملی زعفران در خصوص ارسال
یک نسخه از طرح پیشنهادی شورای مذکور به آن مدیریت
خواهشمند است دستور فرمایید در راستای قبول رحمت هماهنگی
و بررسی و تهیه و تدوین طرح جامع تولید، فرآوری، توزیع، بسته
بندی و صادرات زعفران، اقدام مقتضی صورت گیرد.

میر بهروز غیبی
مدیر کل دفتر امور سبزی
کمیته‌های زیستکی و دارویی

بفایده آقای بهرام

سازمان جهاد کشاورزی خراسان رضوی
ثبت اداره دبیرخانه
شماره: ۱۵۴/۱۸۲۸۸۱
تاریخ: ۱۳۸۸/۱۲/۰۲

تاریخ - ۱۳۸۸
شماره ۴۶۲۰
پیوست دارد

اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران
شعبه شهر

بسمه تعالی

جناب آقای دکتر اسماعیل نیا
ریاست محترم سازمان جهاد کشاورزی استان خراسان رضوی

با سلام

احتراما پیرو درخواست معاونت محترم امور تولیدات گیاهی وزارت جهاد کشاورزی مبنی بر تدوین طرح جامع تولید، فرآوری، بسته بندی و صادرات زعفران ایران پیشنهادات شورای ملی زعفران ایران بشرح مجلد پیوست تهیه و تقدیم میگردد. ضمنا به استحضار میرساند که در این پیشنهاد از اطلاعات و طرح تهیه شده توسط همکاران محترم جنابعالی در آن سازمان نیز استفاده و نقطه نظرات کارشناسی ارائه شده در پیشنهادات مطرح گردیده است. /ص

با احترام
غلامحسین شافعی
رئیس شورای ملی زعفران ایران

رونوشت:

- جناب آقای مهندس خراشادیزاده مدیریت محترم هماهنگی ترویج کشاورزی جهت استحضار بانضمام یک نسخه از برنامه پیشنهادی شورا

بعضی از اعضا
با احترام
۱۴۰۱

مشهد: خیابان امام خمینی، جنب باغ ملی تلفن: ۲۲۵۲۰۹۱-۲ - ۲۲۱۶۰۰۰

www.mccim.com

Email: info@mccim.com

شماره :
تاریخ :
پیوست :

جمهوری اسلامی ایران

با سلام و احترام

وزارت جهاد کشاورزی
سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی
مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی خراسان رضوی

۱۷۰۳۸،۲۴۹،۱

۸۱۲۶

دورنگار فوری

مدیریت هماهنگی ترویج کشاورزی خراسان رضوی

با سلام

احتراما در پاسخ به نامه شماره ۵۰۶/۱۵/۱۶۱۹۸۰ - ۱۳۸۸/۱۲/۱ موضوع برنامه بهبود محصول زعفران به پیوست فتوکپی پروژه های طرح بهبود تحقیقات برنامه تدوین شده که با اشتراک مساعی کارشناسان و صاحب نظارت سازمان جهاد کشاورزی، مرکز تحقیقات، دانشگاه و شورای ملی زعفران بوده است جهت استحضار و اقدام مقتضی ارسال میگردد.

حسین توکلی

رئیس مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی خراسان رضوی

از طرف مهدی کریمی

شماره: ۴۰۶۳۸/۸۵۰
تاریخ: ۸۸/۹/۲۹
پیوست: ندارد

وزارت جهاد کشاورزی
معاونت امور تولیدات گیاهی

دورنگار

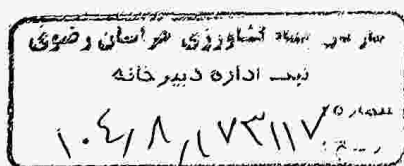
جناب آقای مهندس خراشادیزاده
مدیر محترم هماهنگی ترویج کشاورزی سازمان جهاد کشاورزی استان خراسان رضوی

سلام علیکم

احتراما پیرو نامه شماره ۳۱۵۱۲/۸۰۰ مورخ ۸۸/۱۰/۷ و در راستای اجرای مصوبات جلسه مورخ ۸۸/۹/۲۹، در خصوص تدوین طرح جامع تولید، فرآوری، توزیع، بسته بندی و صادرات زعفران، به پیوست نامه شماره ۲۳/۷۸۶۰۵ مورخ ۸۸/۱۲/۱۵ سازمان حفاظت محیط زیست، نامه شماره ۶۰۰/۸۸/۱۴۳۵۱ مورخ ۸۸/۱۲/۹ معاونت آب و خاک و صنایع و نامه شماره ۱۷۳۷۷/۲۴۴/۴ مورخ ۸۸/۱۱/۱۴ موسسه تحقیقات اصلاح و تهیه نهال و بذر جهت بهره برداری لازم ارسال می گردد. پ/۱۲/۱۷

میر بهروز غیبی

مدیر کل دفتر امور سبزی
گیاهان زینتی و دارویی

۸۸/۱۲/۱۹

تاریخ: ۱۳۸۷/۱۲/۱۵
شماره: ۹۴۵۷۸۷۲
پوست:

ریاست جمهوری
بسته ملی

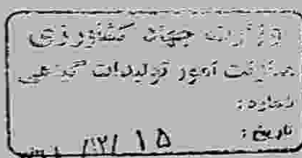
بسته ملی
(اصلاح الگوی مصرف و نظام مدیریت سبز)

جناب آقای دکتر جهانسوز
معاون محترم امور تولیدات گیاهی، وزارت جهاد کشاورزی
موضوع: تدوین طرح جامع زعفران

با اهدا سلام و تحیات

بازگشت به نامه شماره ۳۱۵۰۲/۸۰۰ مورخ ۱۳۸۸/۱۰/۰۷ و نامه شماره ۳۵۲۷۷/۸۰۰ مورخ ۱۳۸۸/۱۱/۲۳ در خصوص تهیه و تدوین طرح جامع تولید، فرآوری، توزیع، بسته بندی و صادرات زعفران جهت ارائه به کمیسیون امور زیربنایی، به استحضار می‌رساند با توجه به اینکه بر اساس استانداردهای ملی و بین‌المللی رعایت ملاحظات زیست محیطی در کلیه طرح‌ها و پروژه‌ها مورد تأکید می‌باشد، لذا جهت ارتقا و بهبود کیفیت محصولات برای عرضه (در سطوح ملی و بین‌المللی) پیشنهاد می‌گردد در پروژه‌های مربوطه و در سراسر چرخه تولید، فرآوری، توزیع، بسته بندی و مصرف محصول زعفران الزامات زیست محیطی (از جمله: اثرات کودها و سموم شیمیایی باقیمانده آلاینده‌ها در محصول، کنترل آلودگی‌های آب و خاک ناشی از رواناب‌های کشاورزی، پسماند‌های حاصله و ارزیابی چرخه حیات محصول- ز گهواره تا گور- یا LCA) مورد ملاحظه قرار گیرد.

علی محمد نوروزی
معاون محیط زیست انسانی

<http://www.irandoc.org/docportal/wsp>

تهران، ضلع شمالی بزرگراه شهید حکیم، بین شیخ فضل‌الله و یادگار امام، پارک طبیعت پردیسان، تلفن: ۸۸۲۶۸۰۳۹-۴۴
آدرس اینترنتی: www.environment.ir، پست الکترونیک: info@environment.ir
محدود پستی: ۱۲۱۵۵-۷۲۸۲

Mar. 06 2018 11:25AM PT

PRK NO. :

FROM :

شماره: ۱۴۳۵۱/۸۸-۶
تاریخ: ۹-۱۲-۸۸
پست: ندارد

بیشترت اکثر با عدالت همراه نباشد، بیشترت مورد نظر اسلام نیست (مقام معظم رهبری)

جناب آقای دکتر جهانسوز معاون محترم امور تولیدات گیاهی

با سلام؛

احتراماً، عطف به نامه شماره ۳۶۴۵۳/۸۰۰ مورخ ۸۸/۱۱/۱۲ در خصوص طرح جامع تولید و فراوری زعفران و با توجه به محوریت سازمان جهاد کشاورزی خراسان رضوی (قطب تولید زعفران) در این مورد، این معاونت (دفتر صنایع تبدیلی و تکمیلی) از ابتدا هماهنگی های لازم با سازمان جهاد کشاورزی استان خراسان رضوی (مدیریت صنایع کشاورزی و مکانیزاسیون) به عمل آورده و نظریات ارسالی طی نامه شماره ۱۰۴/۱۴۹۰۵۳ مورخ ۸۸/۱۱/۵ به عنوان آن معاونت محترم مورد تایید این معاونت نیز می باشد. علی ایحال پیشنهادات تکمیلی جهت استحضار ایفاد می گردد:

- ۱- باز سازی و نوسازی، تکمیل واحدهای نیمه تمام، بکار گیری فناوریهای نوین، بهبود روشهای فراوری در واحد های فراوری و بسته بندی زعفران به مبلغ ۸۰۰۰۰ میلیون ریال طی دو دوره پنج ساله
 - ۲- تامین تسهیلات سرمایه در گردش برای واحدهای فراوری و بسته بندی زعفران جهت تهیه محصول زعفران به مبلغ ۲۰۶۷۶۰۰ میلیون ریال طی ۲ دوره پنج ساله
 - ۳- برگزاری کارگاههای آموزشی جهت کارشناسان و کارکنان واحدهای صنایع فراوری و بسته بندی زعفران به مبلغ ۱۱۱۳۰ میلیون ریال طی دو دوره پنج ساله از محل اعتبارات دولتی در جهت رفع مشکلات فعلی واحدهای فراوری و بسته بندی زعفران.
 - ۴- اجرای سیستم های کنترل کیفی از قبیل ISO22000, HACCP, GMP, GHP در واحدهای فراوری زعفران به مبلغ ۹۶۰۰ میلیون ریال در طول برنامه
- ضمناً با توجه به اهمیت کیفیت ماده خام (زعفران) و نقش تعیین کننده آن در قیمت تمام شده محصولات فراوری شده، توجه به ارقام مناسب و افزایش تولید در هکتار در توسعه بازار و رقابت پذیری بسیار موثر می باشد.

با احترام
سید رحیم سجادی
معاون وزیر
۸۸/۱۲/۸

رویداد: ۳۹۹۵۷
شماره: ۱۳۸۸/۱۲/۱۱

سید رحیم سجادی
معاون وزیر
کتابخانه مرکزی
۱۱ اسفند ۱۳۸۸

2016

کارخ:

پوست:

سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی
موسسه تحقیقات اصلاح و تهیه نهال و بذر
باسمه تعالی

خانم / سرور علی
برای ولادت نام

$$\frac{1}{2}, \frac{1}{3}, \frac{1}{4}$$

جناب آقای دکتر جهانسوز

معاون محترم وزیر در امور تولیدات گیاهی

موضوع: طرح جامع زعفران

با سلام

احتراما بازگشت به نامه شماره ۳۵۲۷۷/۸۰۰ مورخ ۸۷/۱۱/۳ درمورد تدوین

طرح جامع تولید، فرآوری، توزیع، بسته بندی و صادرات زعفران به پیوست چکیده ای از برنامه تهیه شده در مورد این محصول به همراه لیست پروژه ها و طرحهای تحقیقاتی برنامه پنج ساله پنجم زعفران توسط همکاران این موسسه در مرکز خراسان رضوی تهیه گردیده است، جهت استحضار ارسال می گردد. اضافه می نماید که یکی از مشکلات اساسی این محصول در حال حاضر کمبود نیروی محقق می باشد که خواهشمند است با توجه به اهمیت محصول و نظر مساعد وزارت محترم در مورد آن، مساعدت لازم در جهت اخذ مجوز جذب نیروی محقق بر روی این محصول برای ایستگاه تحقیقات زعفران گناباد در اختیار این موسسه قرار گیرد.

مصطفی آقایی

رئيس مؤسسه تحقیقات اصلاح و تهیه نهال و بذر

ورود به دفتر اتوماسیون اداری
شماره: ۶۰۶۵۲
تاریخ: ۱۳۸۸/۱۲/۱۶

تقریر: کریم شید فرید، سر تحقیقات اسلوح و ترانسل و درجہ: ۲۱۱۱-۲۵۵۵ کتب: ۲۲۱۵۱-۲۲۵۲
تقریر: ۲۲-۲۳-۲۴ درجہ: ۵-۴-۳۷ آدرس: کریم شید فرید www.spil.ir پست الکترونیک: spil@spil.ir

(Handwritten signature)

11/15/14

جمهوری اسلامی ایران

وزارت بازرگانی

سازمان بازرگانی استان خراسان رضوی

شماره: ۱۴۴۵۹۳
تاریخ: ۱۱/۷/۱۳۸۸
پست:

۳۸۸

برتعالی

جناب آقای خراشادیزاده

مدیر محترم هماهنگی ترویج کشاورزی سازمان جهاد کشاورزی خراسان رضوی

باسلام و احترام

عطف به نامه شماره ۵۰۶/۱۵/۱۶۱۹۸۰ مورخ ۸۸/۱۲/۱ در خصوص برنامه بهبود محصول زعفران در بخش تجارت خارجی جهت حل مسائل و چالش های موجود در بخش تجارت خارجی موارد ذیل علاوه بر موضوعات مطروحه جهت استحضار و بهره برداری تقدیم می گردد:

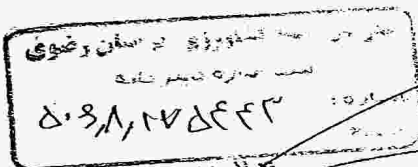
- لزوم بررسی روند صادرات زعفران طی ۱۰ سال اخیر در بازارهای هدف و عوامل موثر بر آن.
- مطالعه میدانی اثرات کوتاه مدت و بلند مدت سیاستهای جاری بر صادرات زعفران و تاثیر آن بر گستردگی بازار هدف.
- بررسی سیستم های حمل و نقل مناسب در پروسه تولید و صادرات زعفران (سیستم هزینه یابی).
- ✓ سرمایه گذاری های زیربنایی در بخشهای حمل و نقل، بسته بندی با هدف حذف واسطه ها و افزایش ارزش افزوده.
- ✓ بررسی اثر تعرفه ها و موانع غیرتجاری بر صادرات زعفران.
- ✓ بسته بندی و صنایع تبدیلی و نقش آن در راه یابی محصول به بازارهای جهانی.
- ✓ طراحی و توسعه برند و ایجاد کنسرسیوم های صادراتی.
- ✓ ایجاد پایانه های صادراتی زعفران.
- تدوین استراتژی قیمت گذاری به منظور ثبات قیمت.
- طراحی مدل انضباطی تولید، تامین، توزیع و فروش زعفران.

تلفن: ۲۶۲۲۲۶۱۰
دورنگار: ۲۶۲۲۶۱۱-۱۳
صندوق پستی: ۳۶۴
کد پستی: ۹۱۸۵۹۱۶۴۱۴

آدرس: مشهد، بلوار خیام، سازمان بازرگانی خراسان رضوی
info@khcorg.ir
www.khcorg.ir
پست الکترونیکی:
صفحه الکترونیکی:

جمهوری اسلامی ایران
وزارت بازرگانی
سازمان بازرگانی استان خراسان رضوی

- ✓ پرداختن به موضوع نقش و اهمیت بسته بندی و تاثیر آن در موفقیت واحد تولیدی در ارائه محصولات مطابق نیاز بازار و درخواست مصرف کننده .
- ✓ ارتقاء تکنولوژی و استفاده از ماشین آلات جدید .
- ✓ توجه به شاخصهای فنی ، بسته بندی ، نگهداری ، انبارداری ، حمل و نقل ، بهداشتی ، ارگونومیکي ، اطلاع رسانی ، زیست محیطی و ثبات و تقویت کالا در بازارهای هدف .
- ✓ توجه به صادرات فرآورده های جانبی زعفران جهت کاربرد در صنایع تبدیلی .

مقرر شده
رئیس سازمان

از طرف

منوچهر سلطانی

تلفن: ۷۶۲۲۲۶۱-۹
دورنگار: ۷۶۲۲۶۱۱-۱۲
کد پستی: ۹۱۸۵۹۱۴۶۱۴

آدرس: مشهد، بلوار خیام، سازمان بازرگانی خراسان رضوی
info@khcorg.ir
www.khcorg.ir

پست الکترونیکی:
صفحه الکترونیکی:

پایان